

Wijkvisie Oosterflank

2023 - 2026

Wijkvisie Oosterflank

Gemeente
Rotterdam

Inhoudsopgave

1. Voorwoord en leeswijzer	3
2. Beeld van de wijk Oosterflank	4
2.1. Inleiding	4
2.2. Wijkidentiteit	4
2.3. Terugblik 2018 – 2022	6
2.4. Staat van de Wijk	6
2.4.1. De fysieke index: wonen, openbare ruimte en voorzieningen	7
2.4.2. De veiligheidsindex	7
2.4.3. De sociale index	8
2.5. SWOT-analyse Oosterflank	9
2.5.1. Sterktes	10
2.5.2. Zwaktes	10
2.5.3. Kansen	11
2.5.4. Bedreigingen	12
2.6. Samenvatting, conclusie en vooruitblik opgaven	14
2.6.1. Typering en wijkprofiel	14
2.6.2. Conclusie SWOT-analyse en vooruitblik opgaven	15
3. Ambities, uitdagingen, behoeftes en wensen vanuit de wijk	16
3.1. Inleiding	16
3.2. Ambities voor de wijk Oosterflank	18
3.3. Uitdagingen	18
3.4. Wensen en behoeftes	19
4. Wijkopgaven	20
4.1. Inleiding	20
4.2. De opgaven voor de wijk Oosterflank	20
4.2.1. Het verbeteren van de buurtbetrokkenheid en samenredzaamheid van de Oosterflanker	20
4.2.2. Het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de Oosterflankse buitenruimte	21
4.2.3. Het versterken van de kwaliteit van leven (welzijn) in Oosterflank	22
4.2.4. Bouwen aan een betaalbare toekomst met bijbehorende passende voorzieningen	23

4.2.5. De jeugd/jongeren een kansrijke toekomst bieden	24
5. Het coalitieakkoord en stedelijke opgaven	25
5.1. Coalitieakkoord 2022 – 2026	25
5.2. Stedelijke opgaven	25
5.2.1. Stedelijke opgaven en participatie	25
6. Bijlagen	27

1. Voorwoord en leeswijzer

Hoe zien we de wijk en wat zijn de plannen voor de wijk Oosterflank voor de komende jaren? Wat willen we bereiken en hoe kan de wijk(bewoner) hier een belangrijke rol in spelen? Uitdagende vragen waar de wijkraad graag met u als bewoner de komende jaren zich voor wil inzetten en waar we als wijkraad de afgelopen periode ook hard aan gewerkt hebben. Dit heeft geresulteerd in een wijkakkoord voor onze wijk. Dit wijkakkoord bestaat uit het wijkplan en afspraken over participatie bij stedelijke opgaven. Het wijkplan zelf bestaat uit de wijkvisie en een jaaractieplan. In de wijkvisie komen onder andere de behoeften en wensen vanuit de wijk aan bod, de relatie met het coalitieakkoord, de stedelijke programma's, wordt een toekomstbeeld geschetst, de strategie met opgaven en een meerjarenplanning. In het jaarplan worden de beoogde resultaten uitgewerkt in concrete acties voor 2023. En ieder jaar opnieuw zullen we bekijken of deze acties nog actueel zijn of moeten worden bijgesteld.

Als wijkraadsleden spreken we veel bewoners individueel en hebben we contact met sleutelfiguren, maar we zijn ook te vinden bij activiteiten voor en door bewoners, bij bijeenkomsten in de wijken en volgen de sociale media om te voelen wat er leeft in onze wijk en welke zaken op wijkniveau de komende jaren de meeste inzet nodig hebben. We nodigen u dan ook van harte uit om ons te blijven voorzien van tips en trucs om onze wijk nog mooier te maken.

Om een goed beeld van onze wijk te schetsen hebben we allereerst een cijfermatige analyse gemaakt. Deze analyse is mede gebaseerd op het wijkprofiel van Oosterflank uit 2022. Met deze analyse in het achterhoofd is er samen met ons als wijkraad, bewoners, onze welzijnspartner en andere professionals in de wijk een zogenaamde SWOT-analyse gemaakt waaruit veel concrete informatie is gehaald voor het jaarplan.

Dit vertaalt zich in hoofdstuk 3 in ambities, knelpunten en behoeften.

En al deze perspectieven bij elkaar leiden in hoofdstuk 4 tot een vijftal hoofdogaven voor de komende jaren. Om deze hoofdogaven ook daadwerkelijk invulling te geven, zullen we periodiek door het jaar heen de vinger aan de pols houden ten aanzien van de acties die benoemd staan in het jaaractieplan. Ook zullen we ieder jaar opnieuw bekijken of de genoemde acties aangescherpt moeten worden en of er nieuwe acties bij moeten komen om ervoor te zorgen dat de doelen bereikt worden. In hoofdstuk 5 tot slot beschrijven we de relatie tussen het coalitieakkoord en onze wijkopgaven. Ook staan we stil bij de wijze waarop we als wijkraad wensen op te gaan met de stedelijke opgaven die landen in onze wijk.

Wij wensen u veel leesplezier en bedanken onze bewoners en netwerkpartners voor alle hulp bij het tot stand komen van dit wijkakkoord.

2. Beeld van de wijk Oosterflank

2.1. Inleiding

Sinds 2 november 2021 is de verordening op de Wijkraden 2022 van kracht. Met het nieuwe bestuursmodel krijgen de wijken meer zeggenschap over de inzet van middelen en de opgaven in de wijk. Om te bepalen welke opgaven er spelen, is er onder andere inzicht nodig in hoe de 39 wijken van Rotterdam eraan toe zijn. Elke wijk is namelijk uniek en kent haar eigen uitdagingen, sterktes en zwaktes.

Dit inzicht is onder meer gebaseerd op een combinatie van gegevens over de wijk en de inzichten van experts en wijkprofessionals werkzaam bij de gemeente Rotterdam. Vervolgens is het beeld van de wijk verrijkt door gesprekken die zijn gevoerd met de wijkraad, de wijk en haar bewoners en de netwerkpartners. Door deze werkwijze is er een gedeeld beeld ontstaan van de wijk waar iedereen zich in kan herkennen.

2.2. Wijkidentiteit

Oosterflank is een wijk gebouwd in de jaren 80 en bestaat uit eengezinswoningen en (voornamelijk) lage appartementencomplexen. De wijk kan getypeerd worden als een zogenaamde “bloemkoolwijk”, een wijk met woonerven. Tussen de huizenrijen en flats zijn singels en groenstroken met bomen aangelegd. Oosterflank heeft met ongeveer 10.500 inwoners een vrij gemiddelde leeftijdsopbouw, waarbij er relatief veel 65-plussers (21%) in vergelijking met Rotterdam als geheel (16%) in Oosterflank wonen. Ongeveer 40% heeft een niet westerse migratieachtergrond en 11% een westerse migratieachtergrond. De huishoudsamenstelling van Oosterflank is vergelijkbaar met de rest van Rotterdam.

Aan de noordrand van de wijk ligt het Semiramispark, een kleinschalig wijkpark.

Station Rotterdam Alexander, winkelgebied Alexandrium en het bedrijventerrein rond de Marten Meesweg maken eveneens deel uit van de wijk. Dit gebied is van regionale betekenis. De wijk beschikt daarnaast over diverse basisscholen, middelbare scholen en peuterspeelzalen, huis van de wijk De Oriënt en zorgvoorzieningen. Er zijn sportvoorzieningen, een sporthal en een tennis- en voetbalvereniging.

Op de andere zijde vind je de plekken, mensen en verhalen die Oosterflank uniek maken.

 Wat zou je willen veranderen aan Oosterflank?

Denk met ons mee!

Wijkraad Oosterflank

2.3. Terugblik 2018 – 2022

De voorgaande bestuursperiode was er voor het gehele gebied Prins Alexander een gebiedscommissie. De gebiedscommissie heeft in juli 2018 de wijkagenda voor Oosterflank vastgesteld voor de afgelopen 4 jaar met de daarbij behorende opgaven. Deze opgaven hadden onder meer betrekking op:

- Aantrekkelijke buitenruimte Alexanderknoop en stationsplein
- Veilig thuis voor iedereen
- Meer huishoudens hebben de thuisbasis beter op orde en wonen in een prettige wijk
- Betere kwaliteit en leefbaarheid van de buitenruimte
- Grotere buurtbetrokkenheid

Een aantal van deze opgaven zullen, weliswaar enigszins anders beschreven, in mindere of meerdere mate weer terugkomen in de wijkvisie en de jaaractieplannen voor de komende jaren.

2.4. Staat van de Wijk

De Staat van de Wijk beschrijft de huidige (woon)situatie van onze wijk Oosterflank. Het wijkprofiel (zie onderstaande figuur en [Oosterflank | 2022 | Wijkprofiel Rotterdam](#)) is het uitgangspunt voor de informatie in deze Staat van de Wijk. De informatie van het wijkprofiel wordt aangevuld en geduid met een combinatie van data, ervaringen en signalen vanuit de gemeentelijke organisatie en professionals werkzaam in de wijken. Zo ontstaat een overzichtelijk beeld van de wijk, met ruimte voor de unieke identiteit van de wijk. In bijlage 1 is de volledige Staat van de Wijk terug te lezen. In de hiernavolgende paragrafen benoemen we een aantal opvallende kenmerken uit de Staat van de Wijk.

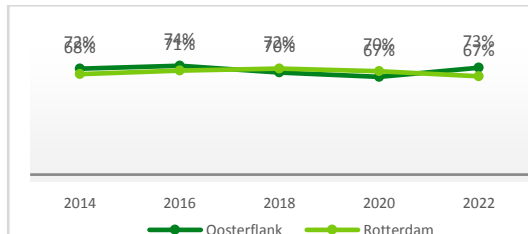
Wijkprofiel Oosterflank 2022

2.4.1. De fysieke index: wonen, openbare ruimte en voorzieningen

Onderstaand benoemen we een aantal zaken vanuit de fysieke index die opvallen:

- 73% van de inwoners is tevreden over de huidige woonsituatie. Dat is inclusief woning, buurt, mensen en voorzieningen.

% inwoners dat tevreden is over de huidige woonsituatie

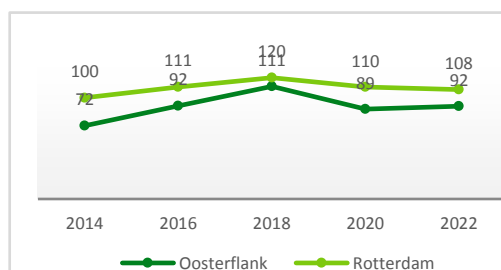
- De waardering van bewoners over de kwaliteit van de openbare ruimte ligt hoger dan het gemiddelde van Rotterdam (88) met een score van 97. Deze score is verbeterd t.o.v. 2020 (86).
- Oosterflankers geven aan steeds meer overlast te ervaren van rommel op straat (59%) en ook het naast plaatsen van afval is een bron van ergernis (60%).
- De kwaliteit van de bestrating in sommige buurten en straten is toe aan een fikse opknapbeurt. Men is wel meer tevreden over de veiligheid van de trottoirs ten opzichte van 2020.

2.4.2. De veiligheidsindex

In deze paragraaf benoemen we een aantal opvallende zaken vanuit het domein veiligheid:

- De algemene veiligheidsbeleving in 2022 is 92 en ligt daarmee onder het Rotterdams gemiddelde (108).

Veiligheidsbeleving

- Oosterflankers vinden hun buurt in 2022 (112) over het algemeen iets veiliger dan in 2020 (106) op de veiligheidsindex.
- Er is objectief minder vandalisme in de wijk en ook op het gebied van overlast is er een verbetering.

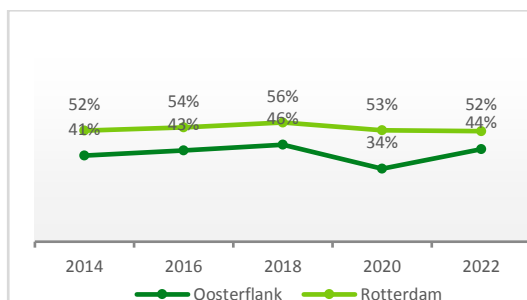
- 15% van de inwoners ervaart overlast door omwonenden. In Rotterdam is dit gemiddeld 12%.
- Hoewel dit niet naar voren komt in het wijkprofiel, is de verschuiving naar cybercriminaliteit eveneens een aandachtspunt voor Oosterflank vanwege de relatief grote groep senioren die in deze wijk woont.

2.4.3. De sociale index

Tot slot beschrijven we in deze paragraaf de meest opvallende zaken uit de sociale index:

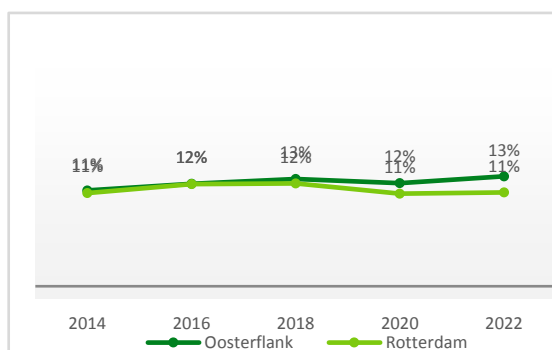
- 73% van de inwoners is tevreden met de kwaliteit van hun leven. Dit percentage is gedaald ten opzichte van 2020 (83%). Het algemene oordeel over de kwaliteit van het leven is 64. Dit ligt onder het gemiddelde van Rotterdam (93). Deze score is flink gedaald ten opzichte van 2020 (116). Dit is het laagste percentage sinds 2014.
- Onder bewoners is er de beleving dat zij minder goed kunnen participeren in de wijk. Dit is ook terug te zien in het aantal bewoners dat deelneemt (of juist niet) aan een bewonersinitiatief (14%).
- Oosterflank kent ook veel inactieven in de wijk. Bewoners die geen dagbesteding of werk hebben en lastig door de gemeente gevonden kunnen worden om te activeren. Dit is onder meer terug te zien in het aantal huishoudens dat geen gebruik maakt van maatschappelijke voorzieningen (WMO, Participatiewet, Jeugdwet).
- 44% van de inwoners zegt trots te zijn op de eigen buurt. 46% zegt zich verbonden te voelen met de buurt. Deze cijfers zijn de laatste jaren gestegen.

% bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt

- Circa een kwart van de inwoners van Oosterflank heeft een huishoudinkomen tot 110% van het sociaal minimum (22%).
- Objectief gezien hebben meer Oosterflankers (15 t/m 74 jaar) betaald werk, maar het aantal bijstandsuitkeringen is wel toegenomen.

% huishoudens met een bijstandsuitkering¹

- De subjectieve participatie is gedaald. Dit kan te maken hebben met het gegeven dat de gemeente door de coronacrisis bewoners minder goed heeft weten te bereiken. Dat raakt vooral de onderste laag van Oosterflank: de kwetsbaren op sociaal en economisch vlak.

De genoemde cijfers uit de voorgaande paragrafen en meer zijn terug te vinden op [Oosterflank | 2022 | Wijkprofiel Rotterdam](#). Op deze website staan ook de definities en bronnen van de indicatoren.

2.5. SWOT-analyse Oosterflank

Een SWOT-analyse is een hulpmiddel dat kan worden gebruikt om specifieke sterktes en zwaktes van de wijk Oosterflank te identificeren. Het helpt met besluitvorming en het bepalen van mogelijke opgaven voor de komende jaren. Een SWOT analyse bestaat uit 4 onderdelen. Elk onderdeel bevat een beschrijving van de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van de wijk (SWOT staat voor strengths, weaknesses, opportunities en threats).

Deze analyse helpt om de stappen vast te stellen die moeten worden genomen voor succes op de korte en lange termijn en is daarmee onlosmakelijk verbonden aan mogelijke opgaven in ons wijkakkoord en de benoemde acties in ons jaaractieplan.

De SWOT-analyse van de wijk Oosterflank is tot stand door de uitkomsten van de wijkanalyse te verrijken met de input die is opgehaald vanuit de wijkraad, bewoners, collega's uit de clusters, de welzijnspartij en overige betrokken partijen uit de wijk.

In de volgende paragrafen staan per sterkte, zwakte, kansen en bedreigen de belangrijkste aandachtspunten genoemd. Een totaaloverzicht is terug te vinden onder bijlage 1 "Staat van de Wijk".

¹ In het Wijkprofiel wordt het percentage inwoners dat een bijstandsuitkering heeft op huishoudensniveau gemeten. Daarom kan het percentage dat hier wordt gerapporteerd en geduid afwijken van de cijfers die cluster Werk & Inkomen rapporteert.

2.5.1. Sterktes

De belangrijkste benoemde sterktes voor onze wijk zijn:

- Ligging en bereikbaarheid Oosterflank is goed
- Tevredenheid over de woonbeleving/huidige woonsituatie
- Aanwezigheid huidige (naburige) voorzieningen (scholen, shopping, zorg, sport)
- Aanwezigheid Huis van de Wijk en Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Een mooi en groen park in de wijk (Semiramistuin) en de groenstrook aan de rand van Oosterflank
- Verbetering van zowel de subjectieve als de objectieve veiligheidsindex

Oosterflank is een wijk met een goede ligging en bereikbaarheid. Bewoners geven aan over het algemeen tevreden te zijn over de woonbeleving/huidige woonsituatie en de aanwezigheid van de huidige (naburige) voorzieningen inclusief het Huis van de Wijk en het CJG. De wijk wordt bovendien gekenmerkt door een mooi en groen park in de wijk en de groenstrook aan de rand van de wijk. Ook de verbetering van zowel de subjectieve als de objectieve veiligheid wordt als positief beoordeeld

2.5.2. Zwaktes

De belangrijkste benoemde zwaktes voor onze wijk zijn:

- De wijk kent een "kale", niet uitnodigende entree van beide kanten
- Gebrek aan creatieve kunstuitingen/cultuurvoorzieningen in de wijk
- Oosterflankers ervaren een lage mate van samenredzaamheid/buurtbetrokkenheid (o.a. weinig bewonersinitiatieven en wijkgerichte activiteiten)
- Veel bewoners met een lage sociale economische status
- Kwetsbaarheid/eenzaamheid en (verborgen) armoede/schulden onder zowel ouderen als jongeren
- Veel rommel op straat en naast plaatsingen

Hoewel de wijk wordt gekenmerkt door een goede ligging en bereikbaarheid is de entree van de wijk aan beide kanten weinig uitnodigend. Bovendien ervaart men in de wijk zelf een gebrek aan creatieve kunstuitingen en cultuurvoorzieningen en is er sprake van veel rommel/zwerfvuil op straat naast de vele naast plaatsingen.

Vanuit de sociale index en ervaringen vanuit de bewoners en professionals zelf komt naar voren dat de bewoners van Oosterflank een lage mate van samenredzaamheid dan wel buurtbetrokkenheid ervaren. Zo zijn er relatief weinig bewonersinitiatieven en wijkgerichte activiteiten in de wijk. Uit de analyse blijkt ook dat er relatief veel bewoners met een lage sociale economische status wonen in Oosterflank. Tot slot laat de wijk een beeld zien waar thema's zoals kwetsbaarheid en eenzaamheid en armoede en schulden in belangrijke mate toenemen en vragen om de nodige aandacht.

2.5.3. Kansen

De belangrijkste benoemde kansen voor onze wijk zijn:

- Ontwikkeling van de Alexanderplaats inclusief de herinrichting van het Alexanderplein
- Propositie Oosterflank (zie bijlage 2), waaronder ontwikkeling Evenaarplein
- Versterken flora en fauna door variatie in beplanting (vergroenen van de wijk inclusief metrostations)
- Lancering wijkkrant
- Pilot Opzoemer Mee

De wijk Oosterflank wordt gezien als een wijk met potentie voor de toekomst. De ontwikkeling van de Alexanderplaats en de herinrichting van het Alexanderplein worden dan ook gezien als een mooie kans om Oosterflank meer “smoel” te geven. Dat kan nog verder worden versterkt door de wijk niet alleen verder te vergroenen en variatie in flora en fauna toe te passen, maar ook door de propositie voor een gezonde leefomgeving (Rotterdam in beweging, zie bijlage 2) te omarmen en de voorstellen uit deze propositie de komende jaren een plek te geven.

Om de samenredzaamheid en de buurtbetrokkenheid een boost te geven worden er kansen gezien in de lancering van een wijkkrant en de pilot vanuit Opzoemer Mee.

2.5.4. Bedreigingen

De belangrijkste benoemde bedreiging voor onze wijk zijn:

- Socioeconomische achteruitgang van de wijk mede als gevolg van economische ontwikkelingen
- Bouwactiviteiten verhogen de verkeers- en parkeerdruk en verlagen de bereikbaarheid
- Druk op voorzieningen als gevolg van de herontwikkeling en daarmee komst nieuwe bewoners Alexanderplaats

De ontwikkeling van de Alexanderplaats biedt volop kansen voor een wijk zoals Oosterflank. Daarin schuilt ook direct een gevaar. Zo zijn er niet alleen zorgen over de bereikbaarheid van Oosterflank gedurende de bouwactiviteiten, maar ook de verkeers- en parkeerdruk zijn een bron van zorg. Daarnaast bestaan er zorgen over de mogelijke druk die kan ontstaan op de aanwezige voorzieningen zowel tijdens de bouwactiviteiten als na afronding. De komst van nieuwe bewoners vraagt om een gedegen plan waarin rekening wordt gehouden met noodzakelijke en gewenste voorzieningen. Tot slot zijn er zorgen over de sociaaleconomische achteruitgang van de wijk met de angst dat er verpaupering optreedt en de wijk nog verder achteruit zal gaan.

2.6. Samenvatting, conclusie en vooruitblik opgaven

Deze paragraaf blikt terug op de bestaande typering van de wijk, het wijkprofiel, enkele kerncijfers en de SWOT-analyse en biedt een vooruitblik op basis van de duiding en de SWOT-analyse. De SWOT-analyse vormt daarbij de basis voor de opgaven die in de wijk moeten landen. Deze zijn nader omschreven in hoofdstuk 4.

2.6.1. Typering en wijkprofiel

Oosterflank is een wijk gebouwd in de jaren 80 en bestaat uit eengezinswoningen en (voornamelijk) lage appartementencomplexen. De wijk kan getypeerd worden als een zogenaamde “bloemkoolwijk”, een wijk met woonerven. Tussen de huizenrijen en flats zijn singels en groenstroken met bomen aangelegd. Oosterflank heeft met ongeveer 10.500 inwoners een vrij gemiddelde leeftijdsopbouw. Circa de helft van de inwoners is 45 jaar of ouder. Het gemiddelde inkomen bedraagt € 23.800, - en behoort daarmee, samen met Zevenkamp tot de laagste in Prins Alexander.

De wijk kent momenteel circa 5.400 woningen. 73% geeft aan tevreden te zijn met de huidige woonsituatie. Van de 10.500 inwoners heeft ongeveer 40% een niet westerse migratieachtergrond en 11% een westerse migratieachtergrond. Het opleidingsniveau van de inwoners van 15 – 75 jaar kenmerkt zich door 25% met een hoog opleidingsniveau, 42% met een middelbaar opleidingsniveau en 33% met een laag opleidingsniveau. In de leeftijd van 18 – 22 jaar heeft bijna 59% een startkwalificatie.

De wijk beschikt over diverse basisscholen, middelbare scholen en peuterspeelzalen, huis van de wijk De Oriënt en zorgvoorzieningen. Er zijn sportvoorzieningen, een sporthal en een tennis- en voetbalvereniging.

Uit het wijkprofiel 2022 komt naar voren dat ten opzichte van 2020:

- De fysieke index is gestegen van 109 in 2020 naar 112 in 2022
- De veiligheidsindex is gestegen van 106 in 2020 naar 112 in 2022
- De sociale index is gedaald van 99 in 2020 naar 93 in 2022²

In tegenstelling tot de fysieke index en de veiligheidsindex kent de sociale index een waarde onder de 100 waarmee Oosterflank ten opzichte van het Rotterdams gemiddelde slechter presteert. De grootste negatieve impact heeft betrekking op:

- Zelfredzaamheid subjectief van 113 in 2020 naar 103 in 2022
- Samenredzaamheid subjectief van 97 in 2020 naar 85 in 2022
- Participatie subjectief van 98 in 2020 naar 67 in 2022
- Algemene beleving kwaliteit van leven van 116 in 2020 naar 64 in 2022

² De impact van Corona heeft mogelijk effect gehad op deze daling.

2.6.2. Conclusie SWOT-analyse en vooruitblik opgaven

Samen met de wijkraad, de clusters, de welzijns partij, bewoners uit de wijk en andere betrokken partijen is gekeken naar de sterke en zwakke punten van de wijk en naar de kansen en bedreigingen.

De conclusie is dat Oosterflank een wijk is met een goede ligging en bereikbaarheid en de ontwikkeling van de Alexanderplaats inclusief het Prins Alexanderplein en andere bouwontwikkelingen in de wijk bieden volop kansen. En hoewel bewoners aangeven over het algemeen tevreden te zijn over de woonbeleving/huidige woonsituatie en de aanwezigheid van de huidige (naburige) voorzieningen inclusief het Huis van de Wijk en het CJG zijn er ook volop zorgen over voor de wijk. Zorgen die vragen om aandacht en om ervoor te zorgen dat de sociaaleconomische achteruitgang een halt wordt toegeroepen.

Aandachtspunten die spelen in de wijk en die vragen om een structurele aanpak voor de komende jaren zijn onder meer:

- Het verbeteren van de buurtbetrokkenheid en de samenredzaamheid
- Het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de Oosterflankse buitenruimte
- Het versterken van de kwaliteit van leven (welzijn) in Oosterflank
- Bouwen aan een betaalbare toekomst met bijbehorende passende voorzieningen
- De jeugd/jongeren een kansrijke toekomst bieden

Deze aandachtspunten vertalen we naar zogenaamde opgaven. Deze zullen in hoofdstuk 4 nader worden toegelicht en vormen het uitgangspunt voor ons jaaractieplan (zie bijlage 3).

3. Ambities, uitdagingen, behoeftes en wensen vanuit de wijk

3.1. Inleiding

Sinds onze benoeming in april 2022 zijn we gestart met een intensief inwerkprogramma. Een van de belangrijkste speerpunten daarbij was het tot stand brengen van een wijkakkoord voor de komende jaren. Een wijkakkoord dat bestaat uit deze wijkvisie, maar ook uit een jaaractieplan waarin de acties benoemd staan die onze wijk nog leefbaarder en aantrekkelijker maken. Een wijk waarin iedereen zich welkom voelt en waarbij iedereen zijn of haar steentje bijdraagt.

Het opstellen van dit wijkakkoord hebben we natuurlijk niet alleen gedaan. Daarbij hebben we ontzettend veel hulp gehad van u als bewoners. Gedurende een aantal weken hebben we op verschillende plekken in de wijk gestaan en naar uw mening gevraagd. Wat gaat goed in deze wijk en wat kan beter. Maar naast het feit dat we fysiek in de wijk hebben gestaan, hebben we u ook digitaal bevroegd via de gemeentepeler. En ook daar mochten we aardig wat reacties op ontvangen. De resultaten van deze enquêtes kunt u teruglezen in bijlage 4 "Verslag peiling "Nieuwe wijkraad Oosterflank aan de slag!"".

Ook hebben we samen met Young010 en onze welzijnsaanbieder in de wijk een bijeenkomst georganiseerd voor jongeren. En op deze avond zijn we in gesprek gegaan met deze jongeren om te vragen wat er bij hen leeft en hoe volgens hen jongeren betrokken kunnen worden bij de wijk en de plannen die gemaakt worden voor de wijk. Voor ons was deze avond de bevestiging dat het benoemen van een opgave met betrekking tot jongeren zeer gewenst is.

3.2. Ambities voor de wijk Oosterflank

Op basis van de opgehaalde informatie uit de verschillende participatiemomenten streven wij ernaar om ons de komende 4 jaar hard te maken voor een wijk:

- die groen, schoon, heel en veilig is
- waarbij iedereen zich geaccepteerd voelt, zich veilig voelt en welkom is
- met voorzieningen, initiatieven en een gebruik van de buitenruimte die mentale en fysieke gezondheid bevorderen (waaronder uitvoering propositie)
- waar er flexibel gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte
- waar participatie en betrokkenheid van bewoners in besluitvorming, eigen initiatief, handhaving, etc., wordt gestimuleerd, maar ook vast onderdeel van activiteiten in het Oosterflank is.

3.3. Uitdagingen

We zijn ons er als wijkraad zeer bewust van dat het hebben van ambities gepaard gaat met allerlei obstakels die we op onze weg ongetwijfeld zullen tegenkomen. We willen hier een tweetal uitdagingen specifiek benoemen.

Zo baart de huidige economische situatie, die ook zijn weerslag heeft op onze wijk, ons grote zorgen. De hoge inflatie en de stijging van de energieprijzen leiden meer en meer tot armoede en schulden. We merken dat dit niet alleen de onderkant van de samenleving in onze wijk raakt, maar dat ook de middeninkomens moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Als wijkraad vragen we in ons jaaractieplan om hier nadrukkelijk bij stil te staan om zodoende een helpende hand te bieden daar waar het nodig is.

Prins Alexander en Oosterflank in het bijzonder staat de komende jaren voor een grote uitdaging. De ontwikkeling van de Alexanderplaats, inclusief het Prins Alexanderplein, als kloppend toekomst van het gebied moet het groenste, gezondste en best bereikbare centrumgebied van Nederland worden. Een prachtige uitdaging, maar ook een uitdaging die mogelijk knelpunten kan veroorzaken. We denken hierbij aan langdurige geluidsoverlast, een beperkte bereikbaarheid en mogelijke parkeeroverlast. Als wijkraad zullen we erop toezien dat de participatie rondom deze ontwikkelingen zorgvuldig verloopt.

Tot slot hebben we gemerkt dat de aandacht voor onze jeugd en jongeren om verbetering vraagt. Als wijkraad willen we jongeren dan ook graag als klankbord gebruiken. Een klankbord dat ons helpt om tot betere besluitvorming te komen waarin ook de stem van jongeren doorklinkt, maar ook om te horen waar jongeren behoefte aan hebben. Bij deze dan ook een oproep aan de jongeren in Oosterflank om je aan melden voor de klankbordgroep en met ons mee te denken en doen in de vorming van ideeën en plannen.

3.4. Wensen en behoeftes

Zoals eerder naar voren is gekomen uit de SWOT-analyse staan we als wijkraad voor een enorme uitdaging. Een uitdaging die we overigens niet uit de weg, maar met beide handschoenen oppakken. Hoe we dat gaan doen? Door ervoor te zorgen dat de ambities, wensen en behoeftes van u als bewoner gehoord worden en worden opgenomen in het jaaractieplan. Een plan waarin we, namens u, onze wensen en behoeftes niet alleen hebben uitgesproken, maar waar we ook op toe zullen zien dat dit zoveel als mogelijk ook wordt uitgevoerd. We verwijzen u dan ook naar bijlage 2 om te lezen welke wensen en behoeftes we hebben geformuleerd voor het komende jaar. Welke opgaves daarbij horen leest u in het volgende hoofdstuk.

4. Wijkopgaven

4.1. Inleiding

In de voorgaande collegeperiode is de wijkagenda met de bijbehorende opgaven (zie paragraaf 2.3) vastgesteld door de gebiedscommissie en er is hard gewerkt om deze opgaven met bijbehorende resultaten en acties te realiseren.

Met Wijk aan Zet! heeft Rotterdam afscheid genomen van het model met gebieden en gebiedscommissies. Vanaf maart 2022 zijn wij door de bewoners van Oosterflank gekozen om de wijk te vertegenwoordigen: de wijkraad Oosterflank. Een nieuwe lokale democratie, waar iedereen die mee wil doen ook echt mee kán doen. Met wijkgedragen plannen, een wijkagenda en een wijkakkoord. Waar Oosterflank als wijk, het bestuur en de gemeente samenwerken en elkaar versterken.

En ook de wijkopgaven zijn onderdeel van het wijkakkoord. Samen met u, de gemeente, de welzijnsaanbieder en andere belanghebbenden in de wijk hebben we gekeken naar de sterke en minder sterke kanten van Oosterflank. Maar ook waar de kansen en bedreigingen liggen voor nu en in de toekomst. Ook hebben we als wijkraad op diverse plaatsen in de wijk naar de mening gevraagd van de bewoners, hebben we gebruik gemaakt van de gemeentepeler en hebben we samen met Young010 jongeren betrokken bij de totstandkoming van ons wijkakkoord. Op basis van al deze informatie hebben wij als wijkraad, namens de bewoners van Oosterflank, een vijftal opgaven benoemd, waarmee we de komende jaren aan de slag gaan. En met het benoemen van deze opgaven hebben we ook aangegeven welke resultaten we daarmee willen bereiken. En ieder jaar zullen we hier acties op formuleren waarvan wij denken dat die nodig zijn om de door ons benoemde opgaven daadwerkelijk te realiseren. De jaarlijkse acties komen terug in het jaaractieplan (bijlage 2).

4.2. De opgaven voor de wijk Oosterflank

Voor onze wijk hebben we de volgende opgaven benoemd:

- Het verbeteren van de buurtbetrokkenheid en de samenredzaamheid van de Oosterflanker
- Het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de Oosterflankse buitenruimte
- Het versterken van de kwaliteit van leven (welzijn) in Oosterflank
- Bouwen aan een betaalbare toekomst met bijbehorende passende voorzieningen
- De jeugd/jongeren een kansrijke toekomst bieden

4.2.1. Het verbeteren van de buurtbetrokkenheid en samenredzaamheid van de Oosterflanker

Uit het wijkprofiel komt naar voren dat Oosterflank zowel op het gebied van participatie als op het vlak van samenredzaamheid onder het Rotterdams gemiddelde presteert. Onder de bewoners is er de beleving dat zij minder goed kunnen participeren in de wijk. Dit is terug te zien in het aantal bewoners dat een bewonersinitiatief organiseert of deelneemt (of juist niet) aan een bewonersinitiatief. Op het gebied van samenredzaamheid geven bewoners aan elkaar minder te kennen of minder met elkaar om te gaan en ook dat er in de buurt te weinig plekken zijn om dat

goed te doen. Oosterflank moet een wijk zijn en blijven waar de sfeer in de wijk prettig blijft en er ruimte is voor mensen met verschillende leefstijlen en achtergronden om elkaar te ontmoeten en elkaar beter te leren kennen.

Subdoelen:

- het stimuleren van wijkgerichte activiteiten/bewonersinitiatieven
- het opzetten en versterken van een netwerk van bewoners, organisaties en gemeente in Oosterflank/Prins Alexander
- het creëren van laagdrempelige ontmoetingsplekken in de wijk voor jong en oud

4.2.2. Het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de Oosterflankse buitenruimte

Oosterflank kent een aantal “verborgen” groene oases in de wijk waar bewoners prettig kunnen recreëren. Voorbeelden hiervan zijn het Semiramispark en de groenstrook aan het Scandinaviëpad. Ook kenmerkt Oosterflank zich door de aanwezigheid van singels en waterpartijen waar het prettig toeven is. Tegelijkertijd kenmerkt Oosterflank zich door de vele versteende hofjes en wordt de wens uitgesproken om niet alleen meer te vergroenen, maar ook om extra aandacht voor het groenonderhoud in de buitenruimte en het stimuleren van zelfbeheer groen, zodat men ook kan recreëren in het groen. Ondanks de inzet van de gemeente ervaren Oosterflankers nog steeds overlast van de rommel op straat en het naast plaatsen van afval. Ook de overlast van deelscooters, verkeersoverlast, de kwaliteit van de bestrating (weg en trottoir) in delen van de wijk en gebrekkige verlichting op sommige plaatsen in de wijk zijn een bron van ergernis. Tot slot bestaat de wens om de wijkentree te vergroenen op een zodanige wijze dat bewoners en bezoekers op een warme en kleurrijke wijze verwelkomd worden.

4.2.3. Het versterken van de kwaliteit van leven (welzijn) in Oosterflank

Uit het wijkprofiel komt naar voren dat de Oosterflanker zich grote zorgen maakt over zijn of haar kwaliteit van leven in Oosterflank. Ten opzichte van het Rotterdams gemiddelde presteert Oosterflank ver beneden de maat en ten opzichte van 2020 is deze bijna gehalveerd. Er zijn huishoudens in Oosterflank die extra hulp kunnen gebruiken, zo blijkt uit de cijferanalyses van het wijkprofiel. Oosterflank kent veel inactieven in de wijk. Bewoners die geen dagbesteding hebben en lastig door de gemeente gevonden kunnen worden. Dit is onder meer terug te zien in het aantal huishoudens dat geen gebruik maakt van maatschappelijke voorzieningen. Dit onderschrijft de wens om het thema armoede en schulden voor de komende jaren nog nadrukkelijker op de agenda van de wijk te zetten. Dit geldt eveneens voor de kwetsbare oudere in Oosterflank. Deze kwetsbaarheid uit zich onder meer door vereenzaming en het mislopen van noodzakelijke zorg. Ook zijn ouderen gemiddeld vaker slachtoffer van cybercriminaliteit. Daarnaast is het noodzakelijk om aandacht te vragen voor kwetsbare personen en gezinnen met focus op geweld achter de voordeur. Het uiteindelijke doel moet zijn om de kwaliteit van leven in Oosterflank weer minimaal op het niveau van het Rotterdams gemiddelde te krijgen

4.2.4. Bouwen aan een betaalbare toekomst met bijbehorende passende voorzieningen

Hét kloppend hart en onmiskenbaar deel van Rotterdam in de 21e eeuw. De Alexanderplaats van de toekomst is het groenste, gezondste en best bereikbare centrumgebied van Nederland waar je het beste van beide werelden vindt: de dynamiek en de nabijheid van het stadsleven en de rust, ruimte en het groen van het buitenleven. Twee werelden die de Alexanderplaats ongemerkt in elkaar moet doen overlopen. Onderdeel hiervan is de inrichting van het Prins Alexanderplein. Dit plein moet een plek gaan worden waar bewoners, passanten en winkelend publiek kunnen verblijven, recreëren en elkaar ontmoeten. Belangrijk bij deze ontwikkelingen is de aandacht voor passende voorzieningen die horen bij de ontwikkeling van dit centrumgebied.

Daarnaast wordt aandacht gevraagd om in te zetten op het omvormen van bestaand vastgoed naar betaalbare (huur)woningen dan wel bestaand vastgoed slopen ten gunste van nieuwbouw.

4.2.5. De jeugd/jongeren een kansrijke toekomst bieden

Meer dan gemiddeld in het gebied groeien kinderen in Oosterflank op in huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum, is er langdurig een laag inkomen, hebben gezinnen moeite met rondkomen of zitten zij in de schulddienstverlening. Er zijn relatief wat meer eenouderhuishoudens en meer kinderen ontbijten niet dagelijks of niet 5 dagen per week. Ook (basis)scholen geven bezorgde signalen af over het aandeel kinderen uit gezinnen die financieel niet goed kunnen rondkomen.

Oosterflank heeft meer voortijdig schoolverlaters dan gemiddeld in het gebied maar minder dan in de stad. In 2020 hebben minder 15-26 jarigen een startkwalificatie dan gemiddeld. 15-26 jarigen zijn minder vaak schoolgaand en werken vaker 12+ uren; dat kan betekenen dat zij schoolsucces ontberen. Het relatief schoolverzuim was in 2016 iets hoger dan in het gebied.

In Oosterflank was er in het verleden flink last van jeugdcriminaliteit, samenscholing van jongeren en ruziemakende jongeren. Het aantal gepleegde delicten (per 1000) was hoger dan gemiddeld in gebied en stad. Ook waren er meer HALT-verwijzingen dan gebiedsgemiddeld (maar minder dan stedelijk) en er waren in 2018 meer verdachten van strafbaar feiten. Hoewel het de laatste jaren beter gaat en de overlast,- en criminaliteitscijfers de goede kant op gaan, heerst het gevoel dat aandacht voor jeugdcriminaliteit van groot belang is om jongeren weer op het rechte pad te houden en een kansrijke toekomst te bezorgen.

We streven er naar om de motie “Betrek de toekomst in wijk” ook in onze wijk te laten landen.

Bovengenoemde opgaven vormen de basis van ons wijkakkoord. De mate waarin deze opgaven aansluiten bij het Coalitieakkoord zorgen voor nog meer draagvlak en bewustwording dat de door u aangereikte opgaven met bijbehorende acties er toe doen.

5. Het coalitieakkoord en stedelijke opgaven

5.1. Coalitieakkoord 2022 – 2026

Er zijn, zoals benoemd in het voorgaande hoofdstuk, in Oosterflank 5 opgaven waar wij ons als wijkraad op willen richten. Het spreekt voor zich dat deze opgaven aansluiten op datgene wat is opgenomen in het coalitieakkoord ([Eén Stad Coalitieakkoord 2022 - 2026 Rotterdam \(openrotterdam.nl\)](#)). In bijlage 5 (Het coalitieakkoord in relatie tot de opgaven en het jaaractieplan van Oosterflank) benoemen we een aantal van deze raakvlakken uit het coalitieakkoord in relatie tot onze opgaven en het jaaractieplan voor 2023.

De College Agenda 2022 – 2026 legt daarbij focus op de volgende thema's:

- Een veilige, schone en groene stad
- Kansengelijkheid
- Wonen en mobiliteit
- Klimaat en energie
- Zorg, welzijn en sport
- Economie, haven, ondernemerschap, toerisme en cultuur
- Bestuur, organisatie en financiën

5.2. Stedelijke opgaven

Stedelijke opgaven zijn opgaven (programma's, beleid en projecten) met een grote impact op de stad. Denkt hierbij bijvoorbeeld aan de algemene dienstverlening, het bestuur, de organisatie, veiligheid, crisismangement en -opvang, financiën, wet- en regelgeving en belastingen. Dit zijn kerntaken van de gemeente waar conform de verordening geen formele afspraken van de wijk bij nodig zijn. Deze opgaven voert de gemeente gewoon uit, voor alle Rotterdammers. Daarnaast zijn er vele stedelijke opgaven die zich wel lenen voor het maken van afspraken over de participatie.

5.2.1. Stedelijke opgaven en participatie

Als wijkraad behartigen wij de belangen van de wijk Oosterflank. De wijkraad bevordert en ziet toe op de participatie bij beleid, programma's en projecten die landen in de wijk op tenminste de volgende specifieke onderwerpen:

1. de openbare buitenruimte in de wijk;
2. de welzijnspartijen en hun activiteiten;
3. de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van de wijk;
4. de (sociale) wijkveiligheid;

Over de stedelijke opgaven/projecten/programma's bepaalt het college wat de opgave is, waar deze in de stad wordt uitgevoerd en hoe deze wordt uitgewerkt. Als wijkraad verwachten we bij elke opgave in onze wijk waarmee onze bewoners te maken (kunnen) krijgen vooraf door de gemeente

worden geïnformeerd. En dan voeren we graag het gesprek hoe we ervoor zorgen dat de bewoners van Oosterflank daarop hun invloed kunnen hebben. In bijlage 5 en bijlage 6 staan de stedelijke opgaven van respectievelijk het cluster Stadsbeheer en directie Veilig. Voor de clusters Werk en Inkomen (W&I) en Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) geldt dat zij altijd ons - als wijkraad - raadplegen over hoe participatie van bewoners en wijkpartijen te organiseren bij ontwikkelingen die de wijk raken in de zin van welzijnspartijen en hun activiteiten, sport & cultuur en veiligheid in en rond scholen of anderszins. Stedelijke opgaven vanuit het cluster Stadsontwikkeling zullen, indien deze van toepassing op onze wijk, aan ons worden voorgelegd met een advies hoe de participatie in te richten.

6. Bijlagen

- Bijlage 1: Staat van de Wijk
- Bijlage 2: Rotterdam in beweging, propositie voor een gezonde leefomgeving in Oosterflank
- Bijlage 3: JaarActiePlan 2023
- Bijlage 4: Verslag peiling “Nieuwe wijkraad Oosterflank aan de slag!”
- Bijlage 5: Het coalitieakkoord in relatie tot de opgaven en het jaaractieplan van Oosterflank
- Bijlage 6: Stedelijke opgaven cluster Stadsbeheer
- Bijlage 7: Stedelijke opgaven directie Veilig

Bijlage 1:

Staat van de wijk Oosterflank

Staat van de Wijk

Oosterflank

Gemeente
Rotterdam

Inleiding

Sinds 2 november 2021 is de verordening op de Wijkraden 2022 van kracht. Met het nieuwe bestuursmodel krijgen de wijken meer zeggenschap over de inzet van middelen en de opgaven in de wijk. Om te bepalen welke opgaven er spelen, is er onder andere inzicht nodig in hoe de 39 wijken van Rotterdam eraan toe zijn. Elke wijk is namelijk uniek en kent haar eigen uitdagingen, sterktes en zwaktes. Met de Staat van de Wijk zet de gemeente een eerste stap om het gesprek over de wijk met de wijkraad en de wijk zelf te voeren.

Deze versie van de Staat van de Wijk is gebaseerd op een combinatie van data over de wijk en de inzichten van experts en wijkprofessionals werkzaam bij de gemeente Rotterdam. De Staat van de Wijk is verrijkt door de gesprekken die gevoerd zijn met de wijkraad, de wijk en haar inwoners. Door deze werkwijze is er een gedeeld beeld ontstaan van de wijk waar iedereen zich herkent.

De Staat van de Wijk gaat landen in het wijkakkoord. Het document waarin de wijkraden, samen met de gemeente en andere belangrijke wijkpartners afspraken maken over welke opgaven in de wijk belangrijk zijn.

1. Wijktypering

Elke wijk heeft eigen unieke kenmerken, geschiedenis, ligging en sfeer. Deze worden kort weergegeven in de Wijktypering. Bovendien wordt er teruggeblikt op vorige wijkagenda's, de uitdagingen en successen.

Wijkkaart Oosterflank

Oosterflank

Oosterflank is een wijk gebouwd in de jaren 80 en bestaat uit eengezinswoningen en (voornamelijk) lage appartementencomplexen. De wijk kan getypeerd worden als een zogenaamde "bloemkoolwijk", een wijk met woonerven. Tussen de huizenrijen en flats zijn singels en groenstroken met bomen aangelegd. Oosterflank heeft met ongeveer 10.500 inwoners een vrij gemiddelde leeftijdsopbouw, waarbij het aandeel ouderen iets hoger is dan gemiddeld. Ongeveer 40% heeft een niet westerse migratieachtergrond en 11% een westerse migratieachtergrond.

Aan de noordrand van de wijk ligt het Semiramispark, een kleinschalig wijkpark.

Station Rotterdam Alexander, winkelgebied Alexandrium en het bedrijventerrein rond de Marten Meesweg maken eveneens

deel uit van de wijk. Dit gebied is van regionale betekenis. De wijk beschikt daarnaast over diverse basisscholen, middelbare scholen en peuterspeelzalen, huis van de wijk De Oriënt en zorgvoorzieningen. Er zijn sportvoorzieningen, een sporthal en een tennis- en voetbalvereniging.

Terugblik 2018-2022

In juli 2018 werd de wijkagenda vastgesteld voor de afgelopen 4 jaar met de daarbij behorende opgaven en doelen.

De eerste opgave bestond uit de herinrichting van de Alexanderknoop (Station Alexander, winkelgebied Alexandrium en het kantoreengebied van de Marten Meesweg) en het Stationsplein en daaraan verbonden een aantrekkelijkere buitenruimte rondom deze gebieden met als doel een enorme lift voor dit gebied met een dito regionale betekenis. Benoemde doelen bestonden uit:

- Vernieuwing van het NS station inclusief de integratie van het metrostation
- Studie modernisatie van het busstation
- Inzet planteam voor plan fietsenstalling met een forse uitbreiding van de stalingscapaciteit
- Continuering van de alliantie samenwerking om te komen tot een substantiele kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte in het stationsgebied en in het bijzonder van de Marten Meesweg en het Prins Alexanderplein.

Het vernieuwde station inclusief de integratie van het metrostation is in juli 2020 als gevolg het coronavirus digitaal geopend. De studie rondom de modernisatie van het aangrenzende busstation is helaas vertraagd in verband met onvoldoende projectcapaciteit. Deze studie zal nu echter worden meegenomen in het ontwikkelperspectief Alexanderknoop waarvan de definitieve versie in de loop van 2022 wordt opgeleverd. Het spreekt voor zich dat dit gepaard zal gaan met participatietrajecten.

De tweede opgave betrof het creëren van een veilig thuis voor iedereen in Oosterflank met als belangrijkste doelen de

aanpak van het sociaal isolement/eenzaamheid van ouderen en de inzet op weerbaarheid en veiligheidsgevoel van ouderen. Met name tijdens de coronaperiode heeft er helaas weinig inzet (lees: trainingen) plaatsgevonden op de weerbaarheid en veiligheidsgevoel van ouderen. In de nieuwe opdracht van de welzijnsaanbieder staat deze opgave overigens ook weer nadrukkelijk opgenomen.

De derde opgave had als doel om meer huishoudens een thuisbasis te geven die op orde was en het wonen in de wijk verder te verbeteren. Om de thuisbasis beter op orde te krijgen, is ingezet op een integrale aanpak van gezinnen. Te denken valt hierbij aan een samenhangende inzet op schuldenproblematiek, armoede, activering en de mogelijkheden voor opvoedondersteuning. Ondanks de inzet van verschillende trajecten, waaronder van Kansarm naar Kansrijk en Het Fort, is het aantal gezinnen dat is geholpen achtergebleven bij de verwachtingen. Dit vraagt ook voor de komende jaren blijvende aandacht. Een ander doel van deze opgave betrof het stimuleren van sporten en bewegen. Om te kijken hoe dit het beste gestimuleerd kan worden is in samenwerking met de Radboud Universiteit, het Radboudumc en UUM een propositie opgesteld voor Oosterflank waarin een viertal interventies worden voorgesteld om de beweegvriendelijkheid in deze wijk nog meer te stimuleren. Deze propositie is in het 1e kwartaal 2022 opgeleverd en vraagt om verdere uitwerking.

Het verbeteren van de kwaliteit en de leefbaarheid van de buitenruimte was de vierde opgave. Hoewel de kwaliteit van de buitenruimte voldeed aan de gestelde normen was er een grote behoefte om deze verder te verbeteren. De samenwerking tussen de clusters in de gezamenlijke aanpak programmering Alexanderplein is hier een mooi voorbeeld van. Het Alexanderplein is vergroend en in 2021 heeft er tot eind september het kunstwerk NOA gestaan. Doelstelling is om in 2023 het Alexanderplein te herinrichten, zodat de leefbaarheid van dit plein een nieuwe impuls krijgt.

Vanuit veiligheidsperspectief is de laatste jaren ingezet op meerdere onderwerpen. Om de weerbaarheid en het veiligheidsgevoel van de relatief grote groep senioren te vergroten is er samen met de welzijnspartijen een "masterplan ouderen" opgesteld en zijn er meerdere weerbaarheidstrainingen gegeven. Zoals aangegeven bij de tweede opgave heeft dit vanwege corona helaas niet altijd doorgang kunnen vinden.

Het Poolsterplein aan de achterkant van het Alexandrium heeft een grote aantrekkingskracht op jongeren, wat in het verleden regelmatig voor overlast zorgde. Door de inzet van de veiligheidspartners en de plaatsing van cameratoezicht in 2019 is deze overlast beheersbaar. Het Poolsterplein blijft uiteraard wel een locatie waar verhoogde aandacht voor is.

Tot slot de laatste opgave: een grotere buurtbetrokkenheid. Oosterflank is namelijk één van de slechts scorende wijken van Rotterdam op het aspect samenredzaamheid blijkt uit de monitor sociaal domein. Deze lage scores lagen vooral op het gebied van deelname aan bewonersinitiatieven, vrijwilligerswerk en inzet voor de buurt. Helaas heeft corona in de afgelopen twee jaar niet geholpen om hier een impuls aan te geven (zie ook het wijkprofiel van 2022).

Het spreekt voor zich dat in bovengenoemde opgaven rekening is gehouden met de thema's uit het coalitieakkoord en de gestelde beleidskaders uit de diverse clusters.

2. Staat van de Wijk

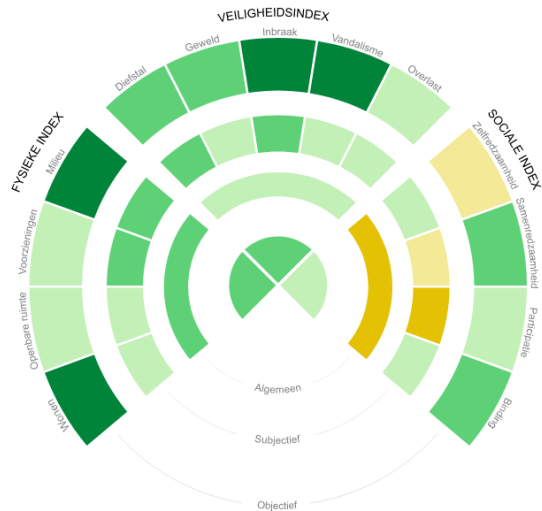
De Staat van de Wijk beschrijft de huidige (woon)situatie van de 39 wijkraadswijken van Rotterdam. Het wijkprofiel is het uitgangspunt voor de informatie in de staat van de wijk. De informatie van het wijkprofiel wordt aangevuld en geduid met een combinatie van data, ervaringen en signalen vanuit de gemeentelijke organisatie en

professionals werkzaam in de wijken. Zo ontstaat een overzichtelijk beeld van de wijk, met ruimte voor de unieke identiteit van de wijk.

Oosterflank

Wijkprofiel Oosterflank

Bevolking

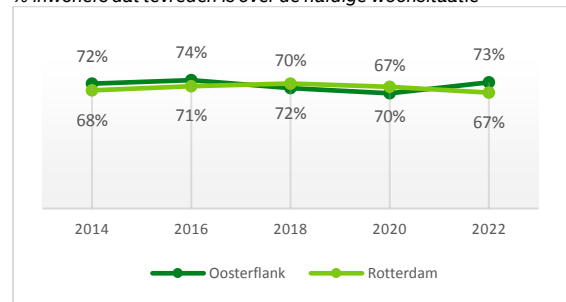
- Oosterflank telt 10.463 inwoners.
- 40% van de inwoners in Oosterflank heeft een niet-westerse migratie achtergrond. 49% in Oosterflank heeft geen migratieachtergrond.
- Er wonen relatief veel 65-plussers (21%) in vergelijking met Rotterdam als geheel (16%).
- Oosterflank heeft ongeveer dezelfde huishoudsamenstelling als de rest van Rotterdam.

Fysiek (Woningen, openbare ruimte en voorzieningen)

- In Oosterflank is 59% van de woningen in beheer van woningcorporaties, 32% van de woningen is in bezit van een eigenaar-bewoner en 10% is particuliere huur.
- Het percentage kwetsbare meergezinswoningen (14%) ligt lager dan het gemiddelde in Rotterdam (23%).
- 73% van de inwoners is tevreden over de huidige woonsituatie. Dat is inclusief

woning, buurt, mensen en voorzieningen.

% inwoners dat tevreden is over de huidige woonsituatie

- Oosterflankers zijn gemiddeld meer tevreden over hun woonbeleving (112) ten opzichte van 2020.
- Er is wel een daling m.b.t. 'tevredenheid over uitzicht' en 'isolatie van geluid van burens'. Inwoners zijn door de coronacrisis meer thuis geweest dan voorheen, waardoor veel mensen mogelijk hun uitzicht minder zijn gaan waarderen en/of meer (geluids)overlast ervoeren van burens.
- De waardering van bewoners over de kwaliteit van de openbare ruimte ligt hoger dan het gemiddelde van Rotterdam (88) met een score van 97. Deze score is verbeterd t.o.v. 2020 (86).
- Oosterflankers geven aan steeds meer overlast te ervaren van rommel op straat (59%) en ook het naast plaatsen van afval is een bron van ergernis (60%).
- De kwaliteit van de bestrating in sommige buurten en straten is toe aan een fikse opknopbeurt. Men is wel meer tevreden over de veiligheid van de trottoirs ten opzichte van 2020.
- Het aantal verkeersongevallen in Oosterflank is lichtelijk toegenomen. Ook ervaart men vaak agressief verkeersgedrag (26% van de inwoners) en te hard rijden in de buurt (48% van de inwoners).
- Bewoners geven wel aan tevreden te zijn over het onderhoud en de veiligheid van de fietspaden. Voorbeelden zijn de opgeknapte fietspaden aan de Evenaar.
- Hoewel de openbare ruimte dus objectief gezien minder scoort in 2022 (91) ten opzichte van 2020 (106), is het interessant te benoemen dat bewoners zelf

(subjectief) wel meer tevreden zijn over de openbare ruimte: 97 in 2022 ten opzichte van 86 in 2020.

- Oosterflankers zijn over het algemeen ook meer tevreden over de subjectieve ervaring van milieu in hun wijk. Ook speelt corona hier mogelijk een rol.

Veiligheid

- De algemene veiligheidsbeleving in 2022 is 92 en ligt daarmee onder het Rotterdams gemiddelde (108).

Veiligheidsbeleving (index)

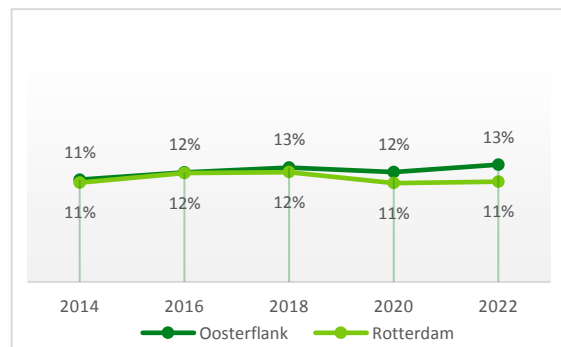
- Oosterflankers vinden hun buurt in 2022 (112) over het algemeen iets veiliger dan in 2020 (106) op de veiligheidsindex.
- Er is objectief minder vandalisme in de wijk en ook op het gebied van overlast is er een verbetering.
- 15% van de inwoners ervaart overlast door omwonenden. In Rotterdam is dit gemiddeld 12%.
- Belangrijk om in gedachte te houden is dat de coronajaren 2020 en 2021 veel invloed hebben gehad op de criminaliteitscijfers. Zo zijn stadsbreed de zogenaamde High Impact Crimes, waaronder woninginbraken en overvallen, flink afgenomen. Hier is de afgelopen jaren ook flink op ingezet. Zo is er voor het gebied Prins Alexander, en dus ook voor Oosterflank, een speciale inbraakpreventie-aanpak waarbij na iedere woninginbraak de 20 omliggende panden een gratis advies van een preventieadviseur krijgen.

- Een zorg is de mogelijke verschuiving naar problematiek achter de voordeur. Denk hierbij aan armoede, schulden en huiselijk geweld.
- Hoewel dit niet naar voren komt in het wijkprofiel, is de verschuiving naar cybercriminaliteit eveneens een aandachtspunt voor Oosterflank vanwege de relatief grote groep senioren die in deze wijk woont.

Werk & Inkomen

- Het gemiddelde gestandaardiseerde huishoudinkomen in Oosterflank is met €25.900 lager dan het Rotterdams gemiddelde (€29.000). Het behoort daarmee, samen met Zevenkamp, tot de laagste in Prins Alexander.
- Circa een kwart van de inwoners van Oosterflank heeft een huishoudinkomen tot 110% van het sociaal minimum (22%).
- Objectief gezien hebben meer Oosterflankers (15 7/m 74 jaar) betaald werk, maar het aantal bijstandsuitkeringen is wel toegenomen.

% huishoudens met een bijstandsuitkering¹

- Armoede en schulden is een nadrukkelijk thema dat aandacht behoeft in Oosterflank.

Sociaal

- Het percentage jongeren met een startkwalificatie (58,6%) ligt onder het gemiddelde van Rotterdam (62,6%).
- Het opleidingsniveau van de inwoners 15 – 75 jaar kenmerkt zich door 25% met

¹ In het Wijkprofiel wordt het percentage inwoners dat een bijstandsuitkering heeft op huishoudensniveau gemeten. Daarom kan

het percentage dat hier wordt gerapporteerd en geduid afwijken van de cijfers die cluster Werk & Inkomen rapporteert.

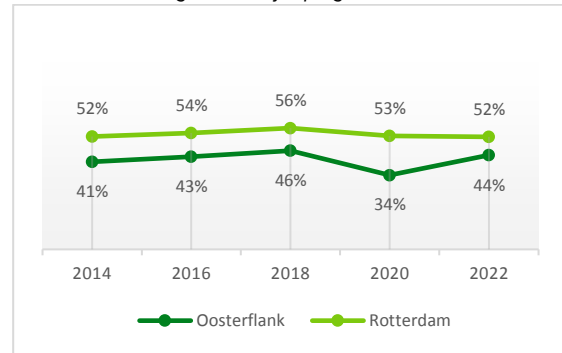
een hoog opleidingsniveau, 42% met een middelbaar opleidingsniveau en 33% met een laag opleidingsniveau.

- 73% van de inwoners is tevreden met de kwaliteit van hun leven. Dit percentage is gedaald ten opzichte van 2020 (83%). Het algemene oordeel over de kwaliteit van het leven is 64. Dit ligt onder het gemiddelde van Rotterdam (93). Deze score is flink gedaald ten opzichte van 2020 (116). Dit is het laagste percentage sinds 2014.
- Onder bewoners is er de beleving dat zij minder goed kunnen participeren in de wijk. Dit is ook terug te zien in het aantal bewoners dat deelneemt (of juist niet) aan een bewonersinitiatief (14%).
- In Oosterflank zit een verschil in de zelf- en samenredzaamheid tussen de subjectieve (een daling van 106 in 2020 naar 85 in 2022) en objectieve (92 in 2020 naar 101 in 2022) ervaringen op de sociale index.
- De daling op subjectief gebied wordt mede veroorzaakt doordat bewoners aangeven minder vertrouwen te hebben in (ondersteunende activiteiten van) de overheid. Ook geven bewoners aan elkaar minder te kennen of minder met elkaar om te gaan en tevens dat er in de buurt te weinig plekken zijn om dat goed te kunnen doen.
- De bereidheid om naasten en andere inwoners te helpen, laat een positieve ontwikkeling zien. Dit geldt ook voor het aantal bewoners dat mantelzorg verricht (17% in 2022, 13% in 2020).
- De subjectieve participatie is gedaald. Dit kan te maken hebben met het gegeven dat de gemeente door de coronacrisis bewoners minder goed heeft weten te bereiken. Dat raakt vooral de onderste laag van Oosterflank: de kwetsbaren op sociaal en economisch vlak.
- Oosterflank kent ook veel inactieven in de wijk. Bewoners die geen dagbesteding of werk hebben en lastig door de gemeente gevonden kunnen worden om te activeren. Dit is onder meer terug te zien in het aantal huishoudens dat geen gebruik maakt van maatschappelijke voorzieningen (WMO, Participatiewet, Jeugdwet). Ook dit onderschrijft de

gedachte om het thema armoede en schulden nog nadrukkelijker op de agenda te zetten.

- 44% van de inwoners zegt trots te zijn op de eigen buurt. 46% zegt zich verbonden te voelen met de buurt. Deze cijfers zijn de laatste jaren gestegen.

% bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt

Indicatoren

Indicatoren:	Jaar	Oosterflank	Rotterdam
Bevolking			
Aantal inwoners	2021	10.463	651.269
Aantal huishoudens	2021	5.573	326.419
% geen migratieachtergrond	2021	49%	47%
% westerse migratieachtergrond	2021	11%	14%
% niet-westerse migratieachtergrond	2021	40%	39%
% inwoners 0 t/m 15 jaar	2021	14%	16%
% inwoners 15 tot 75 jaar	2021	79%	78%
% inwoners 65 en ouder	2021	21%	16%
% inwoners 75 en ouder	2021	8%	7%
% eenpersoonshuishoudens	2021	51%	48%
Paar zonder kinderen (% huishoudens)	2021	20%	21%
Paar met kinderen (% huishoudens)	2021	16%	19%
Eenoudergezin (% Huishoudens)	2021	12%	11%
Woningen			
Aantal zelfstandige woningen	2021	5.409	304.505
<i>Woningverdeling naar bezit</i>			
% woningen van woningcorporaties	2021	59%	43%
% woningen particuliere huur	2021	10%	24%
% eigenaar-bewoners	2021	32%	33%
<i>Woningindeling naar bouwjaar (5 categorieën, %)</i>			
Tot 1945	2021	1%	31%
1945-1968	2021	0%	21%
1969-1979	2021	7%	9%
1980-1999	2021	88%	27%
Vanaf 2000	2021	5%	13%
% kwetsbare meergezinswoningen	2021	14%	23%
Gemiddelde WOZ-waarde per M2	2020	€2.467	€2.712
% dat zegt tevreden te zijn over de huidige woonsituatie (incl. woning, buurt, mensen, voorzieningen)	2021	73%	67%
Voorzieningen			
% huishoudens dat zegt tevreden te zijn over het aanbod voorzieningen tezamen	2021	53%	48%
% vindt medische 1 ^e lijnszorg voldoende aanwezig	2021	90%	87%
% vindt winkels dagelijkse boodschappen voldoende aanwezig	2021	87%	88%
Aantal arbeidsplaatsen in de wijk	2021	13.496	384.170
% m2 van objecten met niet-woonfunctie	2021	52%	38%
Werk & Inkomen			
Gemiddeld gestandaardiseerd huishoudinkomen	2019	€ 25.900	€29.000
% Lage inkomens (= % tot 110% sociaal minimum)	2019	22%	19%
Niet werkende beroepsbevolking (15-75 jaar)	2019	14%	13%
% huishoudens met bijstandsuitkering ²	2021	13%	11%

² Participatiewet

% huishoudens met inkomensbron uitkering ³	2019	16%	14%
% Bewoners (18+) met schulddienstverlening	2021	0,9%	0,8%
Jeugd & Onderwijs			
% o t/m 3 jaar	2021	3,8%	4,4%
% 4 t/m 11 jaar	2021	7,0%	8,4%
% 12 t/m 17 jaar	2021	5,5%	5,9%
% 18 t/m 22 jaar	2021	5,7%	7,0%
% jongeren met een startkwalificatie (18 t/m 22 jaar)	2020	58,6%	62,6%
% Voortijdige schoolverlaters (12 t/m 22-jarigen)	2019-2020	1,8%	2,5%
Aantal Incidenten jeugdoverlast (per 1.000 inw.)	2019	10	9
% Jeugdigen met Jeugdreclasseringsmaatregel	2019	1,3%	1,3%
% HALT verwijzing (12 t/m 17-jarigen)	2019	1,0%	2,0%
Veiligheid			
Overlastmeldingen leefmilieu (per 1.000 inw.)	nov 2020- okt 2021	45	57
% ervaart overlast door jongeren in de eigen buurt	2021	13%	14%
% ervaart drugoverlast in de eigen buurt	2021	9%	12%
% ervaart overlast door omwonenden	2021	15%	12%
Aantal inbraken van woningen (per 1.000 adressen)	nov 2020- okt 2021	3,0	3,5
Aantal openlijke geweldplegingen tegen personen (per 1.000 inw.)	nov 2020- okt 2021	1,2	0,4
Aantal mishandelingen (per 1.000 inw.)	nov 2020- okt 2021	3,2	3,7
Aantal overvallen (per 1.000 inw.)	nov 2020- okt 2021	0,1	0,1
Veiligheidsbeleving (index)	2021	92	108
Welzijn & Participatie			
% bewoners dat zegt tevreden te zijn met de kwaliteit van hun leven	2021	73%	78%
% bewoners die mantelzorg verrichten	2021	17%	15%
% bewoners dat zegt een slechte gezondheid te ervaren	2021	19%	19%
% bewoners dat zegt sterke gezondheidsbelemmeringen te ervaren	2021	10%	8%
% bewoners die wekelijks sporten	2021	56%	55%
% bewoners die burenhulp verlenen	2021	41%	46%
% bewoners die actief zijn als vrijwilliger	2021	20%	21%
% bewoners die actief zijn in een bewonersinitiatief	2021	14%	20%
% bewoners dat zegt trots te zijn op eigen buurt	2021	44%	52%
% bewoners dat zegt zich verbonden te voelen met buurt	2021	46%	50%
% huishoudens dat geen gebruik maakt van voorzieningen sociaal domein ⁴	2021	68%	74%

Deze en meer cijfers zijn terug te vinden op www.wijkprofiel.rotterdam.nl. Op deze website kun je ook de definities en bronnen vinden van de indicatoren.

³ WW, Participatiewet, WAO

⁴ Zoals WMO, Jeugdwet, Participatiewet.

3. De SWOT-analyse

Een SWOT analyse is een hulpmiddel dat kan worden gebruikt om specifieke sterktes en zwaktes van de wijk Oosterflank te identificeren. Het helpt met besluitvorming en het bepalen van mogelijke opgaven voor de komende jaren. Een SWOT analyse bestaat uit 4 onderdelen. Elk onderdeel bevat een beschrijving van de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van de wijk (SWOT staat voor strengths, weaknesses, opportunities en threats).

Elke wijk heeft sterke en zwakke punten, maar geen enkele wijk staat los van zijn context – je moet ook de kansen en gevaren analyseren die in de wijk aanwezig zijn. Een SWOT analyse is een hulpmiddel om positieve en negatieve factoren te ontdekken in elke context. De uitkomst van de analyse geeft richting aan en “dwingt” stakeholders om de omstandigheden in de wijk kritisch te onderzoeken en te ontdekken welke obstakels moeten worden overwonnen of geminimaliseerd. Deze analyse helpt om de stappen vast te stellen die moeten worden genomen voor succes op de korte en lange termijn en is daarmee onlosmakelijk verbonden aan mogelijke opgaven wijkakkoord.

De SWOT-analyse van de wijk Oosterflank is tot stand door de uitkomsten van de wijkanalyse te verrijken met de input die is opgehaald vanuit de wijkraad, bewoners, collega's uit de clusters, de welzijnspartij en overige stakeholders. Onderstaand per onderdeel een overzicht van de aangedragen aandachtspunten met in het rood de prioritering die is aangegeven.

STERKTES Oosterflank

- Ligging en bereikbaarheid Oosterflank is goed
- Tevredenheid over de woonbeleving/huidige woonsituatie
- Aanwezigheid huidige (naburige) voorzieningen (scholen, shopping, zorg, sport)
- Aanwezigheid Huis van de Wijk en Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Een mooi en groen park in de wijk (Semiramistuin) en de groenstrook aan de rand van Oosterflank
- Verbetering van zowel de subjectieve als de objectieve veiligheidsindex
- Onderhoud en veiligheid fietspaden
- Hoeveelheid aanwezige speelplaatsen voor kinderen tot +/- 7 jaar oud
- Verhouding huur – koop
- Veel sportaanbieders in de gymzalen van de wijk
- De twee basisscholen zijn betrokken bij de wijk
- Aanwezigheid ouderenhuisvesting (je kan in de wijk blijven wonen)
- Aandacht voor armoede
- Logheid stakeholders/gemeente

Oosterflank is een wijk met een goede ligging en bereikbaarheid. Bewoners geven aan over het algemeen tevreden te zijn over de woonbeleving/huidige woonsituatie en de aanwezigheid van de huidige (naburige) voorzieningen inclusief het Huis van de Wijk en het CJG. De wijk wordt bovendien gekenmerkt door een mooi en groen park in de wijk en de groenstrook aan de rand van de wijk. Ook de verbetering van zowel de subjectieve als de objectieve veiligheid wordt als positief beoordeeld.

ZWAKTES Oosterflank

- De wijk kent een "kale", niet uitnodigende entree van beide kanten
- Gebrek aan creatieve kunstuitingen/cultuurvoorzieningen in de wijk
- Oosterflankers ervaren een lage mate van samenredzaamheid/buurtbetrokkenheid (o.a. weinig bewonersinitiatieven en wijkgerichte activiteiten)
- Veel bewoners met een lage sociale economische status
- Kwetsbaarheid/eenzaamheid en (verborgen) armoede/schulden onder zowel ouderen als jongeren
- Veel rommel op straat en naast plaatsingen
- Relatief lage algemene veiligheidsbeleving
- Algemeen oordeel over de kwaliteit van leven is zeer laag
- Verkeersveiligheid (hardrijders, verkeersongevallen)
- Evenaar belemmert doorstroming kinderen in de wijk
- Gebrek aan ontmoetingsplekken in de wijk (ontmoeting jong – oud)
- Overlast in de meest brede zin (drugs, scooters, ganzen)
- Relatief veel jongeren zonder startkwalificatie
- Onderhoud groen
- Locatie Huis van de Wijk
- Bewegingsarmoede onder zowel de ouderen als de jongeren
- Weinig speelgelegenheden voor jongeren ouder dan 7 jaar (tenzij je voetbalt)
- Jongeren komen weinig buiten (in de wijk)
- Geen bewonersorganisaties
- Veel bijzondere doelgroepen (ook individueel) in de wijk

Hoewel de wijk wordt gekenmerkt door een goede ligging en bereikbaarheid is de entree van de wijk aan beide kanten weinig uitnodigend. Bovendien ervaart men in de wijk zelf een gebrek aan creatieve kunstuitingen en cultuurvoorzieningen en is er sprake van veel rommel/zwerfvuil op straat naast de vele naast plaatsingen.

Vanuit de sociale index en ervaringen vanuit de bewoners en professionals zelf komt naar voren dat de bewoners van Oosterflank een lage mate van samenredzaamheid dan wel buurtbetrokkenheid ervaren. Zo zijn er relatief weinig bewonersinitiatieven en wijkgerichte activiteiten in de wijk. Uit de analyse blijkt ook dat er relatief veel bewoners met een lage sociale economische status wonen in Oosterflank. Tot slot laat de wijk een beeld zien waar thema's zoals kwetsbaarheid en eenzaamheid en armoede en schulden in belangrijke mate toenemen en vragen om de nodige aandacht.

KANSEN Oosterflank

- Ontwikkeling van de Alexanderplaats inclusief de herinrichting van het Alexanderplein
- Propositie Oosterflank, waaronder ontwikkeling Evenaarplein
- Versterken flora en fauna door variatie in beplanting (vergroenen van de wijk inclusief metrostations)
- Lancering wijkkrant
- Pilot Opzomer Mee
- Overige bouwprojecten in Oosterflank
- Nieuwe bewoners in de wijk brengen een nieuw elan
- MIRT-verkenning oeververbindingen
- Stimuleren duurzaamheid (waaronder meer oplaadplekken)
- Wijkraad en komst wijkhub
- Welzijnsopdracht ten aanzien van pleinwerk, jeugdwerk
- Right-to-Cooperate
- Veel buitenruimte die benut kan worden
- Samenwerking tussen organisaties die zich bezighouden met bijzondere doelgroepen
- Beschikbaarheid van het Huis van de Wijk voor (organisaties uit) de wijk
- Organiseer op periodieke basis wijkshouwen met relevante stakeholders

De wijk Oosterflank wordt gezien als een wijk met potentie voor de toekomst. De ontwikkeling van de Alexanderplaats en de herinrichting van het Alexanderplein worden dan ook gezien als een mooie kans om Oosterflank meer "smoel" te geven. Dat kan nog verder worden versterkt door de wijk niet alleen verder te vergroenen en variatie in flora en fauna toe te passen, maar ook door de propositie voor een gezonde leefomgeving (Rotterdam in beweging) te omarmen en de voorstellen uit deze propositie de komende jaren een plek te geven.

Om de samenredzaamheid en de buurtbetrokkenheid een boost te geven worden er kansen gezien in de lancering van een wijkkrant en de pilot vanuit Opzomer Mee.

BEDREIGINGEN Oosterflank

- Sociaaleconomische achteruitgang van de wijk mede als gevolg van economische ontwikkelingen
- Bouwactiviteiten verhogen de verkeers- en parkeerdruk en verlagen de bereikbaarheid
- Druk op voorzieningen als gevolg van de herontwikkeling en daarmee komst nieuwe bewoners Alexanderplaats
- Vergrijzing en als gevolg daarvan het ontbreken van passende voorzieningen
- Trage planontwikkeling
- Doelgroep problematiek kwetsbare bewoners
- Vertrouwen in de overheid en andere instanties in de wijk
- Gesloten van de wijk (zowel bouw als de bewoners)

De ontwikkeling van de Alexanderplaats biedt volop kansen voor een wijk zoals Oosterflank. Daarin schuilt ook direct een gevaar. Zo zijn er niet alleen zorgen over de bereikbaarheid van Oosterflank gedurende de bouwactiviteiten, maar ook de verkeers- en parkeerdruk zijn een bron van zorg. Daarnaast bestaan er zorgen over de mogelijke druk die kan ontstaan op de aanwezige voorzieningen zowel tijdens de bouwactiviteiten als na afronding. De komst van nieuwe bewoners vraagt om een gedegen plan waarin rekening wordt gehouden met noodzakelijke en gewenste voorzieningen.

Tot slot zijn er zorgen over de sociaaleconomische achteruitgang van de wijk met de angst dat er verpaupering optreedt en de wijk nog verder achteruit zal gaan.

Conclusie SWOT-analyse

Oosterflank is een wijk met een goede ligging en bereikbaarheid en de ontwikkeling van de Alexanderplaats inclusief het Prins Alexanderplein en andere bouwontwikkelingen in de wijk bieden volop kansen. En hoewel bewoners aangeven over het algemeen tevreden te zijn over de woonbeleving/huidige woonsituatie en de aanwezigheid van de huidige (naburige) voorzieningen inclusief het Huis van de Wijk en het CJG zijn er ook volop zorgen over voor de wijk. Zorgen die vragen om aandacht en om ervoor te zorgen dat de sociaaleconomische achteruitgang een halt wordt toegeroepen.

Aandachtspunten/thema's/opgaven die spelen in de wijk en die vragen om een structurele aanpak voor de komende jaren zijn onder meer:

- **Het verbeteren van de buurtbetrokkenheid en de samenredzaamheid (community building) van de Oosterflanker**
 - o stimuleren bewonersinitiatieven en wijkgerichte activiteiten
 - o cultureel aanbod in de wijk vergroten/stimuleren
 - o lancering wijkkrant
 - o wijkhub
 - o ontmoetingsplekken in de wijk voor jong en oud

- **Het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de Oosterflankse buitenruimte**
 - propositie voor een gezonde leefomgeving (Rotterdam in beweging)
 - versterken van flora en fauna mede door variatie in beplanting
 - groenonderhoud inclusief stimuleren zelfbeheer groen
 - integrale aanpak om zwerfafval en naast plaatsingen te verminderen
 - organiseren van wijkschouwen op kwartaalbasis
 - wijkentree aan beide zijden verleuken
 - verlichting onveilige plekken
 - overlast deelvervoer (scooters/fietsen) beperken door creëren parkeervakken
 - aandacht voor Semiramispark

- **Het versterken van de kwaliteit van leven (welzijn) in Oosterflank**
 - integrale aanpak armoede en schulden
 - aandacht voor eenzaamheid onder zowel jongeren als ouderen
 - integrale aanpak voor kwetsbare personen en gezinnen
 - aandacht voor (overlast van) jongeren (zonder startkwalificatie/uitkering)
 - benutten Huis van de Wijk en samenwerking met welzijnspartners en stakeholders
 - geweld achter de voordeur

- **Bouwen aan een betaalbare toekomst met bijbehorende passende voorzieningen**
 - ontwikkeling Alexanderplaats inclusief Prins Alexanderplein
 - overige ontwikkelingen op toekomstige bouwplannen
 - aandacht voor voorzieningen
 - neveneffecten: parkeer- en verkeersdruk
 - kunstuitingen/-voorzieningen
 - verbeteren kwaliteit bestrating in delen van de wijk

Wat veelvuldig wordt genoemd door zowel de wijkraad als andere betrokkenen in de wijk is het thema jeugd/jongeren. Dit kan mogelijk als 5^e opgave worden opgenomen in het wijkakkoord.

- **De Jeugd heeft de toekomst!**

- eenzaamheid onder jongeren
- kwetsbare jongeren (geen startkwalificatie, (bijstands)uitkering, schulden)
- sociaal economische status (SES) jongeren in Oosterflank baart zorgen
- onderzoeken jongerenhub
- advies raad jongeren/young010
- aanpak voortijdige schoolverlaters (VTV)
- inzet/aanpak jeugdcriminaliteit

4. Conclusie en vooruitblik

Dit hoofdstuk sluit de wijkanalyse af met een terugblik bestaande uit de typering van de wijk, het wijkprofiel, enkele kerncijfers en de SWOT en biedt een vooruitblik op basis van de duiding en de SWOT-analyse. De SWOT-analyse vormt daarbij de basis voor de opgaven die in de wijk moeten landen: welke mogelijke uitdagingen en opgaven zien we voor ons.

Typering en wijkprofiel

Oosterflank is een wijk gebouwd in de jaren 80 en bestaat uit eengezinswoningen en (voornamelijk) lage appartementencomplexen. De wijk kan getypeerd worden als een zogenaamde "bloemkoolwijk", een wijk met woonerven. Tussen de huizenrijen en flats zijn singels en groenstroken met bomen aangelegd. Oosterflank heeft met ongeveer 10.500 inwoners een vrij gemiddelde leeftijdsopbouw. Circa de helft van de inwoners is 45 jaar of ouder. Het gemiddelde inkomen bedraagt € 23.800,- en behoort daarmee, samen met Zevenkamp tot de laagste in Prins Alexander.

De wijk kent momenteel circa 5.400 woningen. 73% geeft aan tevreden te zijn met het huidige woonsituatie. Van de 10.500 inwoners heeft ongeveer 40% een niet westerse migratieachtergrond en 11% een westerse migratieachtergrond. Het opleidingsniveau van de inwoners van 15 – 75 jaar kenmerkt zich door 25% met een hoog opleidingsniveau, 42% met een middelbaar opleidingsniveau en 33% met een laag opleidingsniveau. In de leeftijd van 18 – 22 jaar heeft bijna 59% een startkwalificatie.

De wijk beschikt over diverse basisscholen, middelbare scholen en peuterspeelzalen, huis van de wijk De Oriënt en zorgvoorzieningen. Er zijn sportvoorzieningen, een sporthal en een tennis- en voetbalvereniging.

Uit het wijkprofiel 2022 komt naar voren dat ten opzichte van 2020:

- De fysieke index is gestegen van 109 in 2020 naar 112 in 2022
- De veiligheidsindex is gestegen van 106 in 2020 naar 112 in 2022
- De sociale index is gedaald van 99 in 2020 naar 93 in 2022

In tegenstelling tot de fysieke index en de veiligheidsindex kent de sociale index een waarde onder de 100 waarmee Oosterflank ten opzichte van het Rotterdams gemiddelde slechter presteert. De grootste negatieve impact heeft betrekking op:

- Zelfredzaamheid subjectief van 113 in 2020 naar 103 in 2022
- Samenredzaamheid subjectief van 97 in 2020 naar 85 in 2022
- Participatie subjectief van 98 in 2020 naar 67 in 2022
- Algemene beleving kwaliteit van leven van 116 in 2020 naar 64 in 2022

SWOT-analyse en vooruitblik

Samen met de wijkraad, de clusters, de welzijns partij, bewoners uit de wijk en andere stakeholders is gekeken naar de sterke en verbeterpunten van de wijk en naar de kansen en bedreigingen.

De conclusie is dat Oosterflank een wijk is met een goede ligging en bereikbaarheid en de ontwikkeling van de Alexanderplaats inclusief het Prins Alexanderplein en andere bouwontwikkelingen in de wijk bieden volop kansen. En hoewel bewoners aangeven over het algemeen tevreden te zijn over de woonbeleving/huidige woonsituatie en de aanwezigheid van de huidige (naburige) voorzieningen inclusief het Huis van de Wijk en het CJG zijn er ook volop zorgen over voor de wijk. Zorgen die vragen om aandacht en om ervoor te zorgen dat de sociaaleconomische achteruitgang een halt wordt toegeroepen.

Aandachtspunten/thema's/opgaven die spelen in de wijk en die vragen om een structurele aanpak voor de komende jaren zijn onder meer:

- het verbeteren van de samenredzaamheid, en de buurtbetrokkenheid
- het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de buitenruimte
- thuisbasis op orde
- fysieke buitenruimte
- jeugd/jongeren

De Staat van de Wijk Oosterflank gaat landen in het wijkakkoord. Het document waarin de wijkraden, samen met de gemeente en andere belangrijke wijkpartners afspraken maken over welke opgaven in de wijk belangrijk zijn.

Op basis van de analyse van het wijkprofiel en de SWOT-analyse is al enigszins zichtbaar welke uitdagingen en opgaven onderdeel kunnen gaan uitmaken van het wijkplan en welke acties daaruit voortvloeien voor het jaaractieplan 2023 en mogelijk ook volgende jaren. De komende periode zal gebruikt moeten worden om deze mogelijke opgaven verder aan te scherpen en te toetsen bij de bewoners door middel van participatie door de wijkraad en de gemeenteteiler, zodat er een gedragen wijkakkoord tot stand komt.

Rotterdam in beweging!

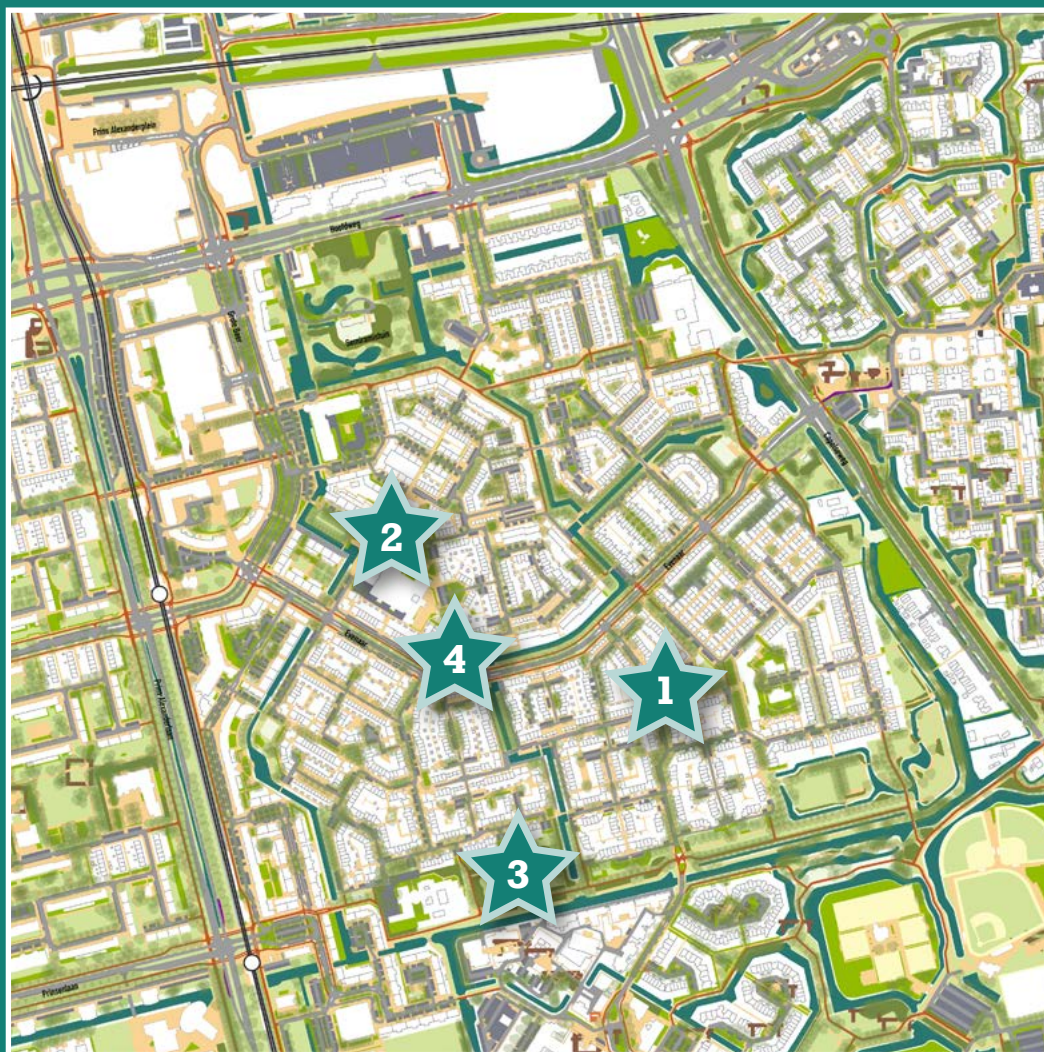
PROPOSITIE VOOR EEN
GEZONDE LEEFOMGEVING
IN DE WIJK OOSTERFLANK

Propositie

Vier interventies in Oosterflank!

Voor een meer beweegvriendelijke Oosterflank stellen we vier interventies voor:

BUURTPLEINTJE
Van onopvallende buurtsuper naar groene ontmoetingsplek voor de buurt!

GREEN-MEETS-GREY-ROUTE
Van saaie woonerven naar aantrekkelijk ommetje voor jong en oud!

SPEELDERNIS
Van slecht vindbare parkstrook naar stoere natuurspeelplek voor kinderen!

KOEL WATERPLEIN
Van stenig plein naar waterrijke koele ontmoetingsplek!

Over deze propositie

Rotterdam in beweging!

In deze propositie staan aanbevelingen voor de verbetering van de beweegvriendelijkheid van de wijk Oosterflank in Rotterdam - een wijk waar sprake is van bewegingsarmoede.

De propositie is het resultaat van twee workshops en een omgevingswandeling met gemeente, GGD en andere lokale experts. Hierin gingen we in drie stappen op zoek naar de 'beweegopgaven' in de wijk:

1. Ruimtelijke en demografische GIS-analyse
2. Beweegscan
3. Omgevingswandeling: beoordeling van de beweegvriendelijkheid

We stellen de vier interventies in deze propositie voor, omdat we verwachten dat ze de meeste gezondheidswinst zullen veroorzaken bij meerdere doelgroepen in de wijk en omdat we ze het meest kansrijk achten.

De workshops, omgevingswandeling en deze propositie zijn onderdeel van het COVID-19 programma 'Bewegen in een gezonde leefomgeving'. In opdracht van ZonMw voeren wij deze uit in negen Nederlandse gemeenten. Kijk voor meer info over het programma op de [website](#).

Inhoud

Interventie 1: Buurtpleintje	4
Interventie 2: Green-meets-grey-route	6
Interventie 3: Speeldernis	8
Interventie 4: Koel waterplein	10
Aanleiding: Bewegen in een gezonde leefomgeving	13
GIS-analyse: De wijk en de mensen	14
Beweegscan: De bestemmingen en het netwerk	16
Omgevingswandeling: De beweegopgaven	21
Vervolgstappen: Naar fysieke en sociale interventies	24

Interventie 1

Buurtpleintje

De plek

De Coop aan het Moermanspad is als buurtsupermarkt een belangrijke voorziening voor de dagelijkse boodschappen. Het is een bestemming voor een ommetje voor ouderen en een plek om buurtbewoners te ontmoeten. De entree biedt echter weinig verblijfskwaliteit en is bovendien niet goed toegankelijk voor mensen die slecht ter been zijn. De auto kan tot aan de ingang rijden en er is weinig ruimte voor de voetganger en voor prettig fietsparkeren. De stoep is smal en versleten en staat vol met reclameborden, winkelwagens en foutgeparkeerde fietsen. Het aanwezige groen is omhekt en niet erg aantrekkelijk. Er zijn geen bankjes om even te rusten en een praatje te maken. De aanlooproute vanaf het plein voor woonzorgvoorziening De Wende bestaat uit een breed voetpad, maar met versleten bestrating en weinig aantrekkingskracht.

De mensen

- Ouderen van 65+
- Bewoners en medewerkers van De Wende

De potentie

De Coop ligt mooi gepositioneerd in een voetgangersgebied in de woonwijk, dichtbij het plein voor

De Wende, dat opgeknapt wordt tot mooi speelplein. Het gebied is al een echte bestemming voor de wijk. De directe omgeving van de supermarkt heeft daarom de potentie een echt buurtpleintje te worden, waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Een aantrekkelijke buitenruimte met voldoende ruimte voor fietsparkeren nodigt bovendien uit om lopend of fietsend de dagelijkse boodschappen te doen, in plaats van met de auto. Een opknopbeurt van de bestrating is hiervoor nodig, evenals een vergroeningsslag. Aantrekkelijk groen als een rozentuin om bij te zitten op comfortabele bankjes biedt een mooie rustplek. In een pluktuin kunnen buurtbewoners gratis een bosje bloemen plukken. Deze zou bijvoorbeeld beheerd kunnen worden door actieve bewoners, de Coop of De Wende.

De meekoppelkansen

- Herinrichting plein Tromsodreef
- Actielijst voor De Wende
- De Plint in De Wende: activiteiten Wende- en wijkbewoners
- Bestaande pluktuin De Wende

HUIDIGE SITUATIE:

Krappe entree met volle en versleten stoep.

Omhekt groen zonder bankjes of gebruiksfunctie.

Onaantrekkelijke aanlooproute vanuit de woonwijk, met rommelige stoepen, markeringen en paaltjes.

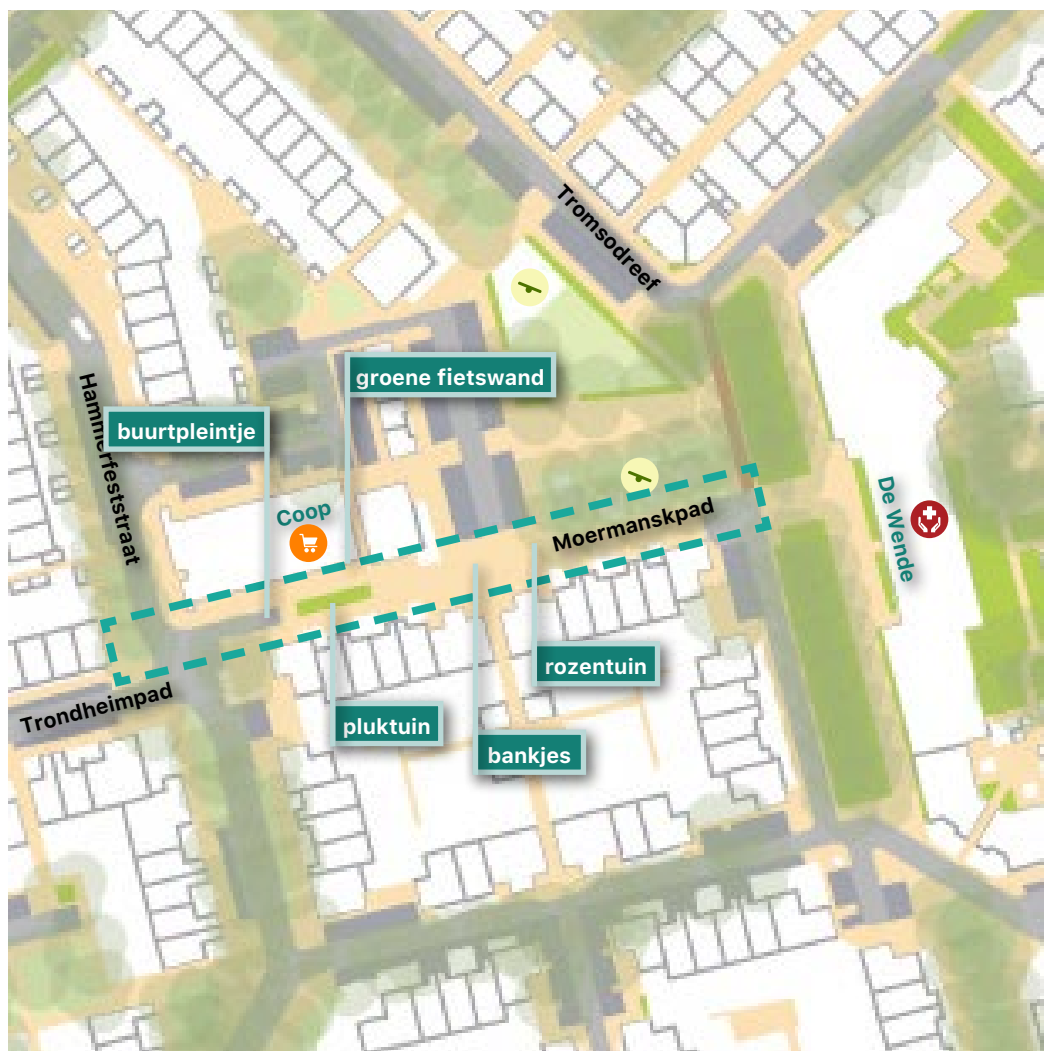
Aanlooproute vanaf speelplein door voetgangersgebied is weinig opvallend of aantrekkelijk.

1 Buurtpleintje

Van onopvallende buurtsuper naar groene ontmoetingsplek voor de buurt!

BEWEEGDOEL: wandelend de boodschappen doen en een praatje maken

AANBEVELINGEN:

Kletsbankjes rond aantrekkelijk groen.

Mobiele pluktuin met kubieke meterbakken voor groenten.

Bloemenpluklint waar bewoners gratis een bosje bloemen mogen plukken.

Mooie groene wand bij fietsparkeerplekken voor de deur van de supermarkt.

Interventie 2

Green-meets-grey-route

De plek

De aaneengeschakelde erven ten noorden van de Evenaar vormen een voetgangersgebied tussen woningen, scholen, een zorgcentrum en de Semiramistuin. Door deze voorzieningen vormt het gebied een belangrijke route voor zowel schoolgaande kinderen met of zonder ouders én oudere bewoners die naar het park of winkelvoorzieningen wandelen. Het gebied is omgeven door groene plekken langs een waterloop, maar de buitenruimte nodigt niet erg uit om te wandelen en te spelen. Het is er erg stenig met veel verouderde bestrating. Het groen is niet altijd even aantrekkelijk en goed onderhouden. De weinige bankjes in het gebied staan vaak op onhandige plekken. Zo staan bankjes vol in de zon zonder beschutting of juist verstopt in struiken.

De mensen

- Kinderen <12 jaar en hun ouders
- Middelbare scholieren 12-18
- Ouderen 65+

De potentie

Dit gebied met veel doorloop en in potentie interessante plekken heeft alle ingrediënten om een green-meets-grey-route te worden. Een route waar zowel kinderen

als ouderen, ongestoord door autoverkeer, zelfstandig naar hun bestemmingen kunnen wandelen of een ommetje kunnen maken. De route wordt aantrekkelijker door te investeren in het groen en het groenonderhoud. De route moedigt aan tot bewegen door markeringen op de bestrating aan te brengen met aanmoedigende teksten over beweging en gezondheid. Ook zitplekken worden geaccentueerd door mooie kleuren of kunstobjecten. De plekken aan het water langs de route kunnen een opknappbeurt gebruiken door het vernieuwen van de bestrating en de bankjes. In het nu lege grasveldje biedt een beweegtuin gelegenheid aan oude én jonge bewoners om samen te sporten. Een aantrekkelijk, veilig en voetgangersvriendelijk wandellint!

De meekoppelkansen

- Subsidieverlening groenblauwe schoolpleinen
- Scholen zijn goede samenwerkingspartners

HUIDIGE SITUATIE:

Weinig aantrekkelijke verbinding tussen Oosterwiek en Semiramistuin, maar wel veel potentiële gebruikers van een wandelroute.

Scholen in het voetgangersgebied.

Vreemde plekken langs het water die nu niet als fijne ontmoetingsplekken fungeren, maar als louche hangplekken.

Stenige en onaantrekkelijke route tussen woningen, scholen en Semiramistuin.

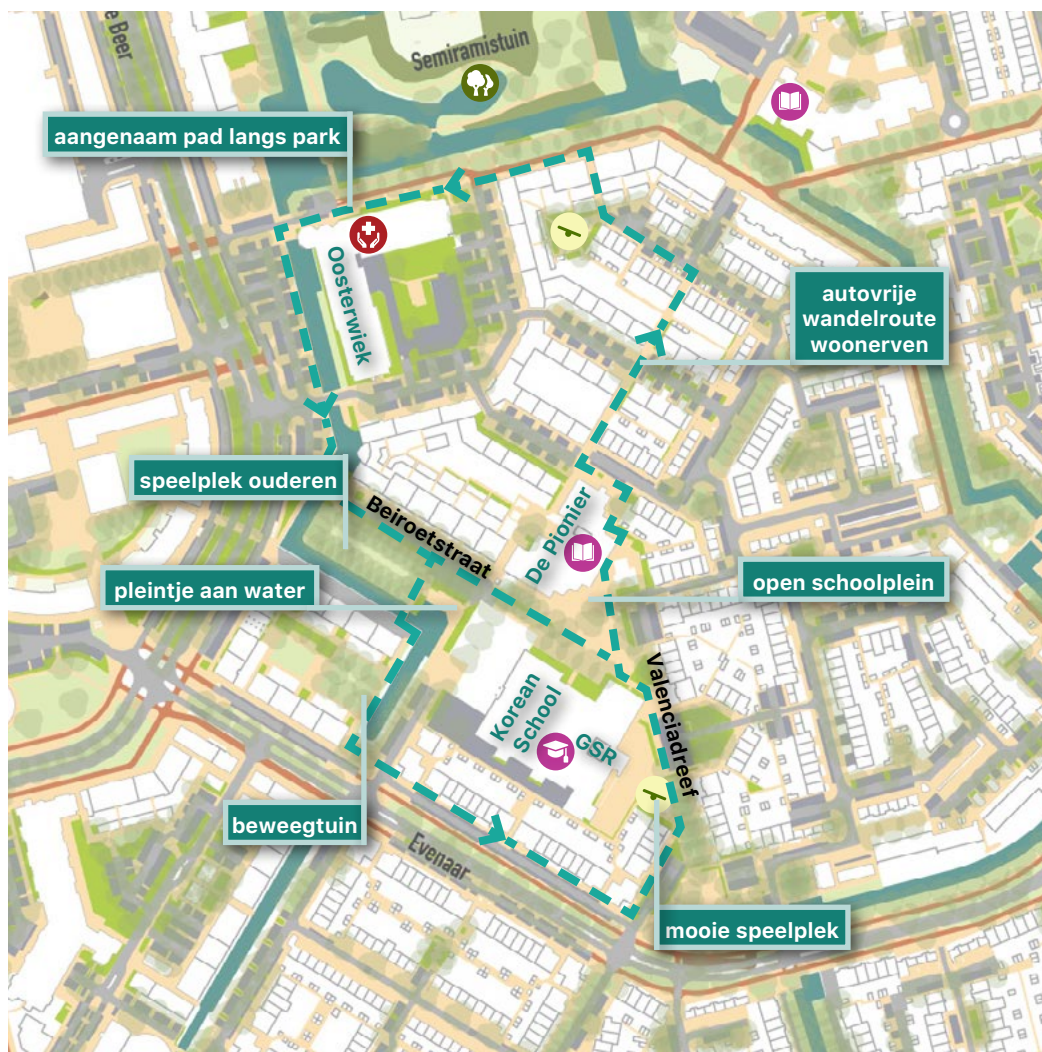

Green-meets-grey-route

Van saai woonerven naar aantrekkelijk ommetje voor jong en oud!

BEWEEGDOEL: wandelend de boodschappen doen en een praatje maken

AANBEVELINGEN:

Speels gemarkeerde route met straatbeschilderingen en bankjes die verschillende plekken met elkaar verbindt.

Groene pocketparkjes langs de route waar je lekker even kunt zitten en rusten of kletsen, of juist als beweegtuint om samen te sporten met gratis fitnessstoestellen.

Speelse kunstobjecten die de route markeren, al dan niet samen met de scholen ontwikkeld.

Speelplekken voor jong én oud op nu onbenutte plekken langs de route.

Interventie 3

Speeldernis

De plek

De parkstrook ten zuiden van de wijk ligt wat verstopt achter een dikke bosschagestrook. Vanuit de aangrenzende straten en woningen is geen zicht op wat er in het groen gebeurt. Dit kan voor een sociaal onveilig gevoel zorgen. Er loopt een doorgaande fietsroute door het groen, maar er zijn geen fijne beweegbestemmingen te vinden. Het omhekte sportveld ligt verstopt en afgelegen. Grote grasvelden liggen er ongebruikt bij. De groene bosschages worden minimaal beheerd, waardoor een potentieel mooie groene heuvel verstopt ligt achter de dichtgegroeide struiken. Tegelijkertijd laten veel speelplekken in de wijk te wensen over wat betreft kwaliteit van speeltoestellen. Er is naast speeltuintjes voor de jongste kinderen ook behoefte aan stoerdere speelplekken voor iets oudere kinderen.

De mensen

- Oudere kinderen 8+ die zelfstandig spelen

De potentie

De wat wilde parkstrook heeft de potentie een stoere en natuurlijke speelplek in het groen te zijn: een speeldernis met speelbos en sportveld. Waar iets oudere

kinderen kunnen ravotten: hutten bouwen, klimmen en klauteren. Samen met stichtingen, scholen of andere partijen kunnen er avontuurlijke activiteiten georganiseerd worden voor kinderen. Door op enkele plekken de bosschage te openen, ontstaan er iets meer ogen van de wijk naar het park, de speeldernis en de wandel- en fietsroute, waardoor het gevoel van veiligheid toeneemt en de strook beter bij de wijk aansluit. Huisregels en toezicht voor de speeldernis en de sportplek zijn nodig om ongewild gebruik door kwetsbare omwonenden te voorkomen. Alcohol- en drugsgebruik en ander ongewenst gedrag moet ten allen tijden geweerd worden hier.

De meekoppelkansen

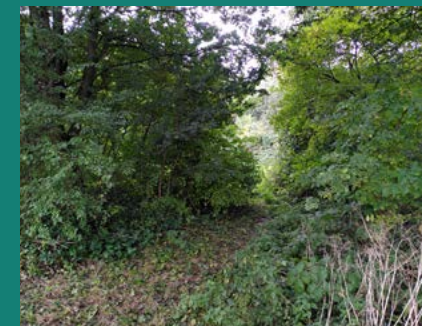
- Trend voor natuurlijk spelen: Buurtlab en Ravottuh actief in de wijk, populaire Speeldernis elders in Rotterdam
- Veel aandacht voor buiten spelen in Rotterdams beleid: kinder- en jongerenwerk

HUIDIGE SITUATIE:

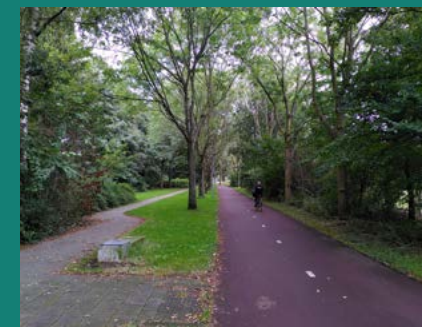
Voetbalkooi, mooi aan de rand van de wijk in de parkstrook, waardoor weinig geluidsoverlast ontstaat voor omwonenden.

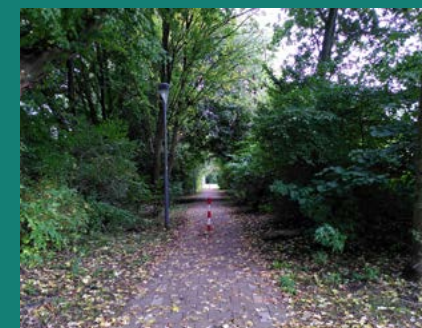
Verwilde bosschage met erachter een verstopte mooie groene heuvel.

Doorgaande fietsroute door de parkstrook met aangenaam parallel voetpad.

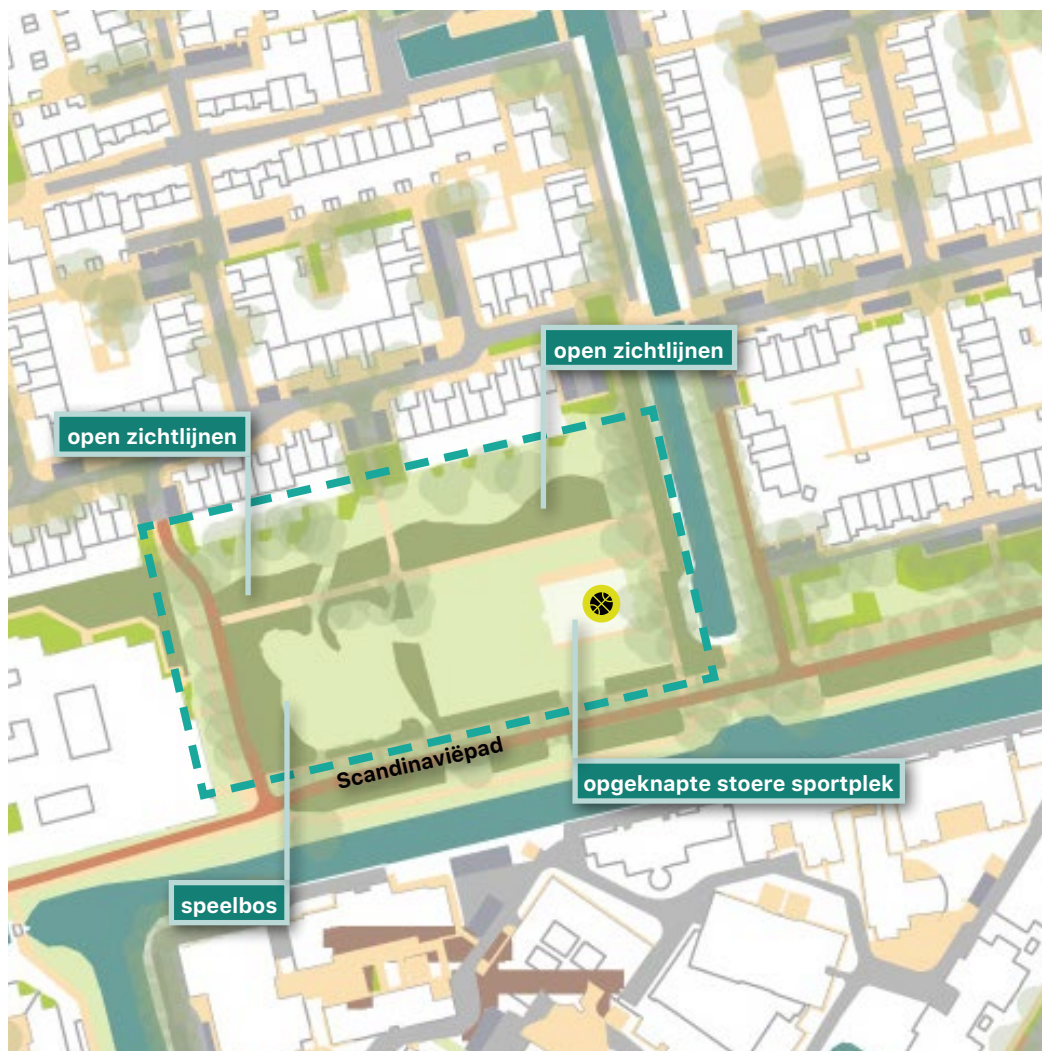
Weinig verbinding tussen wijk en parkstrook en weinig zichtlijnen richting het groen.

3 Speeldernis

Van slecht vindbare parkstrook naar stoere natuurspeelplek voor kinderen!

BEWEEGDOEL: buiten ravotten en sporten in het groen

AANBEVELINGEN:

Speelbos met minimalistische natuurlijke spelelementen, vooral gebruikmakend van bestaande reliëf en bosschages.

Sportieve elementen waar kinderen én volwassenen naast spelen ook kunnen sporten.

Avontuurlijke activiteiten rondom natuureducatie om kinderen in aanraking te laten komen met natuur en bewegen.

Aantrekkelijke sportkooi in groene omgeving.

Interventie 4

Koel waterplein

De plek

Het stenige Evenaarplein ligt mooi centraal in de wijk en wordt in 2022 heringericht. Belangrijkste onderdeel is het vergroenen van het plein. Dat is belangrijk, omdat op veel plekken in de wijk sprake is van hittestress. Door het grote bestrate oppervlak lopen de temperaturen flink op in de zomer. Het Evenaarplein is een van de weinige plekken in de wijk waar veel oudere bomen staan. Ook nodigt het nu kale, open plein niet uit voor spelen, sporten om simpelweg overheen wandelen. Voorbijgangers bewegen langs de randen van het plein en de ontmoetingsfunctie van het plein wordt totaal niet benut.

De mensen

- Bewoners van alle leeftijden

De potentie

Naast vergroenen kan het verder verkoelen van het plein door het toevoegen van water bij schaduwplekken bijdragen aan meer bewegen op het plein. Speelse waterelementen als fonteintjes zijn uitnodigend voor kinderen om doorheen te rennen bij warm weer. Op comfortabele bankjes in de schaduw kunnen ouders zittend naar hun spelende kinderen kijken

en kunnen ouderen even rusten onderweg naar voorzieningen. Ook mistpalen kunnen voor verkoeling zorgen op hete dagen. Door een picknickveldje deels onder bomen te positioneren kunnen bezoekers kiezen om in de zon te zitten of juist in de schaduw. De geplande groenstroken rond het plein kunnen naast aantrekkelijk voor het oog en voor biodiversiteit ook beweging stimuleren, door er speelse elementen in te plaatsen waar kinderen op heen en weer kunnen springen. Zo kan het nieuwe groene plein door een 'beweeg- en verkoelimpuls' meer worden dan een mooie plek in de wijk!

De meekoppelkansen

- Herinrichting Evenaarplein
- Stadsbrede investering in klimaatbestendige stad

HUIDIGE SITUATIE:

Groot stenig plein, omlijst door straten met autoparkeerplekken en mooie platanen.

Podium met kunstwerk valt wat in het niet op het open plein zonder verblijfskwaliteit.

Zebra pad richting het plein met niet geheel toegankelijke stoepopgang voor mensen met een rolstoel, scootmobiel of rolator.

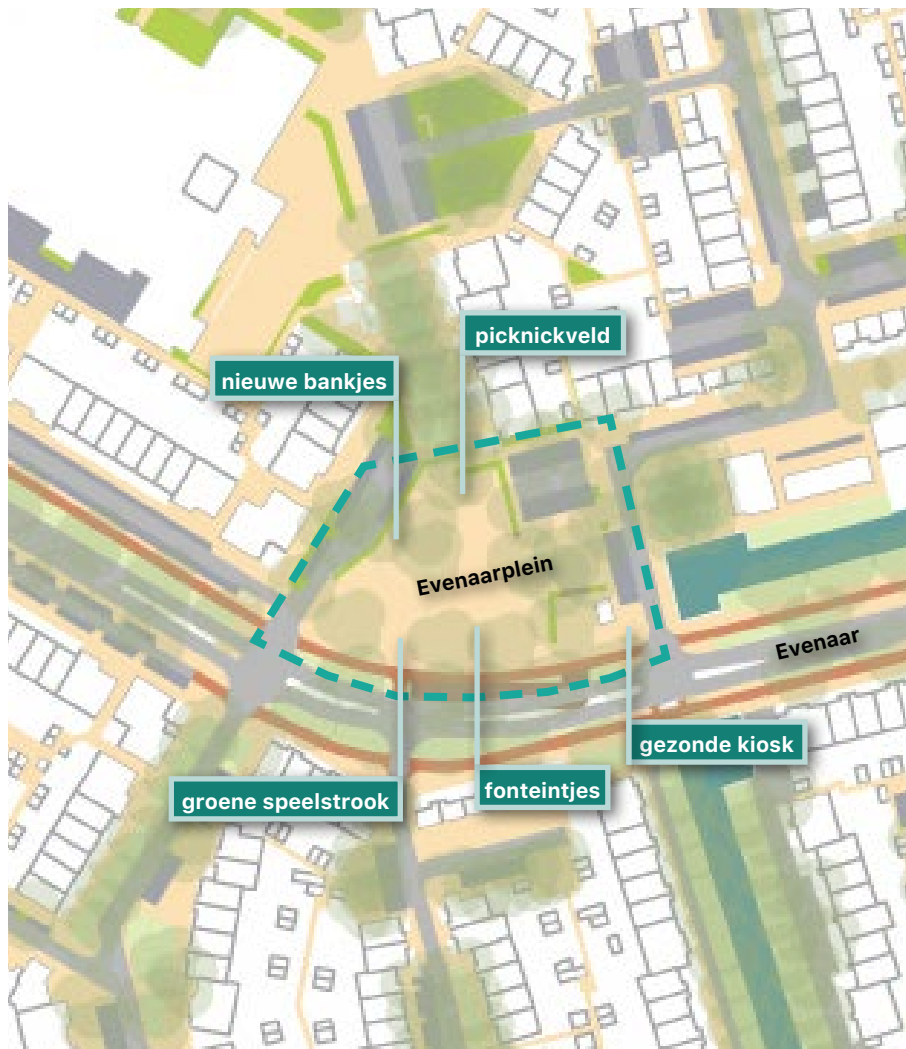
Snackbar die vaak gesloten is en bovendien geen gezond voedsel aanbiedt.

4 Koel waterplein

Van stenig plein naar
waterrijke koele ontmoetingsplek!

BEWEEGDOEL: spelen en ontmoeten in koele omgeving

AANBEVELINGEN:

Fontein(tjes) als verkoelende waterspeelplek op het bestrate gedeelte van het plein.

Schaduwrijk picknickveldje met verkoelende mistpalen.

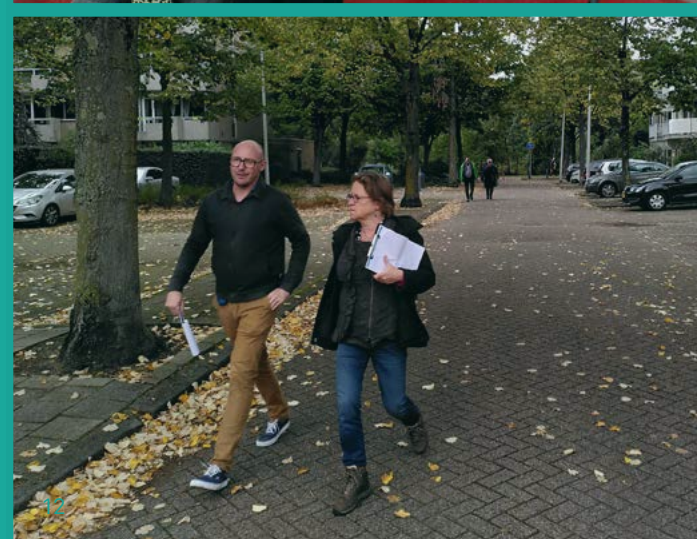

Groene speelstrook met leuke objecten onder bomen die tot spelen uitnodigen.

Gezonde pop-up koffie- of foodcorner waar je bijvoorbeeld ook skelters of steps kunt huren.

Bewegen in een gezonde leefomgeving

Relatie tussen bewegen, corona en sociaaleconomische status

Bewegen is essentieel voor onze gezondheid. Het verlaagt het risico op hart- en vaatziekten, diabetes, botbreuken, dementie en depressie. Veel bewegen hangt ook samen met een lager risico op borst- en darmkanker en vroegtijdig overlijden.

De Gezondheidsraad heeft daarom **beweegrichtlijnen** opgesteld: voor volwassenen geldt 150 minuten per week matig tot zware inspanning en tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten. Voor kinderen geldt 60 minuten per dag matig tot zware inspanning en driemaal per week spier- en botversterkende activiteiten. En vooral: niet stil zitten! Deze richtlijnen zijn te behalen door een combinatie van **sporten en dagelijks actief bewegen**, denk aan de dagelijkse tripjes naar werk, school of de supermarkt. Zorgelijk is dat **meer dan de helft** van de inwoners van Nederland onvoldoende beweegt. De grootste gezondheidswinst wordt behaald

wanneer inactieve mensen matig-intensief gaan bewegen, al is het maar enkele minuten per dag.

Het blijkt dat **mensen met een lage sociaaleconomische status (SES)** - vanwege een laag inkomen, geen of een praktische opleiding of een migratieachtergrond - het minst voldoen aan de gezonde bewegingsnormen en dus hogere kans op ziekten hebben. Bovendien is gebleken dat de gezondheidseffecten van de coronamaatregelen mensen met een lage SES het hardst treffen. Dat heeft deels te maken met wijken waarin zij wonen. Deze arbeiders- en uitbreidingswijken zijn ingericht op een manier die minder verleidt tot dagelijks bewegen dan andere wijken.

De coronapandemie heeft een vergrootglas gelegd op de beweegvriendelijkheid van onze directe leefomgeving. Mensen in Nederland bewegen zo'n **20% minder** sinds de genomen maatregelen. Hoe verleiden we mensen tot meer bewegen?

Een gezonde leefomgeving

In een gezonde leefomgeving kunnen we vanaf de eerste stap buiten de voordeur goed **bewegen en elkaar ontmoeten**. De ruimte verleidt ons om buiten te spelen, met de fiets naar werk te gaan of een ommetje te wandelen. We willen plekken hebben waar we onze burens tegenkomen en waar we goed kunnen toeven in het groen. Waar we ons veilig voelen en kunnen kiezen tussen rust of reuring.

Enkele belangrijke ruimtelijke kenmerken in een wijk die een sterk verband hebben met beweging zijn daarom dichtheid en diversiteit van de bebouwing, loopbaarheid van de buurt, sociale en verkeersveiligheid, bereikbaarheid van voorzieningen, toegang tot openbaar vervoer, verkoeling en beschutting door groen en water, gebruikskwaliteit van openbare plekken en parken en algehele aantrekkelijkheid van de ruimte.

GIS-analyse

De wijk en de mensen

Rijk palet aan inwoners

De wijk kent met 34 woningen per hectare een vrij lage dichtheid. Het is een relatief jonge wijk, waardoor het merendeel van de bewoners uit volwassenen bestaat. Het noordwestelijke deel van de wijk kent een relatief hoge concentratie 65+'ers. De hoogste concentratie ouders met jonge kinderen en jongvolwassenen lijkt zich te bevinden in het noordoostelijke en zuidwestelijke deel van de wijk. Langs de as Almeria-Erf, Tyruspad tekent zich een duidelijke inkomensgrens af, waarbij het noordwestelijke deel van de wijk een lager dan gemiddeld inkomen heeft en het zuidwestelijke deel overwegend een gemiddeld of bovengemiddeld inkomen. Het meest zuidoostelijke deel van de wijk kent de groep met de hoogste inkomens. Ongeveer een derde van de wijk bestaat uit inwoners met een niet-westerse achtergrond.

Bewegingsarmoede

Het valt op dat relatief weinig inwoners voldoen aan de beweegnorm van het RIVM: slechts 41% behaalt de wekelijkse aanbevolen hoeveelheid fysieke beweging. Daarnaast hebben

relatief veel bewoners een fysieke beperking en ervaren mensen minder mensen dan gemiddeld hun gezondheid als goed.

Ruime en monotone stedenbouw

De wijk kent een ruime stedenbouwkundige opzet met zowel laag- als middelhoogbouw uit het eind van de jaren '70 en het begin van de jaren '80. De wijk is monofunctioneel - voorzieningen zijn geclusterd net buiten de wijk, terwijl de rest van de wijk uitsluitend een woonfunctie heeft. Er is een kleine buurtsuper in het midden van de wijk. De auto heeft een prominente rol - brede straten en veel parkeerplaatsen. Deze straten worden afgewisseld met woonerven. Hierdoor zijn de wandelroutes vaak onduidelijk. Ook zijn er weinig plekken om comfortabel te zitten en groene ruimtes binnenin de wijk. Het meeste groen ligt aan de zuidelijk en oostelijke grens van de buurt, maar deze parkstrook kent weinig programmering. In het noorden van de buurt is de mooi aangelegde en goed bezochte Semiramistuin, al is deze niet voor iedereen even goed vindbaar.

Slechts enkele voorzieningen in de wijk, maar nergens echt plekken met een duidelijke buurtfunctie.

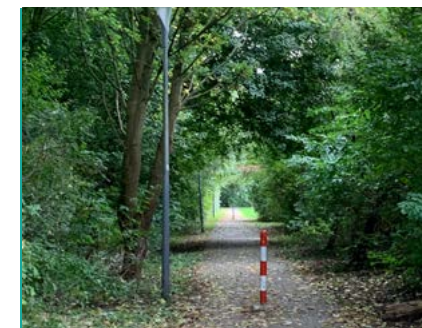
Veel ruimte voor de auto in de ruim opgezette woonstraten.

Onduidelijke en onaantrekkelijke wandelroutes in wijk. Het water en de zitplekken hebben geen enkele verblijfskwaliteit.

Groene zone in het zuiden en oosten kent weinig programmering en is slecht verbonden met de buurt.

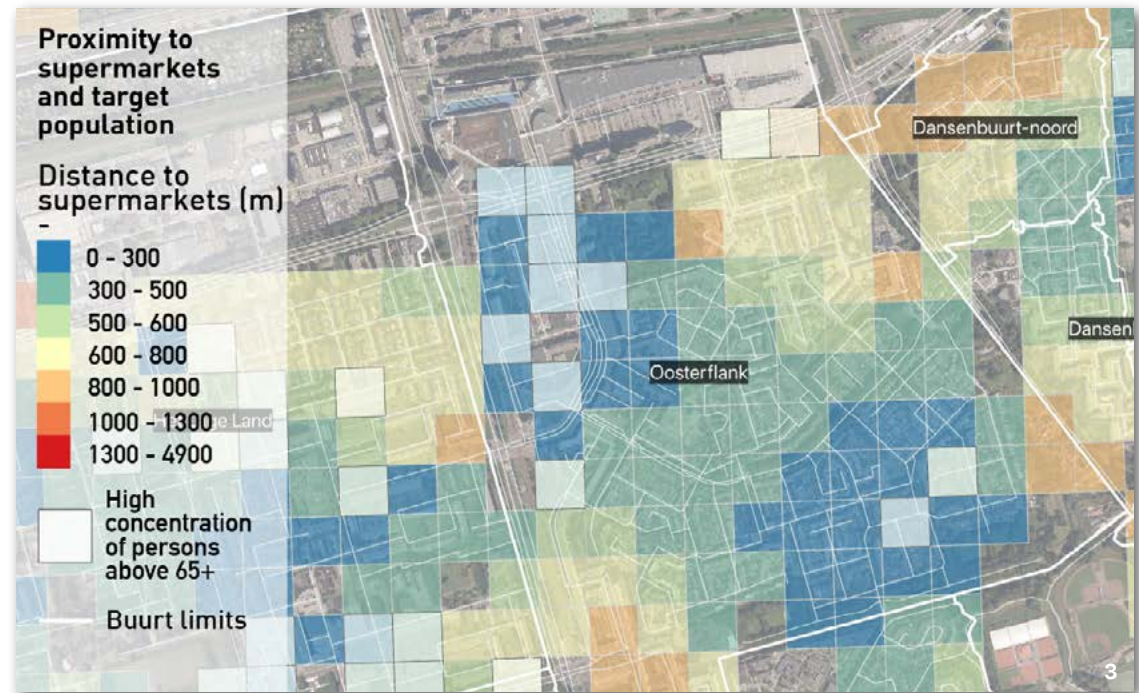
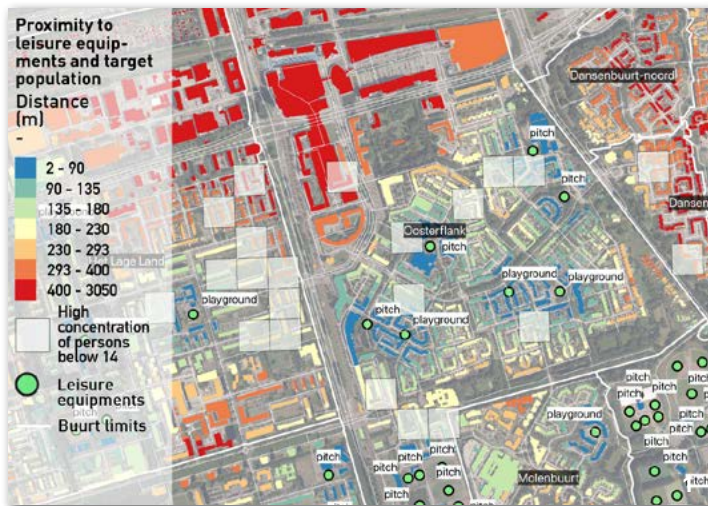

Doelgroepen en bestemmingen

Op basis van CBS-data bekeken we waar verschillende doelgroepen in de wijk wonen. Hierbij hanteren we de leeftijdscategorieën van het CBS: kinderen, jongvolwassenen, volwassenen en ouderen. Voor iedere doelgroep bekijken we de nabijheid en toegankelijkheid

van belangrijke voorzieningen. Zo is het voor het behalen van de beweegrichtlijn belangrijk dat kinderen dagelijks naar school kunnen lopen of fietsen, dat ouderen wandelend de dagelijkse boodschappen kunnen doen en dat sportplekken en parken goed bereikbaar zijn voor alle leeftijden.

De relatie tussen doelgroepen en bestemmingen in kaart brengen helpt bij het achterhalen van de 'beweegopgaven' in de wijk. Zijn er missing links of barrières in de routes tussen woning en bestemming? Zijn de routes voorzien van aantrekkelijk en schaduwrijk groen?

1. De groene zuidostrand bevat de minste speel- en beweegplekken. Deze zone heeft veel potentie voor kinderen uit de buurt.
2. Veel straten en erven middenin de wijk

kennen weinig groen dat voor beschutting zorgt en zijn daardoor heter in de zomer en minder aantrekkelijk om te verblijven en lopen.

3. De Coop is voor veel (oudere) bewoners op loopafstand.

Een centraal punt in de wijk zoals het Evenaarplein, zou een potentiële aanvullende bestemming kunnen zijn voor laagdrempelige beweegactiviteiten voor bewoners van alle leeftijden.

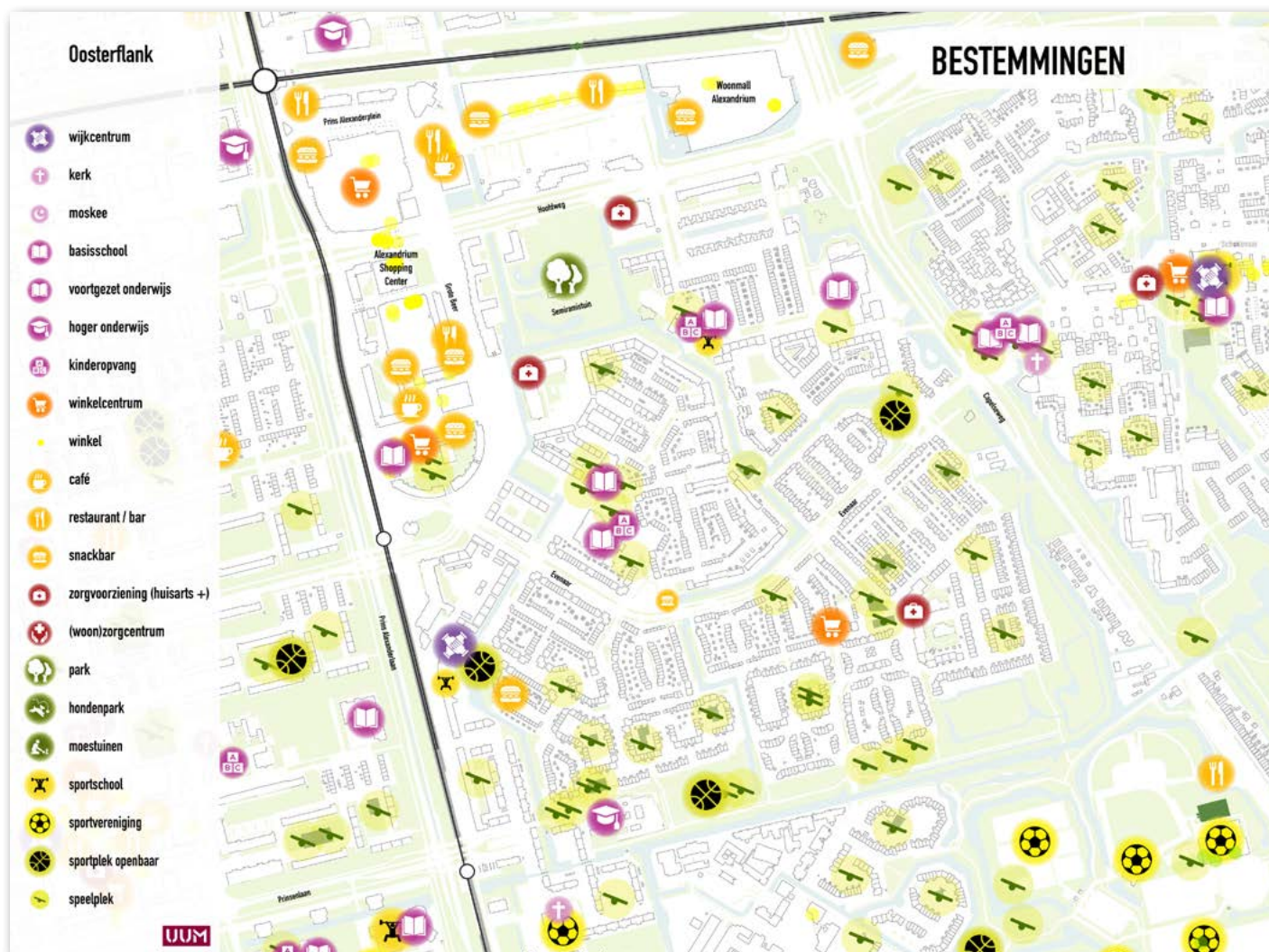
Beweegscan

De bestemmingen en het netwerk

We maakten een 'beweegscan' van de wijk: een gebiedsgerichte analyse van de beweegvriendelijkheid van de wijk. Waar zitten knelpunten en de kansen voor bewegen?

De 'Beweegscan' bestaat uit 4 onderdelen:

1. Bestemmingen
2. Openbare ruimte
3. Het snelle netwerk
4. Het trage netwerk

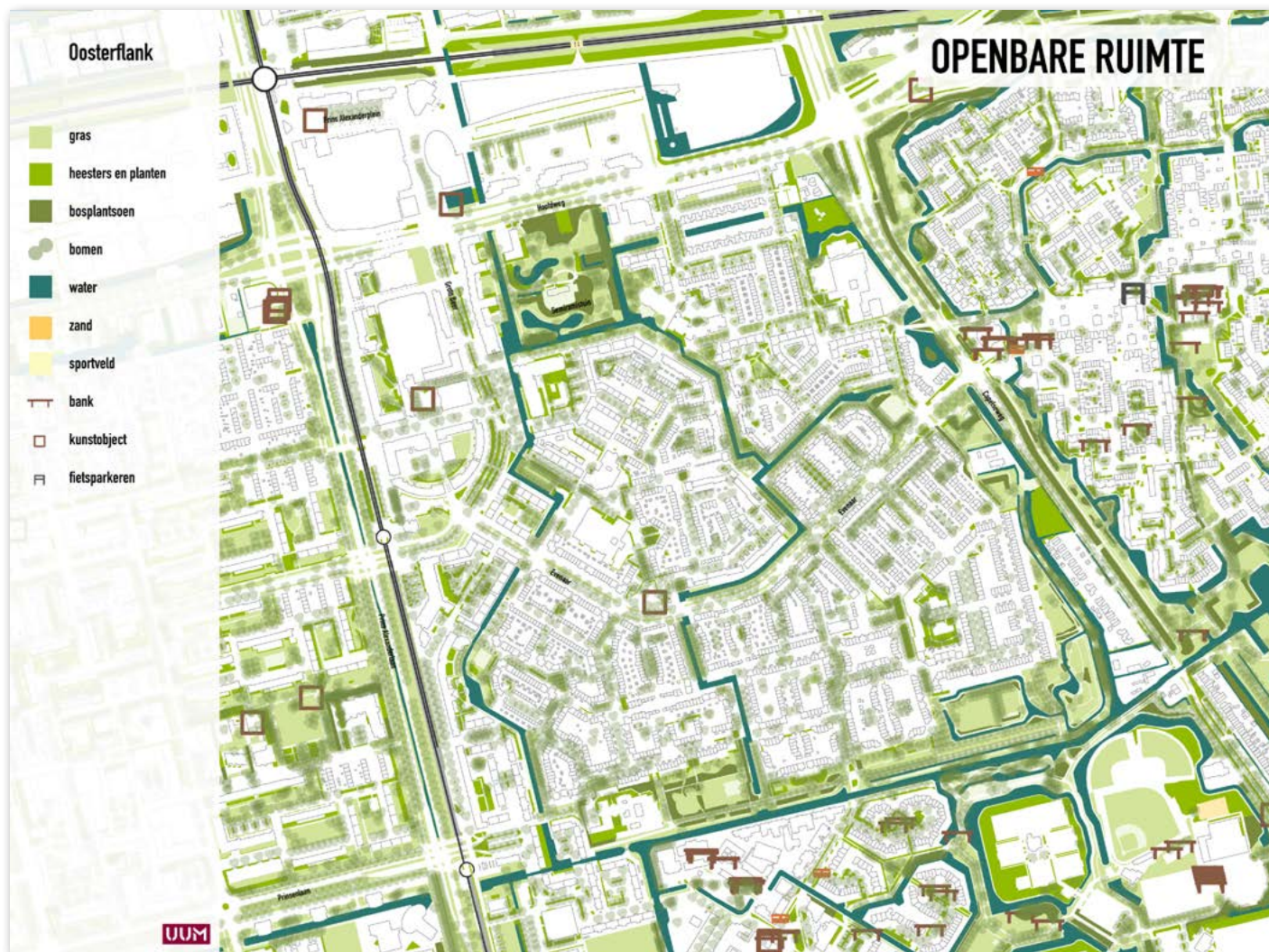

1. Bestemmingen

In de Beweegscan kijken we naar de (dagelijkse) bestemmingen in de wijk. Waar liggen de belangrijkste voorzieningen, zoals winkels, scholen en sportvoorzieningen? Welke functies zorgen voor verblijfskwaliteit? Kortom, waar liggen welke gebruiksfuncties in de wijk.

Wat valt op?

- *Het Lage Land en Schollebaar hebben een echt wijkhart met voorzieningen, Oosterflank niet. Het Alexandrium functioneert meer wijkoverstijgend.*
- *Basis- en middelbare scholen verspreid door de wijk.*
- *Veel speelvoorzieningen verspreid door de wijk, maar van verschillende kwaliteit.*
- *Sportverenigingen aan de randen van de wijk.*
- *Een aantal openbare sportplekken aan de randen van de wijk.*
- *Het Schollebos ligt vlakbij, maar wellicht werkt de Capelseweg als barrière voor bewoners van Oosterflank.*

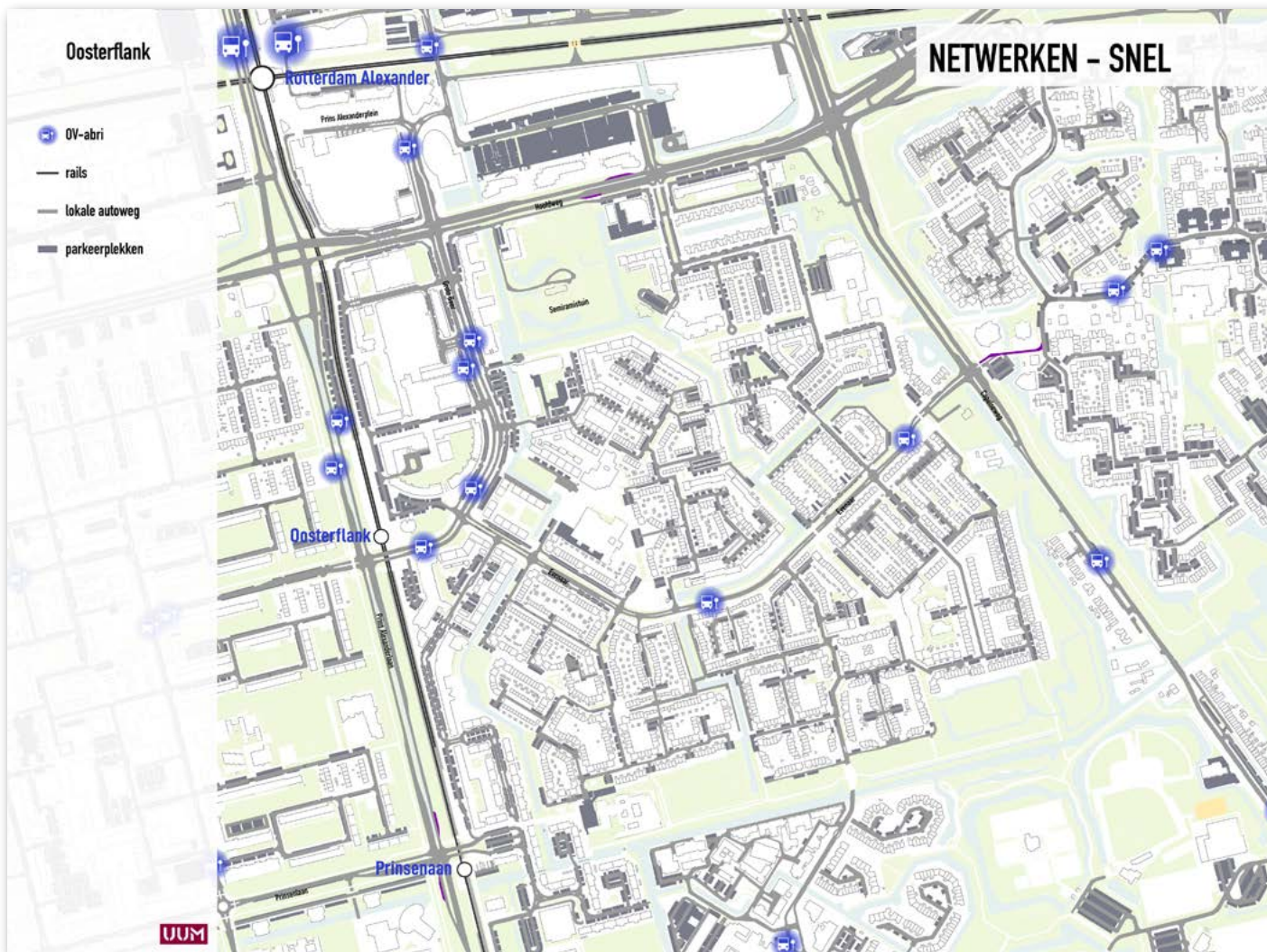

2. Openbare ruimte

Met de Beweegscan kijken we naar de kwaliteit van de openbare ruimte in de wijk. Het gaat hier vooral om de uitstraling en beleving van de buitenruimte. Hoe groen is de wijk? Welk type groen? En wat is de uitstraling hiervan? En welke gebruiksmogelijkheden zijn er in de openbare ruimte.

Wat valt op?

- Parkachtige rand van de wijk, zonder echte parkbestemming.
- Veel water in de wijk, maar weinig aantrekkelijk en niet toegankelijk.
- Enkele groene hoven tussen de bebouwing.
- Data van bankjes in de wijk is incompleet - niet elk bankje staat aangegeven op de kaart.

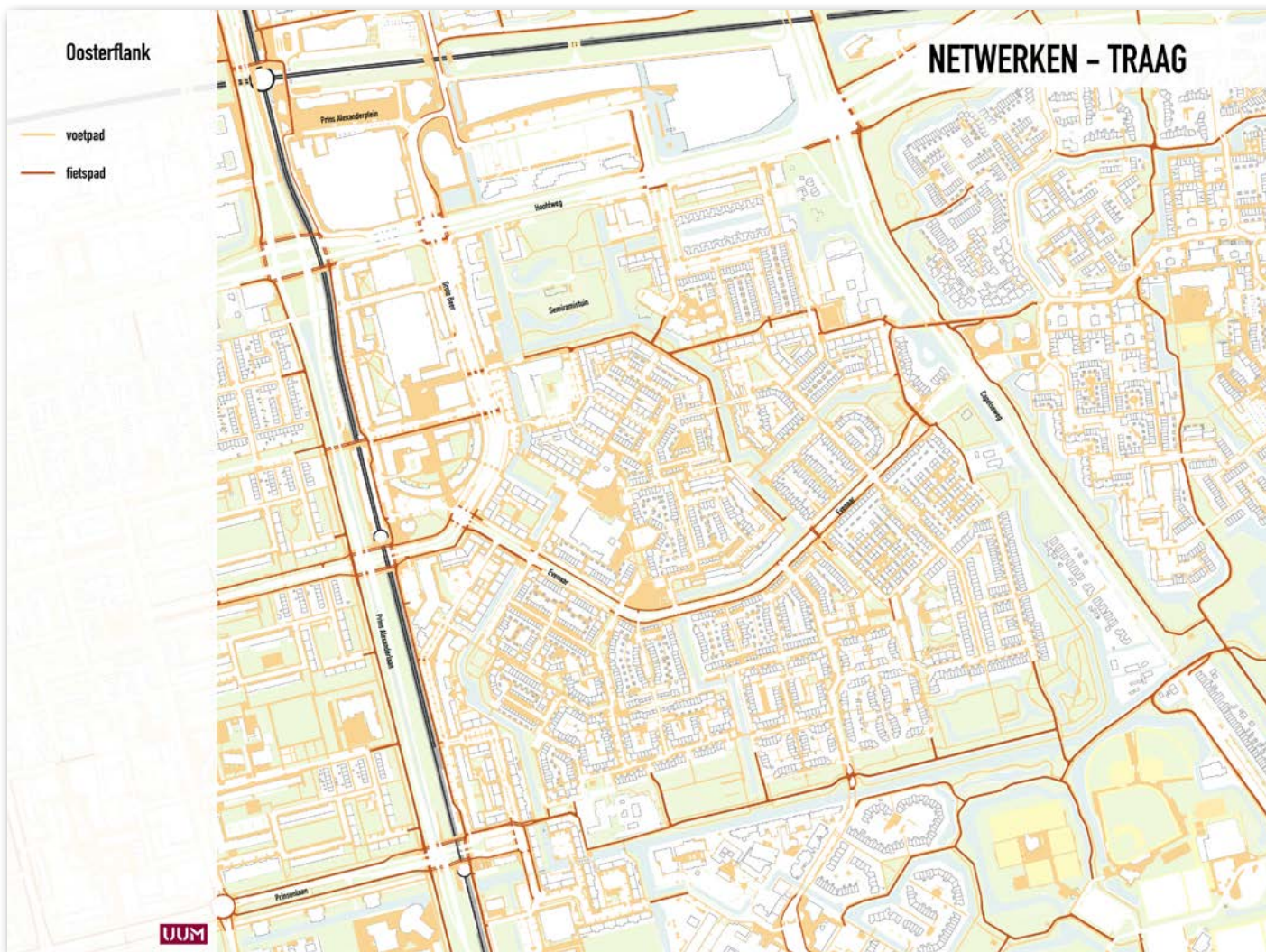

3. Het snelle netwerk

In de 'Beweegscan' brengen we ook het infrastructuurnetwerk voor auto en openbaar vervoer in kaart. Wat zijn de grote doorstroomwegen in de wijk? Is het verkeersveilig voor voetgangers en fietsers? Hoe zijn de wegen over te steken of werken ze als barrière? En hoe is de wijk ontsloten met openbaar vervoer? Hoe zijn OV-haltes te bereiken?

Wat valt op?

- De wijk is omringd door grote barrières: treinspoor, metrospoor, Prins Alexanderlaan, Capelseweg, Hoofdweg.
- De evenaar loopt als hoofdweg door de wijk.
- De 'bloemkoolstructuur' van de wijk is goed zichtbaar door de autowegen - vaak afslaan voor je de wijk in of uit komt met de auto.
- Parkeren gebeurt in de woonstraten en op enkele parkeerhoven.

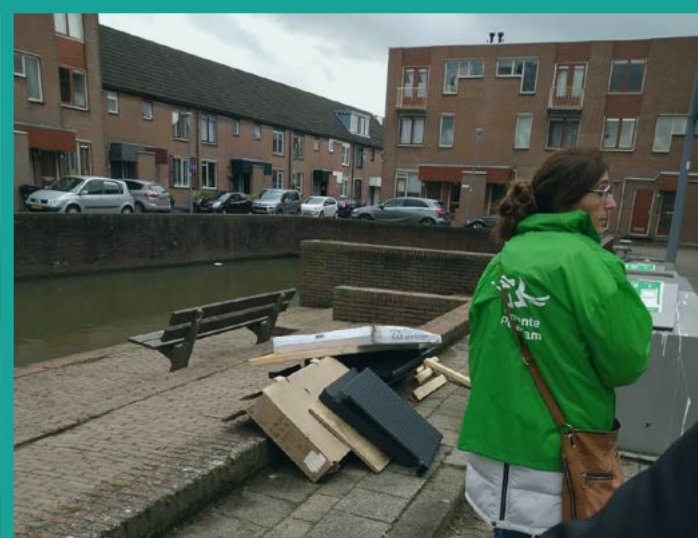

4. Het trage netwerk

In de 'Beweegscan' brengen we tenslotte ook het 'trage' netwerk van wandel- en fietsroutes in kaart. Wat zijn de belangrijkste langzaam verkeerroutes? Sluiten deze goed aan op de voorzieningen? Zijn er belemmeringen of ontbrekende schakels in dit netwerk? Zijn de routes (sociaal) veilig en aantrekkelijk genoeg?

Wat valt op?

- De doorgaande fietsroutes zien er vrij consistent uit.
- Door het groen lopen wandelpaden.
- Het indoor winkelcentrum is deel van het wandelnetwerk, wat wellicht gevolgen heeft voor de sociale veiligheid in omliggende straten, omdat het bewegen van de straat haalt.

Omgevingswandeling

De bewegopgaven

Drie thema's, drie routes

In de wijk zien we drie grote thema's voor bewegopgaven:

1. Bereikbaarheid van voorzieningen
2. Bereikbaarheid van speel- en ontmoetingsplekken
3. Bereikbaarheid van groene omgeving

Tijdens de omgevingswandeling beoordeelden gemeente, GGD en andere lokale experts uit het ruimtelijke of sociale domein de directe leefomgeving. Ze keken onder andere naar de inrichting van de openbare ruimte, de kwaliteit van het groen en de oversteekbaarheid van wegen. Aan elke bewegopgave koppelden we een wandelroute.

De beoordeling leverde interessante inzichten op over de beweegvriendelijkheid van de wijk. Samen kwamen we tot een rijke verzameling aan ideeën voor interventies die kunnen bijdragen aan een meer beweegvriendelijke wijk - belangrijke input voor het opstellen van deze propositie.

Route 1: Bereikbaarheid van voorzieningen

Bewegopgave: Behoeft aan meer verblijfskwaliteit voor ontmoeting bij Coop en Evenaarplein.

Route 2: Bereikbaarheid van speel- en ontmoetingsplekken

Bewegopgave: Behoeft aan meer en veilig speelaanbod voor jeugd van alle leeftijden.

Route 3: Bereikbaarheid van groene omgeving

Bewegopgave: Behoeft aan betere relatie tussen woonwijk, groen en verblijfsplekken.

OMGEVINGSWANDELING OOSTERFLANK, ROTTERDAM

ROUTE 1
Bereikbaarheid van voorzieningen

BEGEEOPGAVEN

1. Maak een massief kwaliteitsbeleid (Evenaarplein)
2. Water: nodig met uit / met veilig
3. Speelruimte: overkapt c
4. Coop: meer ontmoetingsplek maken

KANSEN VOOR INTERVENTIES

- AVONTURENTUIN VOOR KIDS
- VERBLIJFSKwaliteit BIJ WINKELS: evenaarplein + ACTIVITEITEN OP PLEIN + TIJDELIJKE DINGEN ALS SKATE
- WATERELEMENT
- SKATEPARK
- BEWEEGTUIN: OOK VOOR OUDEREN
- KIOSK / FOODTRUCK / KOFFIECORNER

OMGEVINGSWANDELING OOSTERFLANK, ROTTERDAM

ROUTE 2
Plekken voor spelen en ontmoeten

BEGEEOPGAVEN

1. Vindbaarheid van speel- & ontmoetingsplekken
2. Aanbod voor oudere jeugd + volw. (en speelveld, geschieden)
3. Ervaren veiligheid (soos)

KANSEN VOOR INTERVENTIES

- SKATEPARK
- SPORTAANLEIDING IN HET PARK (NEER NATURELIJ EN ADOPTIELEIJ) - "omni" soe de weg
- WANDELPAD TOEVOEGEN
- SKILLS GARDEN: JONG EN OUD! - SOCIALE COHESIE
- SPEELPLEK VOOR VOLWASSENEN
- SPEELPLEK VOOR VOLWASSENEN
- SPEELPLEK VOOR VOLWASSENEN

OMGEVINGSWANDELING OOSTERFLANK, ROTTERDAM

ROUTE 3
Verbinding met groene omgeving

BEGEEOPGAVEN

1. vindbaarheid en toegankelijkheid v/h groen (park)
2. geen relatie tussen zitplekken en groen-/ontmoetingsplekken
3. geen veilige verbinding tussen woonwijk - Scholen en speelplekken

KANSEN VOOR INTERVENTIES

- OBSTAKELS WEGHALEN
- DMMETIE MET GROEN
- AUTOVRIJEFLEEFSTRAAT
- VEILIGE OVERSTEKPLAATS
- PADEN VERAANGENAMEN
- BANKJESROUTE
- ZITGELEGENHEID TOEVOEGEN

Opbrengsten van de omgevingswandeling

BEOORDELINGSFORMULIER OMGEVINGSWANDELING
HOE BEWEEGVRIENDELIJK IS DE BUITENRUIMTE IN DE WIJK?

Score de onderdelen op de route! Naam: _____
Wijk: _____
Route: _____

Voorbeeld: slecht matig voldoende goed zeer goed

1. Wandelen en fietsen S M Y S Z
Aantrekkelijkheid en breedte van de paden
Helderheid routes en oriëntatie in de wijk
Onderhoud van de paden
Totaaloordeel 'wandelen en fietsen'

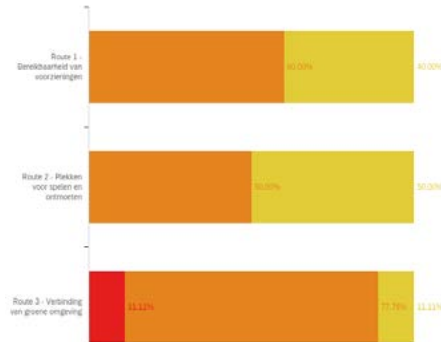
2. Verkeer en parkeren S M Y S Z
Overlast autoverkeer
Oversteekbaarheid van barrières
Overlast geparkeerde auto's
Totaaloordeel 'verkeer en parkeren'

3. Straten en openbare ruimte S M Y S Z
Aanwezigheid comfortabele zitplekken
Uitnodiging voor spelen, ontmoeten en bewegen
Gevoel van veiligheid en sociale controle
Totaaloordeel 'straten en openbare ruimte'

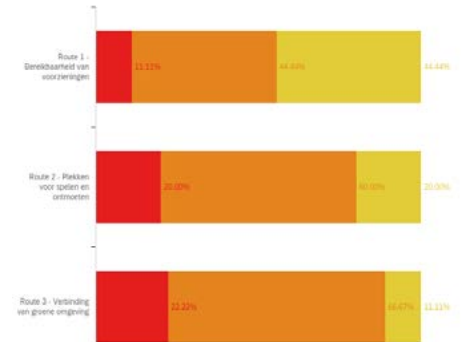
4. Natuur en groen S M Y S Z
Aanwezigheid aantrekkelijk groen en water
Gebruikswaarde van het groen
Beschutting en schaduw door het groen
Totaaloordeel 'natuur en groen'

5. Spelen en vrije tijd S M Y S Z
Aanwezigheid plekken voor jong én oud
Aantrekkelijkheid ontmoetingplekken
Vindbaarheid groene omgeving vanuit de wijk
Totaaloordeel 'spelen en vrije tijd'

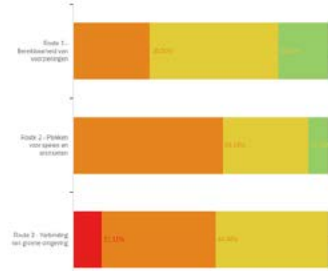
1. wandelen en fietsen

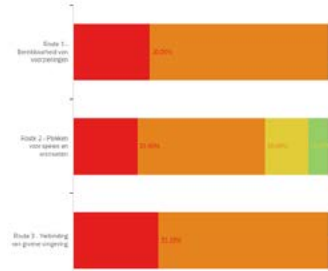
2. verkeer en parkeren

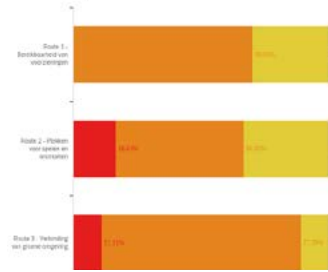
Aantrekkelijkheid en breedte van de paden

Heldere routes en oriëntatie in de wijk

Onderhoud van de paden

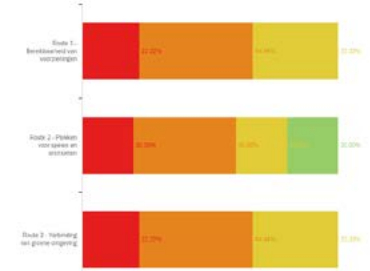

"In het straatbeeld is een conflict in ruimte te zien tussen voetganger, fietser en automobilist."

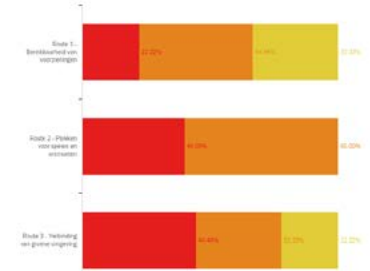
"De wijk is een waar doolhof!"

"Het onderhoud van de paden verdient aandacht."

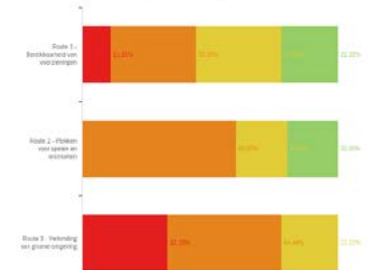
Overlast autoverkeer (slecht = veel overlast)

Oversteekbaarheid van barrières en autowegen

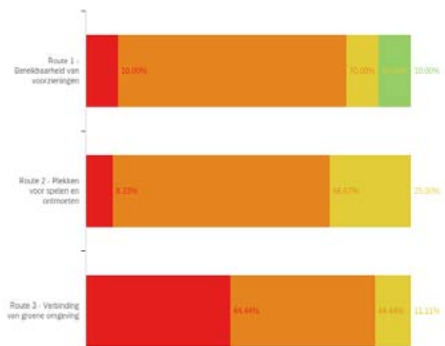

Overlast van geparkeerde auto's (slecht = veel overlast)

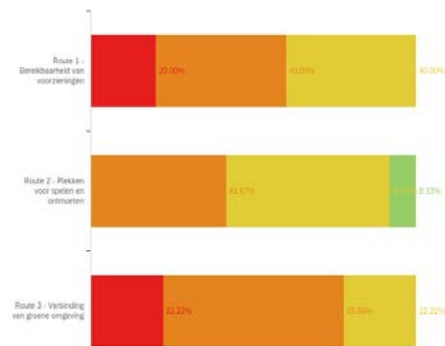

Tijdens de omgevingswandeling beoordelen deelnemers de buitenruimte door het invullen van een scoreformulier met vijf thema's.

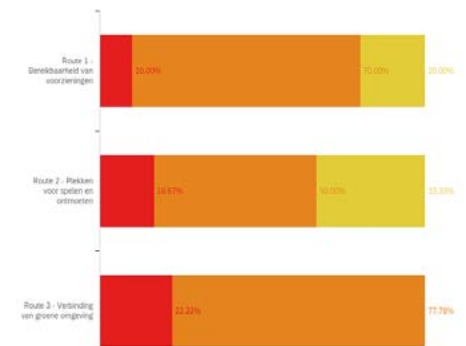
3. straten en openbare ruimte

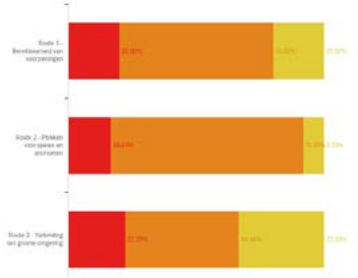
4. natuur en groen

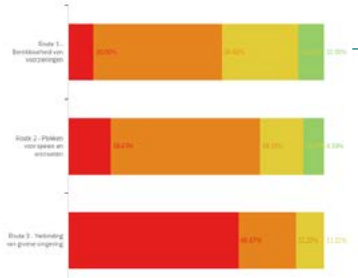
5. spelen en vrije tijd

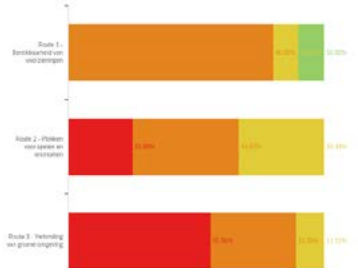
Aanwezigheid van genoeg en comfortabele zitplekken

Uitnodigend voor spelen, ontmoeten en bewegen

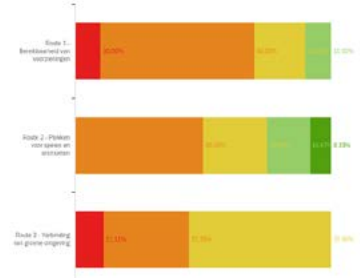

Gevoel van veiligheid en sociale controle

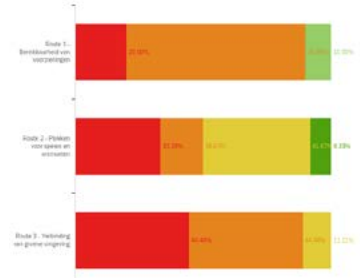

"De speelplekken zijn niet aantrekkelijk!"

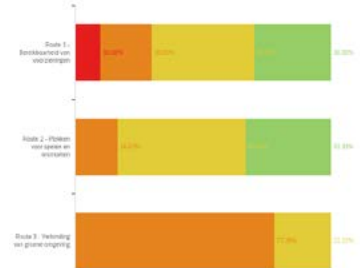
Aanwezigheid van aantrekkelijk groen en water

Gebruikbaarheid van het groen

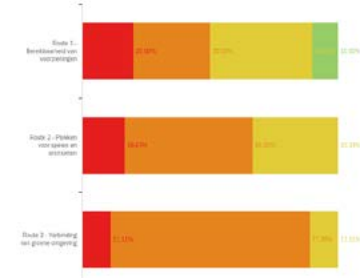
Beschutting en schaduw voor het groen

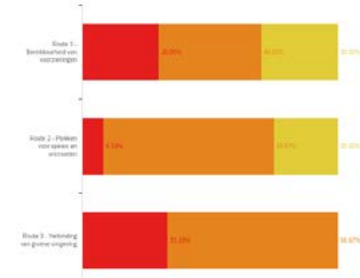
"Het groen heeft geen duidelijke functie, het wordt alleen gebruikt als honden-uitlaatveldje."

"Oriëntatie richting Semiramistuin is slecht vanuit de woonwijk!"

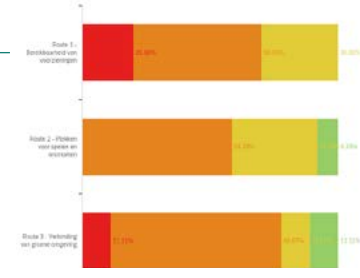
Aanwezigheid van plekken voor jong en oud

Aantrekkelijkheid van ontmoetingsplekken

Verbondenheid van groene plekken vanuit de wijk

Naar fysieke en sociale interventies

In deze rapportage worden vier concrete ruimtelijke interventies voorgesteld voor een betere beweegvriendelijkheid van de wijk Oosterflank in Rotterdam. Het zijn fysieke interventies die niet van de ene dag op de andere zijn te realiseren, maar kansen bieden voor de langere termijn om tot structurele verbeteringen te komen. Dit vraagt om directe betrokkenheid van bewoners en ondernemers in de wijk, van verenigingen, scholen en maatschappelijke, sociale en zorginstellingen en een stimulerende en faciliterende rol van de gemeente.

Van fase 1 naar fase 2: naar bewonersparticipatie

Met deze rapportage sluiten we de eerste fase af van het COVID-19 programma: 'bewegen in een gezonde leefomgeving'. Een intensieve fase van twee interactieve workshops en een brede omgevingswandeling in de wijk met diverse sociale en maatschappelijke instellingen in de wijk tezamen met diverse

experts van de gemeente, Radboud Universiteit, Radboudumc en UUM. In deze eerste fase hebben we in overleg met de gemeente bewust ervoor gekozen niet vanaf het eerste begin met bewoners en ondernemers in de wijk te werken. De eerste fase is en was verkennend op inhoud en proces om te bezien of er kansrijke interventies mogelijk zijn én voldoende interesse en mogelijkheden bij de gemeente. Op voorhand wilden we geen verwachtingen wekken bij de bewoners en partijen in de wijk zonder dat er zicht is op enige mogelijkheden voor realisatie of zichtbare verbeteringen in de wijk.

Go/no-go besluit van gemeente

We vragen de gemeente om op basis van deze rapportage tot een go/no-go besluit te komen om over te gaan naar de tweede fase van dit project. In de tweede fase willen we in directe coproductie met de gemeente de volgende stappen zetten naar participatie van bewoners en ondernemers in de wijk waarbij we samen

werken aan één of meer tijdelijke of kleinschalige maatregelen die in het verlengde liggen van de vier voorgestelde interventies uit deze rapportage. Aangezien het lopende COVID-19 project een beperkte looptijd kent tot en met de zomer 2022, is de doorlooptijd hiervoor beperkt. Tegelijkertijd verkennen we nu al koppeling met andere onderzoeksprogramma's (o.a. Innovatieprogramma Active Living in oprichting), waardoor de doorlooptijd wellicht verlengd zou kunnen worden.

Fase 2: kleinschalige sociale én zichtbare interventie

In fase 2 zoeken we in coproductie met de gemeente naar een combinatie van een sociale interventie en een kleinschalige fysieke interventie. Samen met bewonersgroepen en ondernemers werken aan laagdrempelige acties met al dan niet fysieke elementen in de wijk. Binnen een half jaar uit te voeren. Met een voor- en nameting van de onderzoekers van de Radboud Universiteit en het Radboudumc.

Stapsgewijze aanpak om van een tijdelijke interventie tot een meer permanente inrichting te komen van de leefomgeving: van ludieke actie of demonstratie tot herinrichting van de ruimte!

1. Sociale interventie rond bewegen organiseren

- Bewonersactiviteit organiseren met wijkcentrum, verenigingen en/of scholen
 - Sociale 'beweeg'-activiteit organiseren met/door bewoners
 - Niet zelfstandig organiseren, maar als onderdeel van bestaande buurtactiviteiten
- > met bewoners/wijkorganisaties i.s.m. wijkmanagers en gebiedsregisseurs
> ondersteuning door Pharos

2. Tactical urbanism: kleinschalige fysieke 'beweeg'-interventies

- Kleinschalige of tijdelijke elementen die bewustwording op 'bewegen' vergroten
 - Ideeën van bewoners, ondernemers uitwerken tot fysieke interventie
 - 'Meekoppelkans' maken bij een lopend/geprogrammeerde uitvoeringsproject
- > met gemeente en wijkregisseurs, samen met betrokken bewoners
> ondersteuning door UUM

				
	DEMONSTRATION (1 day - 1 month · \$)	PILOT (1 month- 1 year · \$\$)	INTERIM DESIGN (1 year - 5 years · \$\$\$)	LONG-TERM/CAPITAL (5 years - 50 years · \$\$\$\$)
Project Type (time interval · relative cost)				
Project Leaders	Can be led by anyone (city, citizen group, or both!)	Government / organizational leadership + involvement required	Government / organizational leadership + involvement required	Government / organizational leadership + involvement required
Permission Status	Sanctioned or unsanctioned	Always sanctioned	Always sanctioned	Always sanctioned
Materials	Low-cost, typically low-durability. Can be borrowed or easily made	Relatively low-cost, but semi-durable materials	Low-moderate cost materials, designed to balance flexibility with maintenance needs	High-cost permanent materials that cannot easily be adjusted
Public Involvement	Public input + public action	Public input, champion engagement, government / organizational stewardship	Public input, government / organizational stewardship	Public input, government / organizational stewardship
Flexibility of Design	High: organizers expect project to be adjusted and removed.	High: organizers expect project to be adjusted; it may be removed if it does not meet goals	Moderate: organizers expect project to be adjusted, but it is intended to remain in place until capital upgrades are possible	Low: project is considered a permanent capital upgrade that is unlikely to be adjusted significantly once installed
Collect data to refine approach for current or future projects?	Recommended	Always	Always	Always - project performance can inform future investments

Bron afbeelding: The Street Plans Collaborative, 'Tactical Urbanist's Guide to Materials and Design', 2016

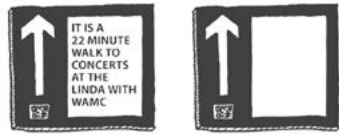

De onderstaande sociale en fysieke interventies zijn bedoeld als suggesties en voorbeelden om bewoners, ondernemers en bezoekers bewust te maken en te activeren op actief bewegen. De concrete invulling van de interventies in fase 2 werken we samen uit met de gemeente, en is mede afhankelijk van besluitvorming en meekoppelkansen in de uitvoering.

Interventie 1: BUURTPLEINTJE Beweegdoel: wandelend boodschappen doen en praatje maken	Interventie 2: GREEN-MEETS-GREY-ROUTE Beweegdoel: autovrij veilig wandelen voor jong en oud	Interventie 3: SPEELDERNIS Beweegdoel: buiten ravotten en sporten in het groen	Interventie 4: KOEL WATERPLEIN Beweegdoel: spelen en ontmoeten in koele omgeving
<p>SOCIALE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Actief betrekken van bezoekers winkel en bewoners- Survey of enquête onder bezoekers van de winkel- Omwonenden actief betrekken bij hun groene plekken 'om de hoek'. <p>FYSIEKE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Tijdelijke aantrekkelijke ontmoetingsplek nabij ingang van supermarkt- Looproutes uitzetten met ludieke borden of markeringen op straat- Aandacht vragen voor fietsparkeren. Voorrang tonen voor de fiets	<p>SOCIALE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Koppeling maken met scholen en jongeren in de wijk, sociaal werk en jongerencoaches- Koppeling maken met verzorgingstehuizen, met actieve ouderen- Betrekken van zorg-maatschappelijke diensten, zoals thuiszorg of buurtsportcoaches <p>FYSIEKE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Generatietuin: green meets grey, kinderen tuinieren samen met senioren- Tijdelijke bloemen-, rozen- of vlindertuin, wellicht verrijdbaar in bakken- Tijdelijke bankjes plaatsen; ontmoeting om te kletsen	<p>SOCIALE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Koppeling maken met verenigingen; moestuin- of wandelvereniging- Survey enquête onder bewoners en directe omwonenden over hun visie en inzet voor groen- Organiseren van een informele buurtbijeenkomst over sport, spel en ontmoeten <p>FYSIEKE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Samen opknappen van bestaande speelplekken, feestelijk opzomen- Wayfinding activiteiten met info, bijv. 'Wist je dat...' of 'Nog 3 minuten lopen, dat kun je best'.- Terreinen activeren met sport- en spelmateriaal, met sportclinic- Pop-up buurtuintje; samen tuinieren of groenten kweken	<p>SOCIALE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Beweegactie koppelen aan publieke events op plein: braderie, markt, pop-up kraampjes op feestdagen- Koppeling aan informele buurtactiviteiten, zoals een buurt-BBQ e.d.- Aansluiten op geplande sociale activiteiten van wijkcentrum of verenigingen in de wijk <p>FYSIEKE INTERVENTIE</p> <ul style="list-style-type: none">- Pop-up tijdelijk verwijderen van parkeerplaatsen- Ludieke spel- en beweegroutes uitzetten, voetstappen met spraypaint- Pop-up bankjes plaatsen langs routes - De KletsPraatPlek

Bordjes

Verplaatsbaar meubilair

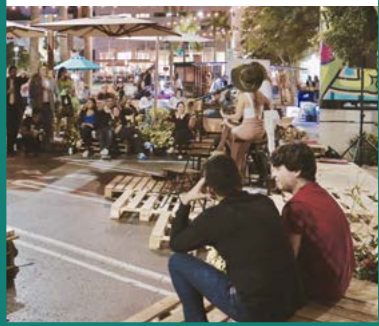
Spuitkrijt

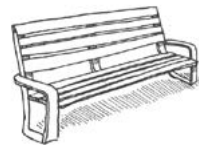
Plantenbakken

Pallets

Meubilair of terras

Vloermat of verkeerstape

Groenstrook

Een greep uit het palet van materialen voor 'tactical urbanism'.

Bron afbeeldingen: The Street Plans Collaborative, www.tacticalurbanismguide.com/materials/

Colofon

Deze propositie is een resultaat van de samenwerking tussen de Radboud Universiteit, het Radboudumc en UUM | Unlimited Urban Management, met bijdrage van Pharos. Samen werken zij in het COVID-19 programma 'Bewegen in een gezonde leefomgeving' aan de koppeling van gezondheid met het ruimtelijk domein.

Amsterdam/Rotterdam, februari 2022

Tekst: Jana van Hummel (UUM),
Kevin Raaphorst (Radboud Universiteit) en
Marcia Spoelder-Merkens (Radboudumc)
Foto's: UUM en deelnemers
Afbeeldingen: UUM
GIS-kaarten: Radboud Universiteit
Vormgeving: UUM

Nadere informatie:

*Neem contact op met Edwin van Uum (UUM),
procesmanager COVID-19 programma
'Bewegen in een gezonde leefomgeving',
via edwin@uum.nl of 06-12508762.*

Deelnemers aan de workshops en omgevingswandeling

André de Wit - gemeente Rotterdam, mobiliteit
André Paans - gemeente Rotterdam, wijkmanager
André van den Berge - gemeente Rotterdam, gebiedsaccountmanager
Astrid Bol - Gebiedscommissie
Bedia Kasal - gemeente Rotterdam, wijkregisseur
Brigit van Son - gemeente Rotterdam, welzijn
Carlijn Hengst - Kralings Beheer
Daphne Lobe - MDR plus
Edwin van Uum - UUM
Femke Halve - gemeente Rotterdam, welzijn
Henk-Jan Kooij - Radboud Universiteit
Hennie van der Groot - gemeente Rotterdam, wijknetwerker
Jacomine de Kluijver - gemeente Rotterdam, welzijn
Jana van Hummel - UUM
Jenny Fix - gebiedsorganisatie Prins Alexander
José Besselink, gemeente Rotterdam, openbare ruimte
Lieve van den Boogaard, gemeente Rotterdam, gezonde leefomgeving
Liesbeth Verdonk - gemeente Rotterdam, welzijn
Marcia Spoelder-Merkens - Radboudumc
Marjolein Boxhoorn - gemeente Rotterdam, openbare ruimte
Mathijs Dielissen - UUM
Mirjam de Graaf, gemeente Rotterdam, maatschappelijke ontwikkeling
Monique van Deursen - gemeente Rotterdam, gebiedsadviseur
Puk van Lieshout - UUM
Tim Verweij - gemeente Rotterdam, veiligheid

**Wijk
Oosterflank
2023**

Doel 1: Het stimuleren van de bewonersbetrokkenheid en samenredzaamheid in Oosterflank

Toelichting:

Uit het wijkprofiel komt naar voren dat Oosterflank zowel op het gebied van participatie als op het vlak van samenredzaamheid onder het Rotterdams gemiddelde presteert. Onder de bewoners is er de beleving dat zij minder goed kunnen participeren in de wijk. Dit is terug te zien in het aantal bewoners dat een bewonersinitiatief organiseert of deelneemt (of juist niet) aan een bewonersinitiatief. Op het gebied van samenredzaamheid geven bewoners aan elkaar minder te kennen of minder met elkaar om te gaan en ook dat er in de buurt te weinig plekken zijn om dat goed te doen. Oosterflank moet een wijk zijn en blijven waar de sfeer in de wijk prettig blijft en er ruimte is voor mensen met verschillende leefstijlen en achtergronden om elkaar te ontmoeten en elkaar beter te leren kennen.

Subdoelen:

- het stimuleren van wijkgerichte activiteiten/bewonersinitiatieven
- het opzetten en versterken van een netwerk van bewoners, organisaties en gemeente in Oosterflank/Prins Alexander
- het creëren van laagdrempelige ontmoetingsplekken in de wijk voor jong en oud

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 1.1.1. In het 1e kwartaal wordt een communicatiecampagne opgestart om meer bekendheid te geven aan bewonersinitiatieven.	DV	Start 1 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja,	Uit gesprekken in de wijk met bewoners door onder meer de wijkraad is naar voren gekomen dat de bewonersinitiatieven onvoldoende bekend zijn bij bewoners, terwijl dit juist een mooi middel is om bewonersbetrokkenheid en samenredzaamheid te stimuleren.
Actie 1.1.2. Wijkraad, Opzomer Mee, de welzijnspartner en het cluster Dienstverlening brengen doorlopend de mogelijkheid van bewonersinitiatieven onder de aandacht van bewoners.	DV en samenwerking met wijkraad	Start 1 ^e kwartaal en doorlopend gedurende het jaar	Gedekt: Ja, voor het plaatsen van een lichtkrant dient beschikbaar te worden gesteld.	Hierbij gaan we ook onderzoeken of er op diverse plaatsen in Oosterflank een lichtkrant kan worden geplaatst waarop bewonersinitiatieven, wijkgerichte activiteiten en ander nieuws geplaatst kan worden.

Actie 1.1.3. De welzijnspartner en andere partners stellen een programma samen gericht op wijkgerichte activiteiten voor jong en oud inclusief doorlopende communicatie waarbij rekening wordt gehouden met de doelgroep.	MO	Doorlopend ook in 2024 en 2025	Gedekt: Ja	Vraagt wel om nadere afstemming met de welzijnspartner. Deze actie staat los van bewoners- initiatieven.
--	----	--------------------------------	------------	--

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 1.2.1. In beeld brengen van het interne en externe netwerk voor Oosterflank in het bijzonder en Prins Alexander als geheel.	DV	Start 1 ^e kwartaal	Gedekt: Ja	
Actie 1.2.2. Vanuit het Right to Coöperate plan "Samen-om-Armen wordt specifiek op het gebied van armoede en schulden in kaart gebracht wie wat doet.	MO	Start 1 ^e kwartaal	Gedekt: Ja, financiering vindt plaats vanuit R2C.	In samenspraak met de welzijnspartner en ander partners in de wijk waaronder het armoede- netwerk.

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 1.3.1. Het realiseren van een wijkhub in 2023	DV	2 ^e kwartaal 2023 gereed	Gedekt: Ja	Vanuit de wens om in alle 39 wijken een wijkhub te realiseren wordt er vanuit gegaan dit gedekt is, waarbij ook de wens bestaat om de wijkhub te bemensen met een receptie- functie.
Actie 1.3.2. Actiever promoten van het Huis van de Wijk als ontmoetingsplek voor jong en oud mede door middel van het organiseren van gezamenlijke activiteiten voor jong en oud	MO in samenwerking met Gro Up		Gedekt: Ja	Vraagt om nadere afstemming met de welzijnspartner.

<p>Actie 1.3.3.</p> <p>Het verkennen van de mogelijkheden en het aanwenden van aanvullende gelden om in 2023 van het Evenaarplein de planvorming en uitvoering op te starten (zie toelichting).</p>	<p>SO</p>		<p>Gedekt: Ja</p>	<p>Betreft een integrale opdracht waarbij ook SO en SB betrokken moeten worden. Doel van deze actie is om van het Evenaarplein in de komende jaren een prettig leef- en verblijfsgebied te maken mede door gefaseerd in te zetten op vergroening. De geschatte kosten om van dit plein een klimaat adaptief plein te maken voorzien van de nodige speelelementen (jeu de boules, bedriegertjes) komen uit op circa € 70.000,- . Financiering is een uitdaging. Momenteel loopt er een aanvraag bij het Rotterdams Weerwoord en kunnen we rekenen op een vergoeding van € 55 per m2 om te vergroenen. Beschikbaarheid van het totale bedrag kan verspreid worden over de jaren 2023 en 2024.</p>
---	-----------	--	-------------------	---

Doel 2: Het verbeteren van de kwaliteit, leefbaarheid en veiligheid van de Oosterflankse buitenruimte

Toelichting

Oosterflank kent een aantal “verborgen” groene oases in de wijk waar bewoners prettig kunnen recreëren. Voorbeelden hiervan zijn het Semiramispark en de groenstrook aan het Scandinaviëpad. Ook kenmerkt Oosterflank zich door de aanwezigheid van singels en waterpartijen waar het prettig toeven is. Tegelijkertijd kenmerkt Oosterflank zich door de vele versteende hofjes en wordt de wens uitgesproken om niet alleen meer te vergroenen, maar ook om extra aandacht voor het groenonderhoud in de buitenruimte en het stimuleren van zelfbeheer groen, zodat men ook kan recreëren in het groen. Ondanks de inzet van de gemeente ervaren Oosterflankers nog steeds overlast van de rommel op straat en het naast plaatsen van afval. Ook de overlast van deelscooters, verkeersoverlast, de kwaliteit van de bestrating (weg en trottoir) in delen van de wijk en gebrekkige verlichting op sommige plaatsen in de wijk zijn een bron van ergernis. Tot slot bestaat de wens om de wijkentree te vergroenen op een zodanige wijze dat bewoners en bezoekers op een warme en kleurrijke wijze verwelkomd worden.

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat relatief weinig bewoners van Oosterflank voldoen aan de beweegnorm van het RIVM. Slechts 41% behaalt de wkelijks aanbevolen hoeveelheid fysieke beweging. In het 1^e kwartaal 2022 is in samenwerking met het Raboudumc, de Radboud Universiteit en UUM met bijdrage van Pharos een propositie opgesteld voor een gezondere leefomgeving in de wijk Oosterflank. Deze propositie willen we in 2023 en volgende jaren gaan inzetten om de kwaliteit en leefbaarheid van Oosterflank en de Oosterflanker een boost te geven.

Acties	Cluster	Planning	Capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 2.1.1. Samen met bewoners/wijkraad wordt in het 1 ^e kwartaal 2023 in beeld gebracht welke plekken in de wijk in aanmerking kunnen komen voor variatie in beplanting waaronder bijenpark/-lint/vruchtbomen (i.c.m. met zelfbeheer).	SB	Start 1 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	
Actie 2.1.2. Inventariseren gebruiksgroen en de aantrekkelijkheid van sloten, singels en vijvers om zo mogelijk een plan van aanpak te maken om dit minimaal op het niveau van het Rotterdams gemiddelde te brengen (respectievelijk 65 en 56 in 2022).	SB	Start 2 ^e kwartaal 2023 en doorlopend in 2024 en 2025	Gedekt: Ja	

Actie 2.1.3. In 2023 wordt het aantal zelfbeheer convenanten actief gepromoot en waar mogelijk/nodig gefaciliteerd met periodieke ondersteuning vanuit de gemeente.	SB	Start 2 ^e kwartaal 2023 en doorlopend gedurende het jaar	Gedekt: Ja	
--	----	---	------------	--

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 2.2.1. Onderzoeken welke 2 van de 4 voorstellen uit de propositie "Rotterdam in beweging!" opgepakt en uitgevoerd kunnen worden inclusief participatie vanuit de bewoners	MO	Start 2 ^e kwartaal en doorlopend gedurende het jaar	Gedekt: Ja (zie ook actie 1.1.3.)	Betreft een integrale actie samen met SB en SO. Het kan zijn dat in onderling overleg tussen clusters een ander cluster trekker wordt. Een van de 2 voorstellen betreft reeds het genoemde voorstel bij actie 1.1.3.
Actie 2.2.2. Uitvoeren van een inventarisatie waar in de wijk urban sport toestellen geplaatst kunnen worden met als doel deze ook daadwerkelijk te plaatsen om bewegen onder jong en oud te stimuleren	MO	Start 2 ^e kwartaal	Gedekt: Ja, voor het onderzoek zelf is dit gedekt. Voor plaatsing van toestellen is, zal echter wel budget nodig zijn.	In september 2022 is de propositie voor gezonde leefomgeving in en met bewoners van de wijk besproken onder begeleiding van de bureau UUM. Uit deze dag, maar ook uit de gemeentepeler, gesprekken met bewoners en de welzijnspartner, komt de behoefte naar voren om op een aantal plaatsen in de wijk urban sport toestellen te plaatsen. Het betreft hier een integrale actie waarbij afstemming met Stadsbeheer en Stadsontwikkeling van belang is. Ook goed om te kijken of dit actiepunt gecombineerd kan worden met de propositie.

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 2.3.1. Samen met (een vertegenwoordiging) van bewoners aansluiting vinden bij reeds	SB	Start 2 ^e kwartaal	Gedekt: Ja	Wijkconciërge wordt hierbij ook betrokken.

bestaande programma's met als doel gedragsverandering te bewerkstellen om zo zwerfafval en naastplaatsingen in Oosterflank verder te verminderen.				
Actie 2.3.2. Periodieke schouw (kwartaalbasis) met de wijkraad/bewoners met het cluster SB en dV waarbij in het 1 ^e kwartaal de prioriteit ligt op de inventarisatie van verlichting onveilige plekken en kwaliteit bestrating.	SB	Start 1 ^e kwartaal en vervolgens ieder kwartaal in 2023	Gedekt: Ja	Waar nodig sluit ook cluster SO aan bij de wijkschouw.
Actie 2.3.3. Inspanningsplicht om te onderzoeken hoe regelgeving kan worden gerealiseerd, of er digitaal via de leveranciers mogelijkheden zijn om de overlast van deelscooters/-fietsen te minimaliseren door bijvoorbeeld het creëren van vaste aanwijsplekken waar geparkeerd kan worden.	SO	Start 2 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	In samenspraak met SO/adviseur mobiliteit. De overlast met betrekking tot de deelscooters valt onder het stedelijk programma van Stadsontwikkeling.

Doel 3: Het versterken van de kwaliteit van leven (welzijn) van de inwoners in Oosterflank

Toelichting:

Uit het wijkprofiel komt naar voren dat de Oosterflanker zich grote zorgen maakt over zijn of haar kwaliteit van leven in Oosterflank. Ten opzichte van het Rotterdams gemiddelde presteert Oosterflank ver beneden de maat en ten opzichte van 2020 is deze bijna gehalveerd. Er zijn huishoudens in Oosterflank die extra hulp kunnen gebruiken, zo blijkt uit de cijferanalyses van het wijkprofiel. Oosterflank kent veel inactieven in de wijk. Bewoners die geen dagbesteding hebben en lastig door de gemeente gevonden kunnen worden. Dit is onder meer terug te zien in het aantal huishoudens dat geen gebruik maakt van maatschappelijke voorzieningen. Dit onderschrijft de wens om het thema armoede en schulden voor de komende jaren nog nadrukkelijker op de agenda van de wijk te zetten. Dit geldt eveneens voor de kwetsbare oudere in Oosterflank. Deze kwetsbaarheid uit zich onder meer door vereenzaming en het mislopen van noodzakelijke zorg. Ook zijn ouderen gemiddeld vaker slachtoffer van cybercriminaliteit. Daarnaast is het noodzakelijk om aandacht te vragen voor kwetsbare personen en gezinnen met focus op geweld achter de voordeur. Het uiteindelijke doel moet zijn om de kwaliteit van leven in Oosterflank weer minimaal op het niveau van het Rotterdams gemiddelde te krijgen.

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 3.1.1. Het aanstellen van een “kansenregisseur” voor Oosterflank die op het gebied van armoede en schulden regisseert, maar ook coördineert, organiseert, activeert, adviseert, evalueert en rapporteert.	MO	1 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja, ervan uitgaande dat dit gefinancierd wordt uit het budget van Right-to Coöperate.	In samenwerking met de welzijnspartij en ambtelijk armoede en schulden, W&I
Actie 3.1.2. Opstellen van een overzichtelijke “routekaart” wie voor welke maatschappelijke of inkomensondersteunende voorziening waar terecht kan en dit proactief communiceren onder de bewoners van Oosterflank.	MO	2 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	Opstellen vraagt om capaciteit en middelen, maar lastig om dit in te schatten.
Actie 3.1.3. Onderzoek naar de wens of er behoefte is om schoolontbijt op de PO-scholen in Oosterflank te introduceren.	MO	1 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 3.2.1. Minimaal 50% 75+'ers in Oosterflank krijgt een aanbod voor een huisbezoek van de welzijnspartner en waar nodig wordt doorverwezen naar passende zorg en ondersteuning.	MO	Start 1 ^e kwartaal 2023 en vervolgens ieder kwartaal in 2023	Gedekt: Ja	Door de welzijns partij op basis van opdracht.
Actie 3.2.2. Organiseren van een evenement voor de doelgroep 55+ op het gebied van cybercriminaliteit en het actief promoten van de mogelijkheden ouderen digitaal vaardiger te maken (DigiCafé).	dV (DigiCafé MO)	2 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	
Actie 3.2.3. Onderzoeken of in samenspraak met de Excelsior Foundation het project Tijd voor Krijt (of mogelijk andere projecten) in Oosterflank geïntroduceerd kan worden.	MO	Uiterlijk 3 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 3.3.1. In het 1 ^e kwartaal 2023 wordt door het wijkteam en Veilig Thuis in beeld gebracht wat de omvang is van de problematiek rondom huiselijk geweld en kindermishandeling in Oosterflank en o.b.v. deze analyse een plan van aanpak opgesteld.	MO	2 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	
Actie 3.3.2. Opstellen van aanbod voor en verwijzing/lichte begeleiding van kwetsbare bewoners die problemen ervaren op het gebied van taal, armoede en schulden in	MO	2 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	

Oosterflank inclusief communicatie en beschikbaarheid van dit aanbod.				
Actie 3.3.3. Het organiseren van gesprekken tussen wijkraad en de verschillende woningbouwcorporaties om evenwichtige toewijzing na te streven.	DV	2 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	

Doel 4: Bouwen aan een betaalbare toekomst met bijbehorende voorzieningen

Toelichting:

Hét kloppend hart en onmiskenbaar deel van Rotterdam in de 21e eeuw. De Alexanderplaats van de toekomst is het groenste, gezondste en best bereikbare centrumgebied van Nederland waar je het beste van beide werelden vindt: de dynamiek en de nabijheid van het stadsleven en de rust, ruimte en het groen van het buitenleven. Twee werelden die de Alexanderplaats ongemerkt in elkaar moet doen overlopen. Onderdeel hiervan is de inrichting van het Prins Alexanderplein. Dit plein moet een plek gaan worden waar bewoners, passanten en winkelend publiek kunnen verblijven, recreëren en elkaar ontmoeten. Belangrijk bij deze ontwikkelingen is de aandacht voor passende voorzieningen die horen bij de ontwikkeling van dit centrumgebied.

Daarnaast wordt aandacht gevraagd om in te zetten op het omvormen van bestaand vastgoed naar betaalbare (huur)woningen dan wel bestaand vastgoed slopen ten gunste van nieuwbouw.

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 4.1.1. Het doorontwikkelen van het ontwikkelperspectief Alexanderplaats met specifieke aandacht voor bijbehorende voorzieningen.	SO	1 ^e kwartaal 2023 en doorlopend gedurende 2023 en volgende jaren	Gedekt: Ja	
Actie 4.1.2. Opleveren definitief ontwerp voor de herinrichting van het Alexanderplein waarbij bewoners, gebruikers van het plein en andere belanghebbenden betrokken zijn bij de participatie.	SO	3 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	
Actie 4.1.3. Uitvoeren van een verkenning van de optimale branchering op het Prins Alexanderplein	SO		Gedekt: Ja	

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 4.2.1. Analyse gemeentelijk vastgoed rekening rekening houdend met toekomstbeeld en welk vastgoed daarbij de komende jaren in aanmerking kan komen om omgevormd te (kunnen) worden naar betaalbare (huur)woningen dan wel betaand vastgoed slopen ten gunste van nieuwbouw.	SO	2//3 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	
Actie 4.2.2. Onderzoeken of bestaand vastgoed in combinatie met het concept van de thuisplusflat of andere passende woonvoorzieningen voor ouderen basis heeft om gerealiseerd te worden.	MO	2 ^e kwartaal	Gedekt: Ja	
Actie 4.2.3. Vanuit Stadsontwikkeling het periodiek informeren van de wijkraad (tweemaal per jaar) over woningbouwontwikkelingen in de wijk.	SO		Gedekt: Ja	

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 4.3.1. In gesprek met BKOR onderzoeken of er mogelijkheden zijn om kunstuitingen toe te voegen aan de openbare ruimte van Oosterflank. De oriëntatie gaat daarbij uit naar kunsttoepassing in het kader van herinrichting/ontwikkeling en/of op de collectie die in opslag is.	MO	Start vanaf het 2 ^e kwartaal	Gedekt: Ja, maar indien overgegaan wordt tot het toevoegen dan is budget nodig.	

Actie 4.3.2. Het ontwikkelen van een kunst- en cultuurwandeling door Oosterflank.	DV	Vanaf het 2 ^e kwartaal	Gedekt: Ja	Actie kan mogelijk worden betrokken met één van de voorstellen uit de propositie (green meets grey route)
Actie 4.3.3. Het organiseren van een gesprek tussen wijkraad en de Cultuurregisseur Prins Alexander om na te gaan of er mogelijkheden zijn om cultureel initiatief in Oosterflank (verder) aan te jagen en te realiseren.	MO	2 ^e kwartaal	Gedekt: Ja	

Doel 5: De jeugd een kansrijke toekomst bieden

Toelichting:

Meer dan gemiddeld in het gebied groeien kinderen in Oosterflank op in huishoudens met inkomen tot 110% van het wettelijk sociaal minimum, is er langdurig een laag inkomen, hebben gezinnen moeite met rondkomen of zitten zij in de schulddienstverlening. Er zijn relatief wat meer eenouderhuishoudens en meer kinderen ontbijten niet dagelijks of niet 5 dagen per week. Ook (basis)scholen geven bezorgde signalen af over het aandeel kinderen uit gezinnen die financieel niet goed kunnen rondkomen.

Oosterflank heeft meer voortijdig schoolverlaters dan gemiddeld in het gebied maar minder dan in de stad. In 2020 hebben minder 15-26 jarigen een startkwalificatie dan gemiddeld. 15-26 jarigen zijn minder vaak schoolgaand en werken vaker 12+ uren; dat kan betekenen dat zij schoolsucces ontberen. Het relatief schoolverzuim was in 2016 iets hoger dan in het gebied.

In Oosterflank was er in het verleden flink last van jeugdcriminaliteit, samenscholing van jongeren en ruziemakende jongeren. Het aantal gepleegde delicten (per 1000) was hoger dan gemiddeld in gebied en stad. Ook waren er meer HALT-verwijzingen dan gebiedsgemiddeld (maar minder dan stedelijk) en er waren in 2018 meer verdachten van strafbaar feiten. Hoewel het de laatste jaren beter gaat en de overlast,- en criminaliteitscijfers de goede kant op gaan, heerst het gevoel dat aandacht voor jeugdcriminaliteit van groot belang is om jongeren weer op het rechte pad te houden en een kansrijke toekomst te bezorgen.

Tot slot hecht de wijkraad waarde aan de stem van de jeugd en deze te betrekken in beslissingen die betrekking hebben op de wijk.

Acties	Cluster	Planning	Icapaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 5.1.1. Het onderzoeken van de behoefte en mogelijkheden voor een ontmoetingsplaats voor jongeren (jongerenhub).	MO	Start 2 ^e kwartaal 2023	Gedekt: Ja	.

Actie 5.2.2. Acties rondom de HIC-delicten (inbraak, straatroof, overvallen) èn rondom meldingsbereidheid/bekendheid van de meldpunten (incl wijkagent).	dV		Gedekt: Ja	
Actie 5.2.3. In Oosterflank (maar waar mogelijk ook in andere wijken in PA) faciliteert Onderwijs op verzoek van Jeugd en directie Veilig het zogenaamde VOS overleg (Veiligheid op Scholen) over sociale veiligheid in en rond de scholen voor voortgezet onderwijs en ROC's.	MO		Gedekt: Ja	In samenspraak met directie Veilig

Acties	Cluster	Planning	Inzet capaciteit en/of financiering	Toelichting
Actie 5.3.1. Onderzoeken of er de wens bestaat een jongeren advies raad op te richten welke fungeert als klankbord voor de wijkraad.	DV	1e kwartaal	Gedekt: Ja	In samenspraak met onder meer de wijkraad.
Actie 5.3.2. Per kwartaal een (thema)bijeenkomst voor en met jongeren organiseren.	DV	Per kwartaal, vanaf het 2 ^e kwartaal	Gedekt: Ja	In samenspraak met onder meer de wijkraad.

Verslag peiling 'Nieuwe wijkraad Oosterflank aan de slag!'

Datum: 30 november 2022

Inleiding

De nieuwe wijkraden gaan aan het werk om input voor het wijkakkoord op te halen bij de inwoners van de wijken. Zo ook de wijkraad Oosterflank, die hiervoor onder andere gebruik heeft gemaakt van de Gemeentepeiler app. De wijkraad koos ervoor om verschillende onderwerpen voor te leggen aan de bewoners met de vraag of, en zo ja, hoe belangrijk men dit vond. Uiteraard was er ruimte voor eigen ideeën van bewoners. Daar werd ook volop gebruik van gemaakt.

Naast de vragenlijst in de app heeft men ook, in de wijk in gesprekken met bewoners, de mogelijkheid geboden om schriftelijk een vragenlijst in te vullen. In dit verslag wordt de 'totaal' stand gepresenteerd. In bijlage 2 staan grafieken met daarin de resultaten uit de app, de resultaten van de vragenlijsten en de totale percentages. Daar waar er opvallende verschillen te zien zijn in de percentages zullen deze kort benoemd worden.

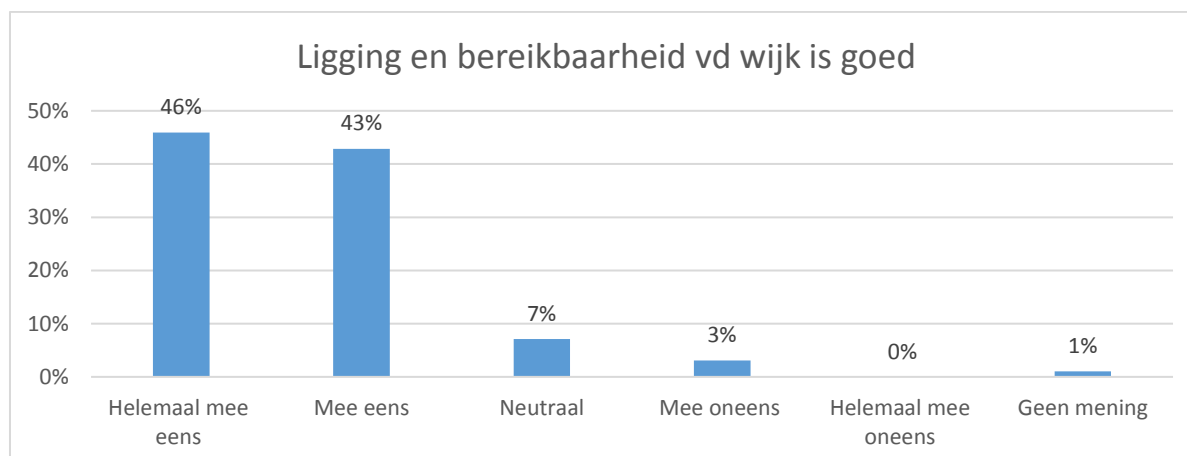
Statistieken

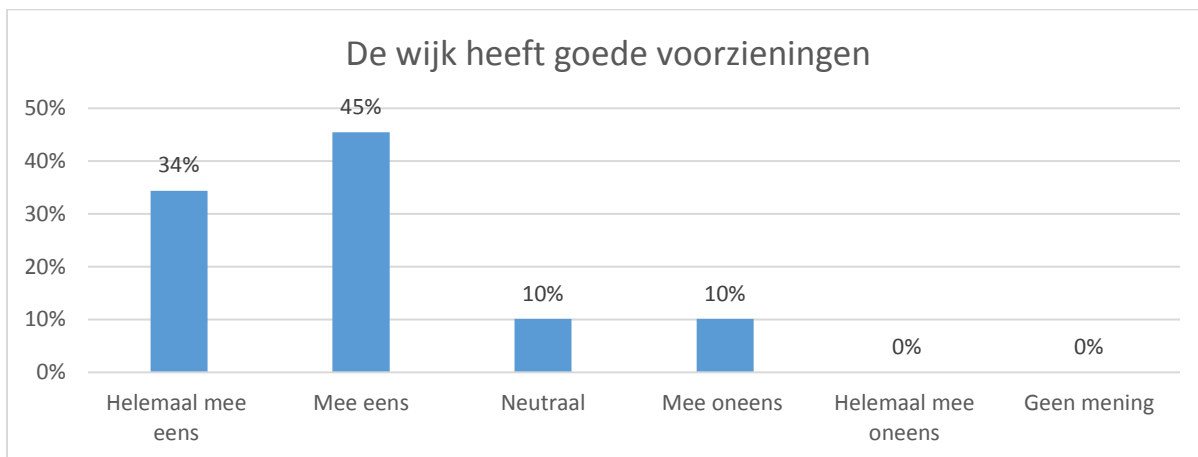
De vragenlijst was beschikbaar van 4 tot en met 20 november. De vragenlijst in de app is 42 keer ingevuld. Daarnaast brachten 60 papieren enquêteformulieren de totale respons op 102. Er zijn twee herinneringen verstuurd voor de app gebruikers. Op 16 november kregen alle app gebruikers die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld een extra notificatie op de telefoon. Op 18 november is nog een herinnering met een tekstbericht gestuurd via de app.

Resultaten peiling

In bijlage 1 staan de resultaten van de gesloten vragen (%) in een overzicht bij elkaar. De percentages van zowel de app, papieren versie als het totaal staan naast elkaar. De totaal percentages staan vet gemarkeerd.

Hierna volgen per vraag (stelling) de resultaten in een grafiek. Waar nodig, interessant of relevant staat er commentaar onder elk van de grafieken.

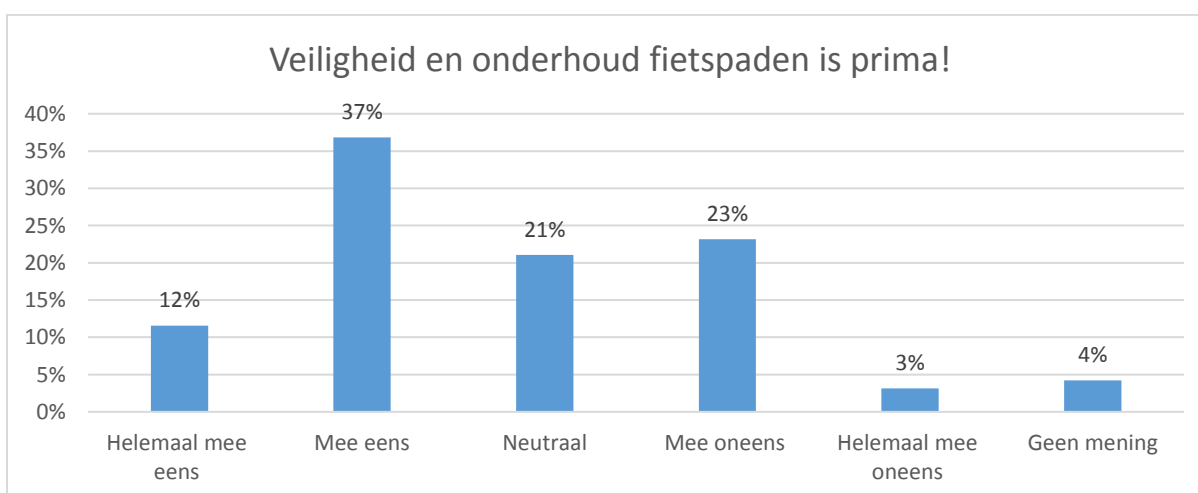

Bij deze (tweede) vraag kon men een toelichting geven¹. Enkelen gaven een toelichting op vraag één, twee, of beide. De respondenten die '(helemaal) mee' eens aan gaven, op de vraag over de voorzieningen gaven als toelichting:

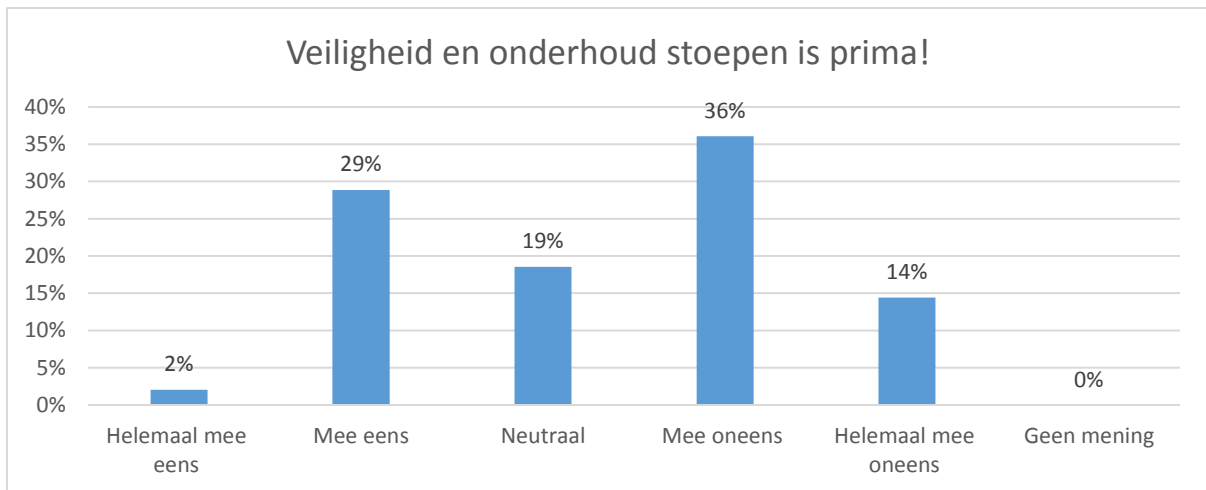
- Vanaf Weeda complex een uitgang te weinig
- Parkeren is probleem rond Alexandrium is slecht
- Straatverlichting Alexandrium niet goed
- Te weinig groen
- Blij met park voor de deur
- Speelplekken moderniseren!
- Goede metro, supermarkten en zorgvoorzieningen (wijk is gericht op ouderen, minder op jongeren)
- Lastige oversteek bij metro

De '(helemaal) mee oneens' stemmers gaven als toelichting:

- Sommige groene plekken moeten beter onderhouden en verlicht worden
- Te weinig (buurt) supers
- Te weinig voorzieningen voor jongeren 14 – 25 jaar
- Speelplekken zijn gedateerd
- Echte slager, bakker groenteboer worden gemist

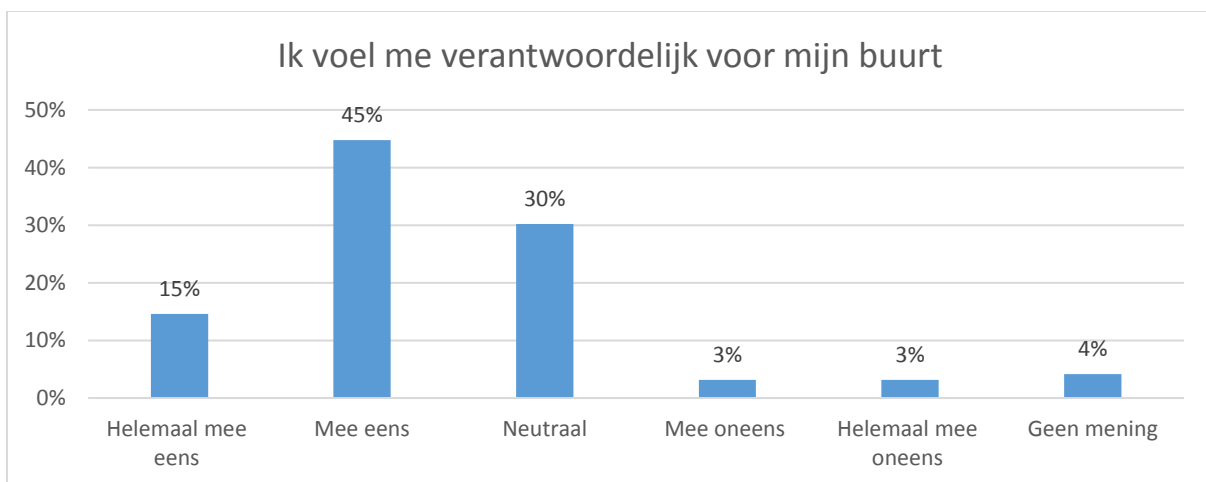
¹ Kennelijk kwam de bedoeling van de vraag niet goed over. Men gaf toelichting op zowel vraag 1 als 2. Of beide. Of gaf kritiek, terwijl men wel aangaf het 'eens' te zijn.

De vragen over onderhoud stoepen en fietspaden laten wat meer spreiding zien tussen 'eens' en 'oneens' vergeleken met de eerste twee vragen. Fietspaden: meer 'eens' dan 'oneens'. Bij stoepen zien we enigszins omgekeerd beeld: minder 'eens' en meer 'oneens'.

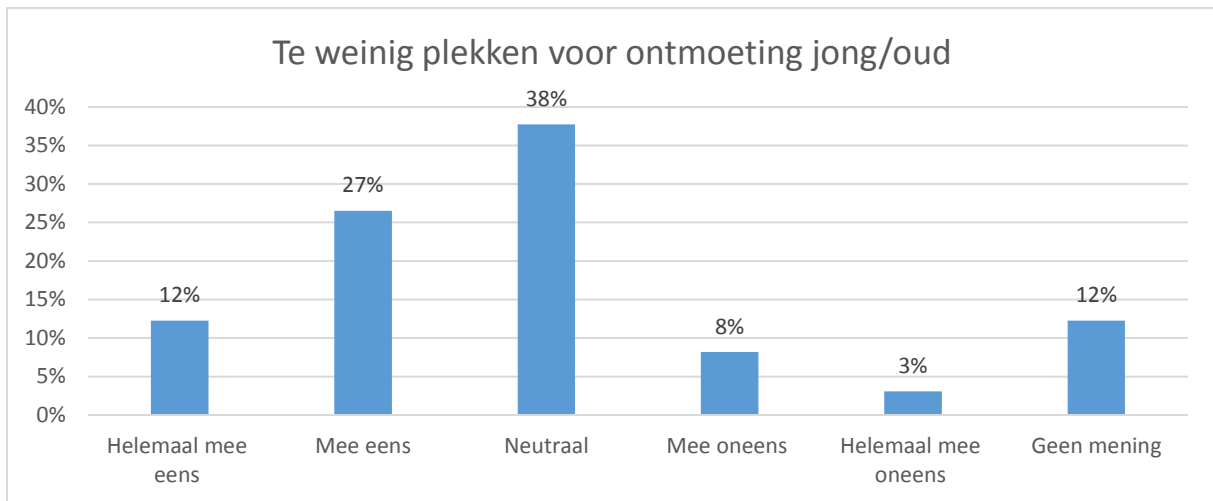
Oordeel over de stoepen is dus wat negatiever. De app stemmers gaven vaker aan het '(helemaal) oneens' te zijn, zowel bij stoepen als fietspaden, maar vooral bij stoepen ('helemaal oneens': 31% bij de app gebruikers).

De grafiek van de vraag over verantwoordelijkheidsgevoel staat hieronder.

Deze vraag is gebaseerd op vraag in de enquête van het wijkprofiel. In het wijkprofiel staat dat 87% zich een beetje of heel erg verantwoordelijk voelt voor de buurt. Hier zien we dat 60% het eens of helemaal eens is met de stelling. Iets minder dan een derde is neutraal. Maar erg weinig mensen geven aan het er niet mee eens te zijn.

De mensen die via de app de vragenlijst invulden waren iets positiever (zie bijlage 2).

De vraag over ontmoetingsplekken voor jong en oud wordt vaak met 'neutraal' beantwoordt. Samen met 'geen mening' is dat de helft van de respondenten. Het is een vraag die men vermoedelijk lastig te beantwoorden vindt. Degenen die wél een mening hierover hadden waren het voornamelijk 'eens' (let wel: de vraag is negatief gesteld).

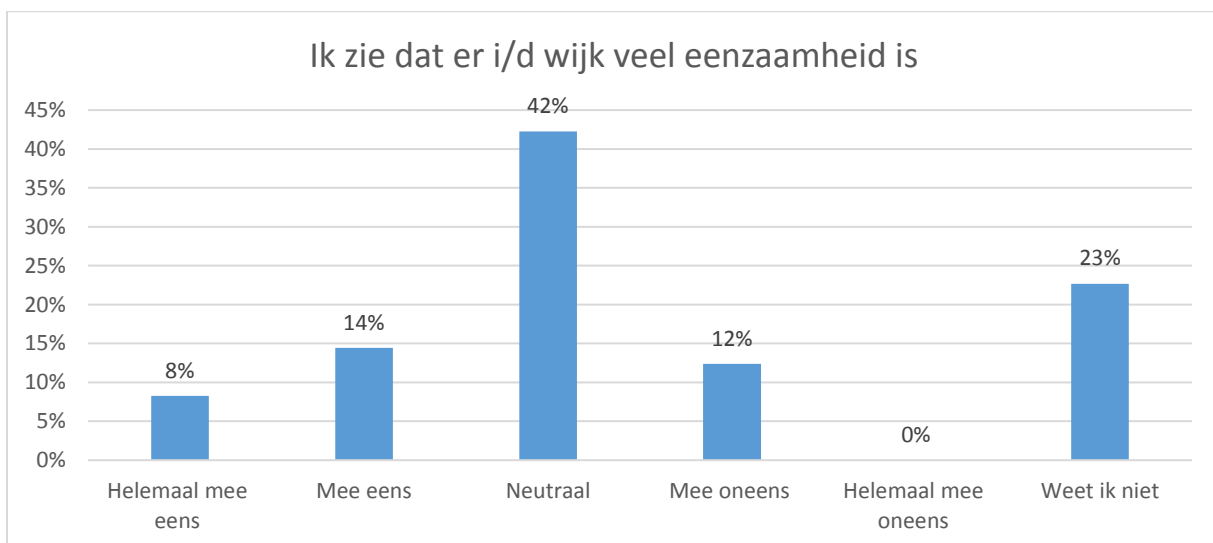
Ook deze vraag kon men toelichten, als men dat wilde. De '(helemaal) eens' stemmers gaven aan:

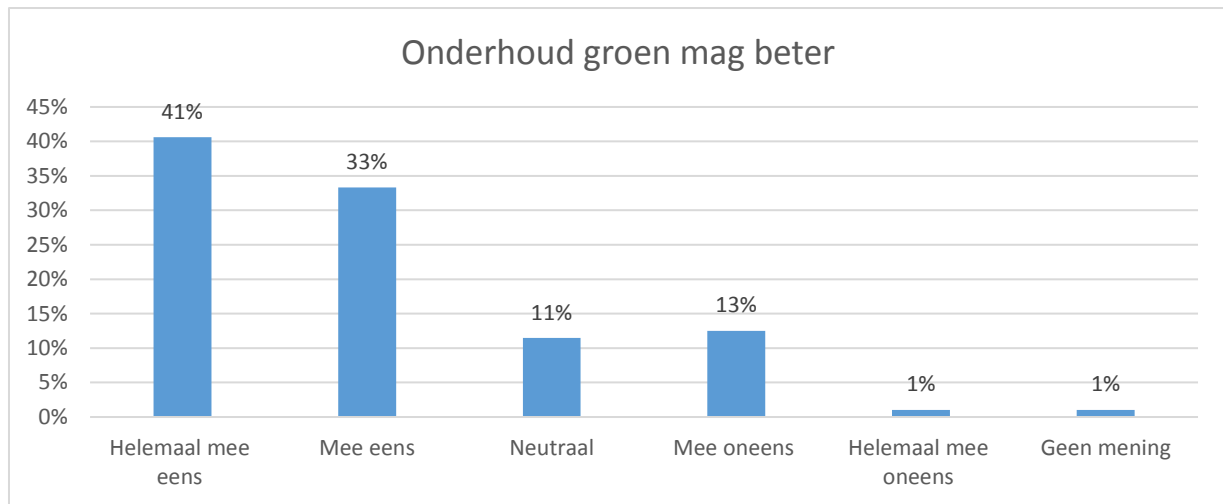
- Naast Oriënt is extra wijkhub gewenst
- Plekken voor oudere jeugd missen (zijn er wel voor volwassenen en kleine kinderen)
- Er is niet echt een centraal punt voor ontmoeting

Slechts één respondent die het '(helemaal) oneens' was, maakte gebruik van een toelichting: deze gaf aan dat de gemeente een dergelijke plek niet hoeft te regelen. Ontmoetingen moet je zelf organiseren.

Opvallend: véél meer app stemmers gaven 'eens' aan (43% t.o. 14% van de 'papieren' stemmers). En van de app stemmers was niemand het 'oneens'. Zie bijlage 2.

De vraag over eenzaamheid is, gezien de reacties, blijkbaar moeilijk te beantwoorden. Ruim één op vijf (22%) is het '(helemaal) eens'. De app stemmers waren meer neutraal (57% t.o. 31%).

Het beeld bij de vraag over onderhoud groen is duidelijk. De 'papier' stemmers waren het vaker oneens en minder vaak 'eens' maar het beeld dat deze stelling wordt ondersteund blijft overeind.

Ook deze vraag kon toegelicht worden, en gezien het aantal reacties is dit een thema dat erg speelt in de wijk. De '(helemaal) eens' stemmers gaven als toelichting (20 reacties, samengevat)²:

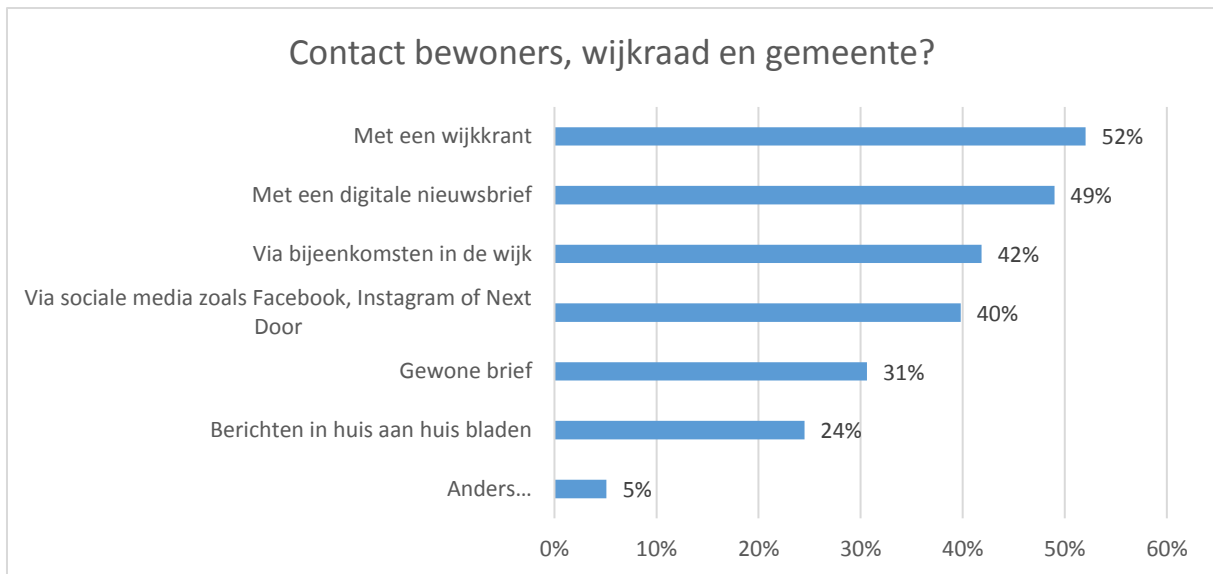
- Scandinavië pad: drama
- Bijenlinten langs de Evenaar zijn nodig (of, ook genoemd: grasvelden hiervoor benutten) en meer bloemen/planten bij de entrees van de wijk
- Genoeg groen maar te weinig bloeiende planten en bloemen (wilde bloemen) (3 x genoemd)
- In lente en zomer zorgt onkruid langs bermen voor gevaarlijke situaties (beperkt zicht)
- Te veel van hetzelfde
- Vaker weghalen van bladeren die vallen; parkeerplaats Valencia dreef: bomen vervangen (huidige bomen laten plakkerig spul achter op auto's)
- Bomen Varnasingel snoeien
- Let op groenperk Kobelaan
- Let ook op zwerfvuil en ratten

De respondenten die het '(helemaal) oneens' waren gaven een toelichting die in lijn was met die van de '(helemaal) eens' stemmers. Op een enkele uitzondering na ('er is genoeg groen')³.

De grafiek van de vraag over manieren van contact staat op de volgende pagina. Wijkkrant en digitale nieuwsbrief hebben de voorkeur.

² Ook hier: soms gaf men een toelichting op meerdere vragen. Bij deze vraag alleen de 'relevante' antwoorden genoteerd.

³ De vraag leek achteraf wellicht niet goed gesteld. De 'oneens' stemmers geven eigenlijk aan dat het groenonderhoud prima is. Blijkbaar werd de vraag niet door iedereen zo gelezen.

De respondenten die 'anders' aangaven, merkten op:

- Contact moet van beide kanten komen en: "ga langs bij bewoners"
- Of: persoonlijk contact via een inloop moment, of spreekuur
- Via een lichtkrant

De app stemmers gaven vaker aan:

- Met digitale nieuwsbrief
- Via sociale media

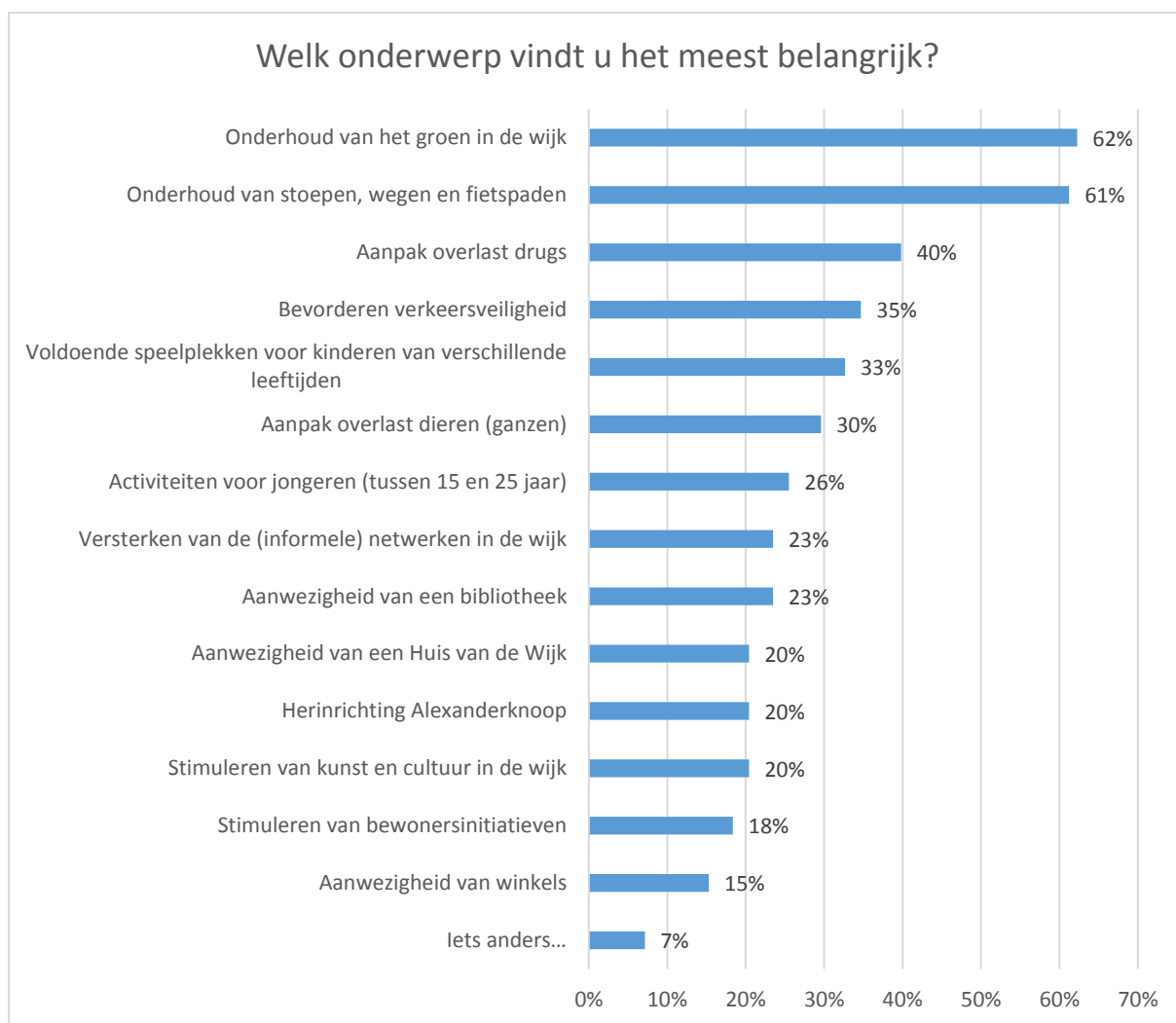
Maar óók vaker:

- Via bijeenkomsten in de wijk

Als laatste kon men uit een lijst van onderwerpen aangeven welke men het meest belangrijk vindt.

Men kon vijf keuzes aanvinken. Het resultaat staat in de grafiek op de volgende pagina: een duidelijke meerderheid van stemmen voor onderhoud van groen, stoepen, wegen en fietspaden. De top 5 wordt vol gemaakt met:

- Aanpak drugs
- Verkeersveiligheid
- Speelplekken

De 'anders' stemmers gaven aan (zes reacties in de app, acht schriftelijk):

- Vaste plekken voor deelscooters (3 x genoemd, één keer ook bij vraag 12 (daar niet nogmaals opgeschreven))
- Meer toezicht (niet verder gespecificeerd), aanpak overlast ('alle' overlast (buren, 'onaangepaste' tieners⁴), veiligheid op straat
- Meer horeca (i.p.v. snackbars)
- Aanpak grensoverschrijdend gedrag
- Overlast door afval aanpakken
- Een disco voor gehandicapten
- Een raadvrouw/-man⁵
- Openbaar toilet

Ook hier was er een mogelijkheid om een toelichting te geven. Er kwamen vijftien reacties.

Samengevat:

- Kunst en cultuur workshops helpen bij sociale contacten
- Voor minder mobiele mensen zijn de stoepen slecht toegankelijk en gevaarlijk
- Evenaar is 'racebaan'. Ook: middenberm Evenaar te smal (sporen van bussen in berm, bij opmerkingen schriftelijke enquête ook genoemd: ter hoogte van Palermohof)

⁴ Genoemd in de schriftelijke enquête

⁵ Wellicht in combinatie met inloopspreekuur, dat genoemd werd bij de vorige vraag (PK)

- Bomen Nystadstraat staan in de weg, zijn te hoog
- Boomwortels zorgen voor verstopping riool (Gedserpad)
- Bladval: opruimen is nodig
- Overlast ganzen (4 x genoemd) aanpakken. In de schriftelijke enquête de tip: zet verbodsborden neer (verboden te voederen, i.v.m. ratten)
- Aanpak zwerfvuil
- Speelplekken: pak ze aan met bijvoorbeeld natuurelementen en communiceer hierover
- Onderhoud stoepen: schoonhouden (ganzenpoep)
- Ganzen zijn wel grappig, de ratten zijn groter probleem
- Zorg voor jongeren (en betrek de 'oudere jeugd' bij de wijk), zodat ze zich niet vervelen en pak dealers aan

Bij de laatste vraag kon men nog tips of ideeën kwijt. Hiervan maakten 20 mensen gebruik. Reacties (voor zover nog eerder niet genoemd) waren:

- Laat de flats (Weedacomplex) isoleren
- Zichtbaarheid in de wijk⁶ (3 x genoemd)
- Heb oog voor kapotte straatverlichting, zeker bij oversteekplaatsen
- Hoek Capelseweg en Evenaar: vluchtheuvel om snelheid te temperen
- Meer met bewoners in gesprek, huisbezoeken, buurtpreventieteams
- Men is veel op zichzelf: organiseer dingen om dat te doorbreken. Wijkbijeenkomsten, informeel, iets waardoor men het huis uit gaat. Meer sociale controle levert meer veiligheid op (2 x genoemd)
- Graag meer schaduwrijk groen, in de zomer erg warm ('hittewoningen' bij Semiramistuin)
- Wens voor een bioscoop, cultureel centrum, theater, bowlingbaan
- Initiatief bijeenkomst veteranen
- Terugplaatsen (na werkzaamheden, is nog niet gebeurd) verbodsborden honden en verkeersborden
- Parkeerplaatsen
- Jeugdthunk (ook in schriftelijke enquête genoemd)
- Metro⁷
- Ondergrondse vuilcontainers vaker legen

Tenslotte zijn er in de schriftelijke enquêtes nog diverse opmerkingen gemaakt en tips achter gelaten:

- In Semiramespark is overlast door scooter en fietsen op wandelpaden
- Boomwortels: maken stoepen moeilijk begaanbaar voor minder mobiele mensen (ook genoemd in de app)
- Behoeftte aan meer activiteiten voor ouderen, bijvoorbeeld wandelingen
- Muziekonderwijs (school én wijkcentra), er is iemand die muziekles wil geven!
- En (ook genoemd in de app, bij vraag 10 'anders'): er is woonoverlast in verschillende wooncomplexen
- Klimwand
- In Semiramistuin naambordjes plaatsen bij bomen en planten; daar zou ook een fitness parcours uitgezet kunnen worden (calisthenics apparaten)
- Ter hoogte van Oosterwiek/Grote Beer: bankjes plaatsen
- AED op een centrale plek

⁶ Geen specificatie van wie, vermoedelijk gemeente en/of wijkraad

⁷ Opmerking schriftelijke enquête: boven/onder de grond, niet duidelijk wat bedoeld wordt (PK)

Ideeën van kinderen:

- Muziekles (er is bewoner die muziekles wil geven, ook hierboven genoemd), kinderdisco, kookles in de Oriënt
- Dat moet wel gratis zijn

Ideeën voor Evenaarplein:

- Picknicktafel
- Tafel met dam- & schaakbord
- Jeux-de-boule baan (met verlichting)
- Sportfaciliteiten en water-/speelelementen op het plein
- Horeca (buurtcafé)
- Stadstuin
- Hek om plein
- Organiseer evenementen: muziek, markt

Bijlage 1: overzicht resultaten gesloten vragen

1. De Wijkraad heeft samen met de gemeente bekeken wat de sterke en minder sterke punten zijn van de wijk. En waar de kansen liggen. De volgende vragen gaan hierover. U krijgt eerst een stelling. De ligging en bereikbaarheid van de wijk is heel goed.

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

Geen mening

2. De wijk heeft goede voorzieningen (denk aan: scholen, winkels, medische voorzieningen, groene plekken, speelplekken)

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

Geen mening

i. Als u wilt, kunt u uw antwoord toelichten:

ii. Als u wilt kunt u uw antwoord toelichten:

3. De veiligheid en het onderhoud van fietspaden is prima!

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

Geen mening

4. De veiligheid en het onderhoud van stoepen is prima!

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

Geen mening

	Digitaal	Papier	Totaal
	31%	57%	46%
	55%	34%	43%
	7%	7%	7%
	5%	2%	3%
	0%	0%	0%
	2%	0%	1%
	24%	42%	34%
	45%	46%	45%
	14%	7%	10%
	17%	5%	10%
	0%	0%	0%
	0%	0%	0%
	10%	13%	12%
	31%	42%	37%
	21%	21%	21%
	26%	21%	23%
	7%	0%	3%
	5%	4%	4%
	0%	4%	2%
	26%	31%	29%
	19%	18%	19%
	31%	40%	36%
	24%	7%	14%
	0%	0%	0%

5. Ik voel me verantwoordelijk voor mijn buurt

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

Geen mening

6. Er zijn te weinig plekken in de wijk waar jong en oud elkaar kunnen ontmoeten:

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

Geen mening

i. Als u wilt, kunt u uw antwoord toelichten:

ii. Als u wilt kunt u uw antwoord toelichten:

7. Ik zie in dat er in de wijk veel eenzaamheid is

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

Weet ik niet

8. Het onderhoud van het groen mag beter, bijvoorbeeld door meer variatie aan te brengen in planten

Helemaal mee eens

Mee eens

Neutraal

Mee oneens

Helemaal mee oneens

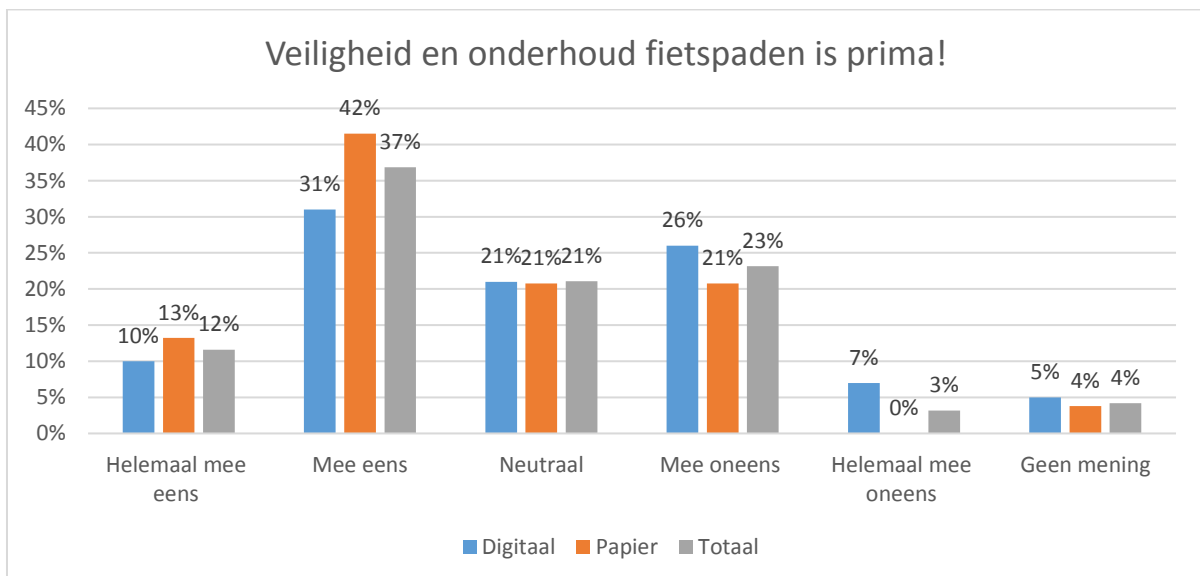
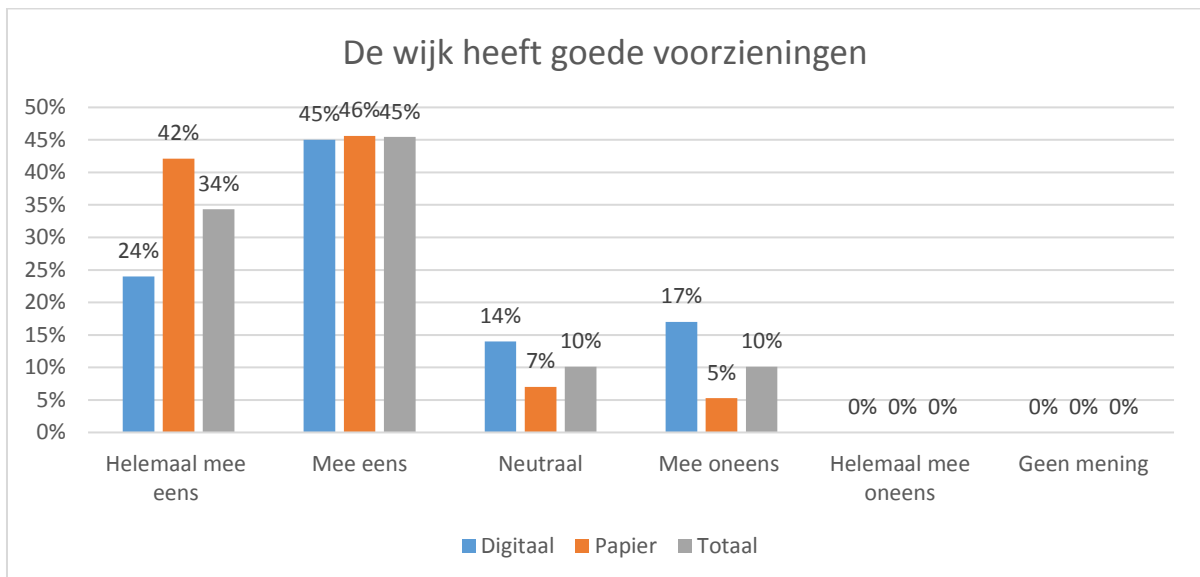
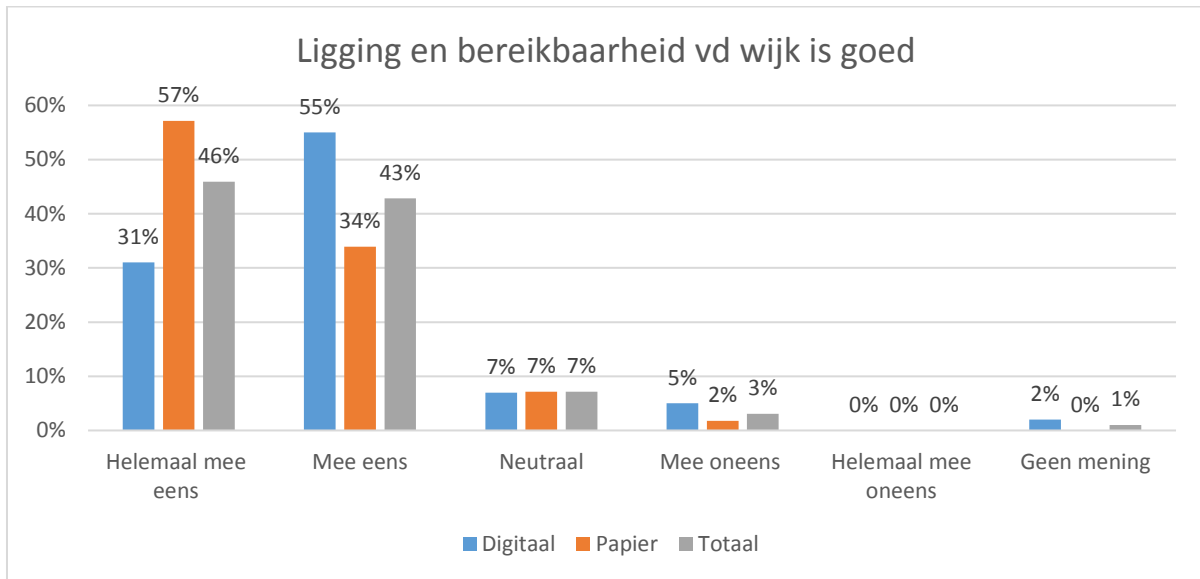
Geen mening

i. Als u wilt, kunt u uw antwoord toelichten:

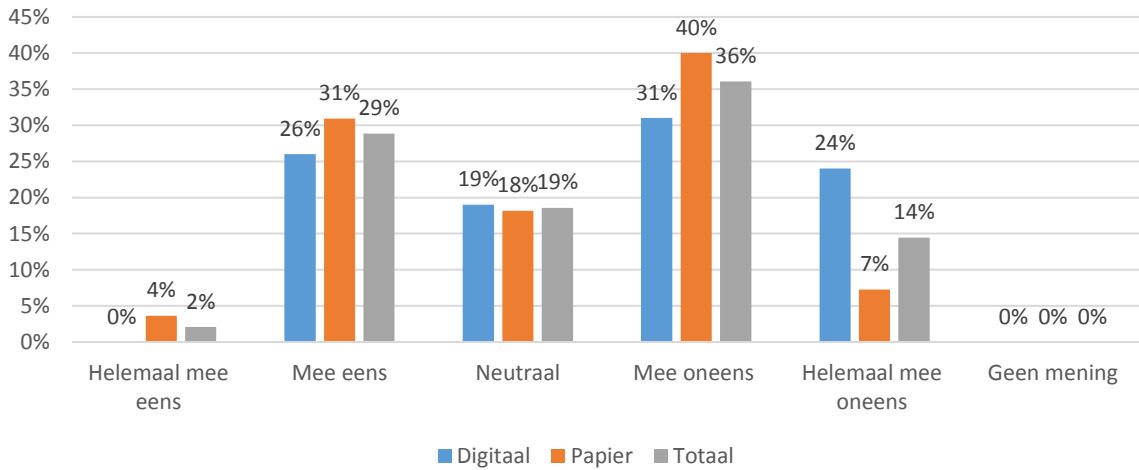
ii. Als u wilt kunt u uw antwoord toelichten:

17%	13%	15%
50%	41%	45%
33%	28%	30%
0%	6%	3%
0%	6%	3%
0%	7%	4%
12%	13%	12%
43%	14%	27%
33%	41%	38%
0%	14%	8%
2%	4%	3%
10%	14%	12%
5%	11%	8%
19%	11%	14%
57%	31%	42%
5%	18%	12%
0%	0%	0%
14%	29%	23%
45%	37%	41%
36%	31%	33%
17%	7%	11%
2%	20%	13%
0%	2%	1%
0%	2%	1%

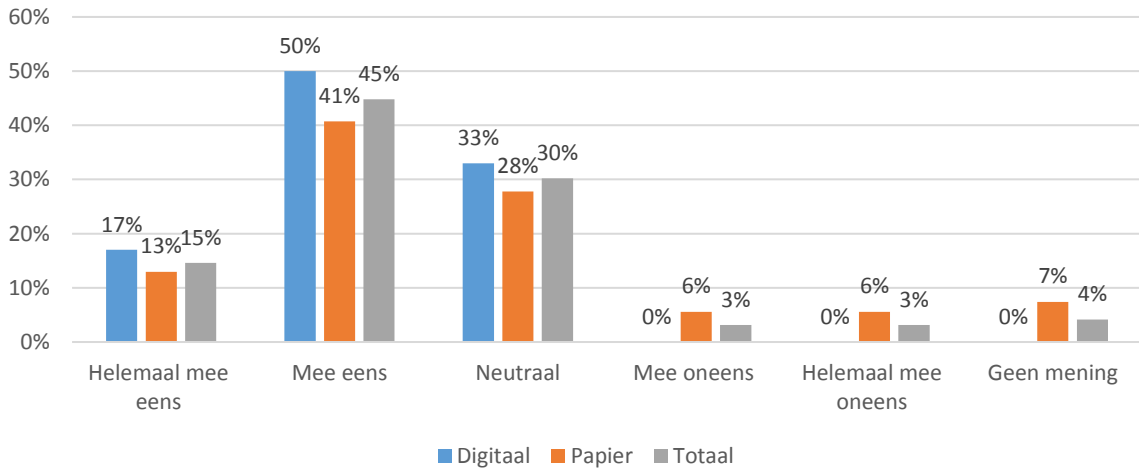
Bijlage 2: grafieken per vraag, percentages gesplitst en totaal

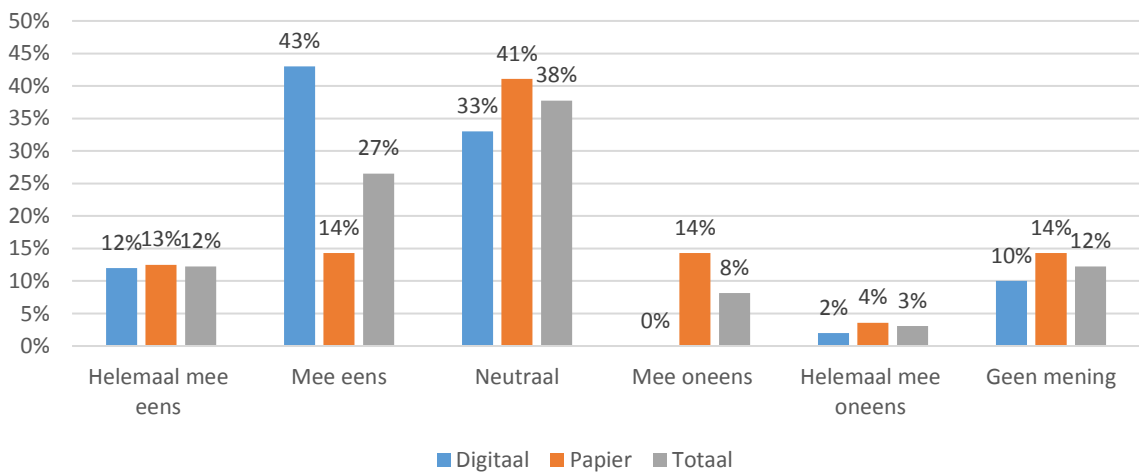
Veiligheid en onderhoud stoepen is prima!

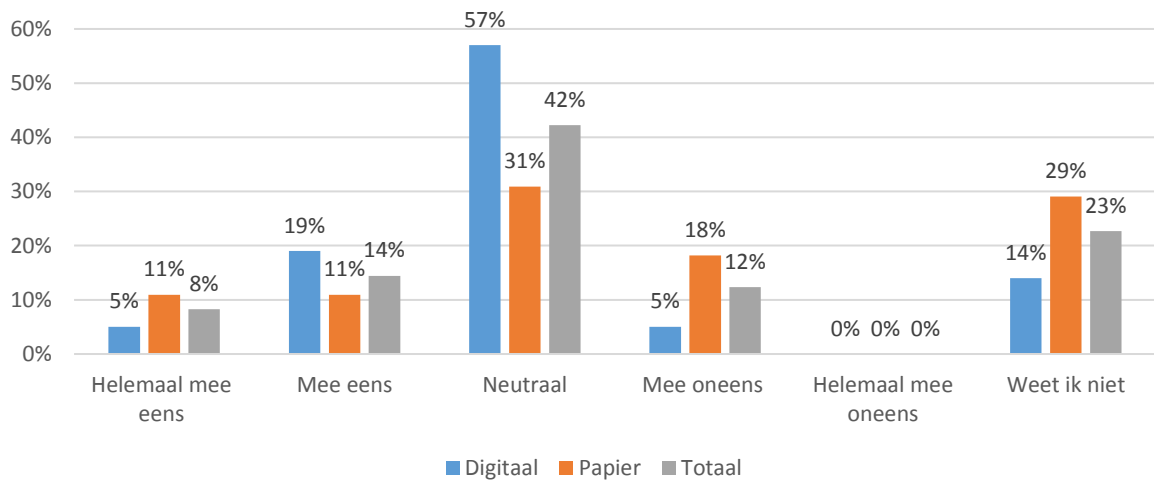
Ik voel me verantwoordelijk voor mijn buurt

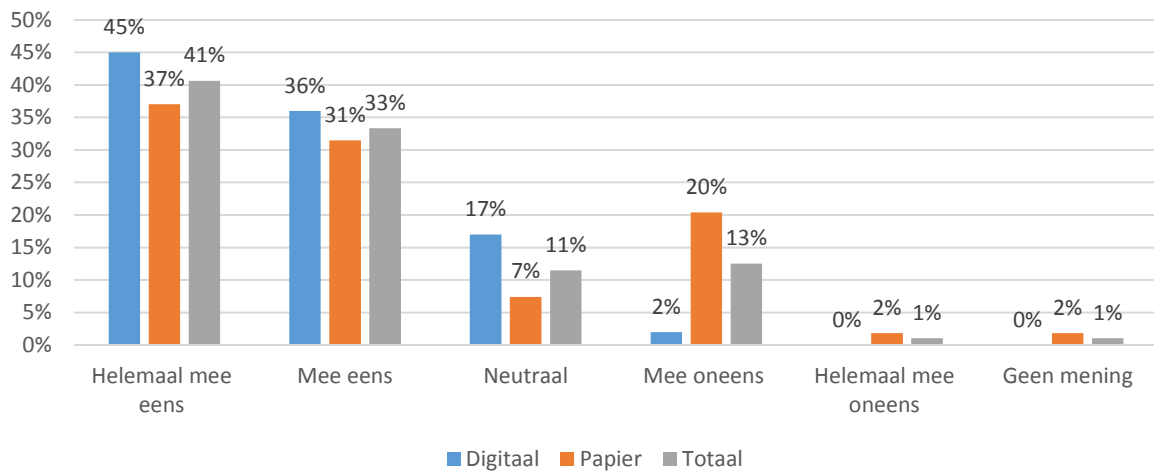
Te weinig plekken voor ontmoeting jong/oud

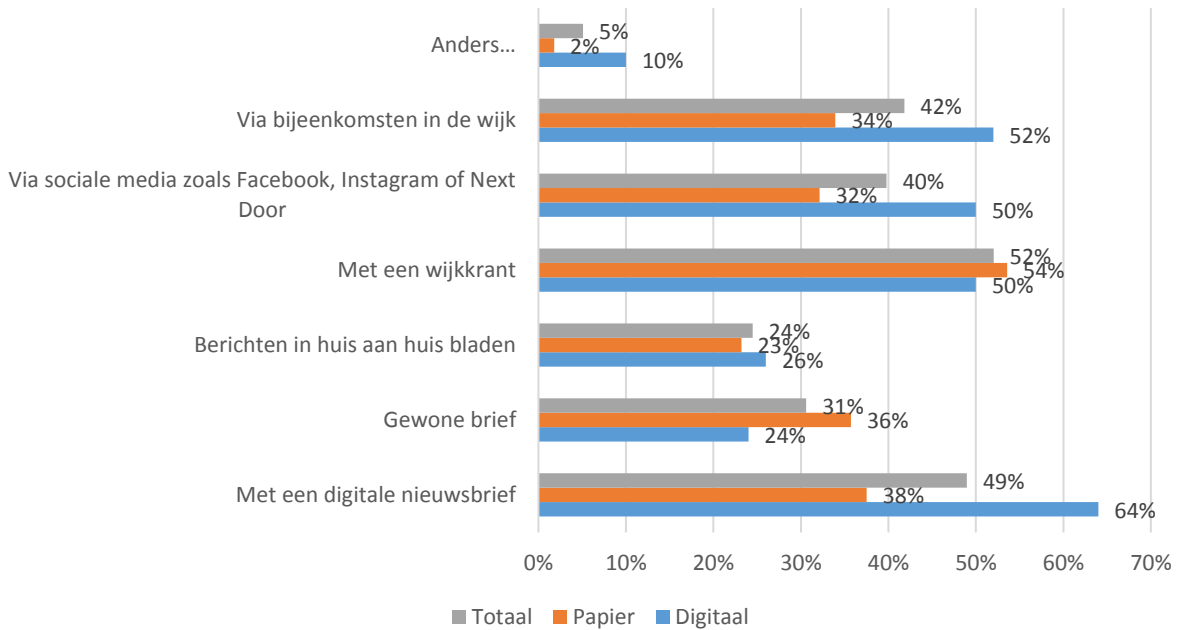
Ik zie dat er i/d wijk veel eenzaamheid is

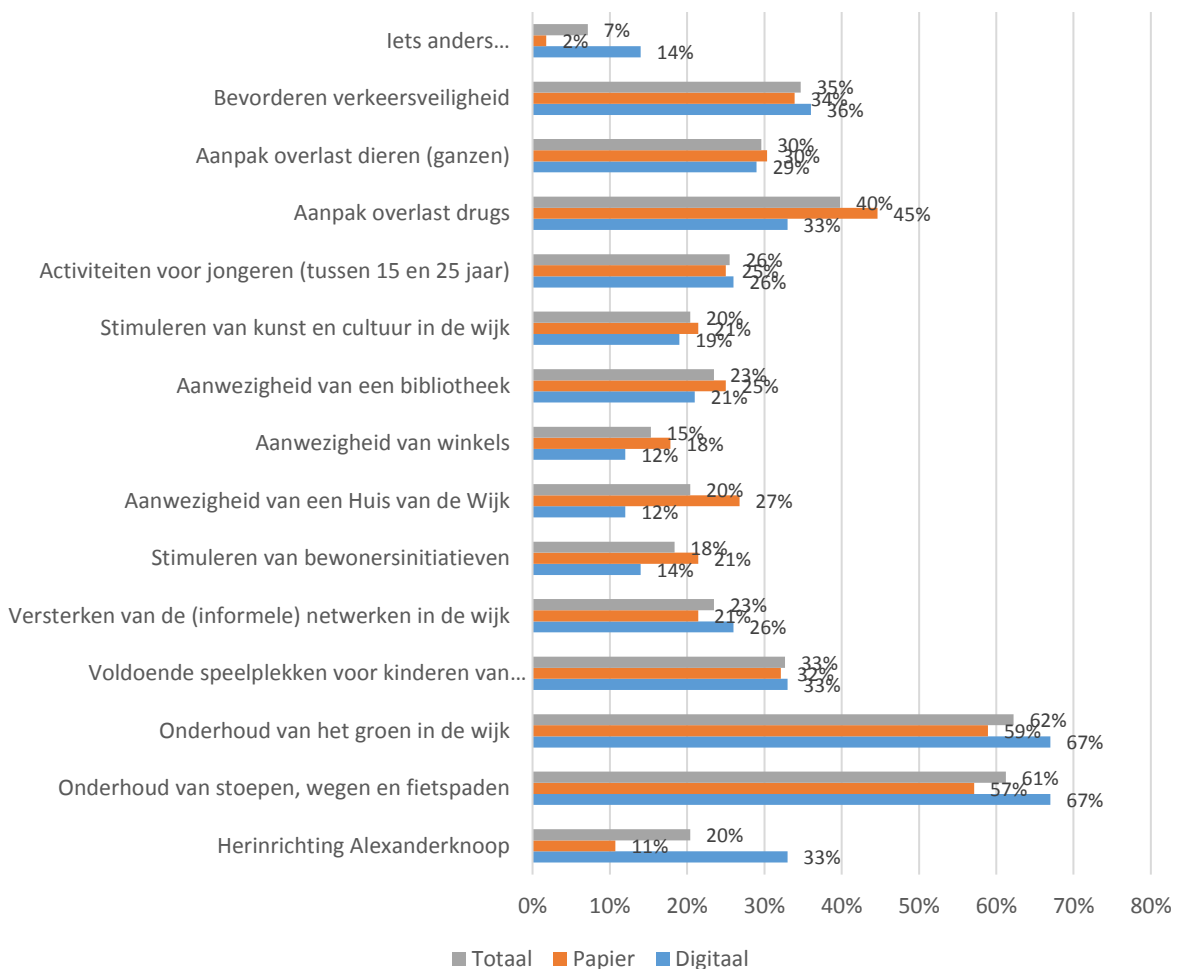
Onderhoud groen mag beter

Contact bewoners, wijkraad en gemeente?

Welk onderwerp vindt u het meest belangrijk?

Bijlage 5: Het coalitieakkoord in relatie tot de opgaven en het jaaractieplan van Oosterflank

Opgave 1: Het verbeteren van de buurtbetrokkenheid en de samenredzaamheid

Rotterdammers denken en doen mee in de ontwikkeling in hun wijk. We betrekken (nieuwe) bewoners, omwonenden en gebruikers eerder bij nieuwbouw en plannen voor de inrichting en leefbaarheid in hun wijk. We koesteren de cultuurhistorische waarden van wijken. Bij nieuwbouw zorgen we voor groeiruimte voor bomen, wateropvang en nieuwe groene locaties. Participatie vanuit de bewoners vinden we daarbij niet alleen belangrijk, maar ook randvoorwaardelijk om ervoor te zorgen dat Oosterflank een wijk blijft waar de sfeer in de wijk prettig is en mensen zich thuis voelen.

Rotterdammers hebben invloed op wat er gebeurt in hun wijk. Wij zijn samen één stad en dat betekent dat Rotterdammers invloed moeten hebben op wat er gebeurt in hun directe omgeving. De wijkraden zijn de smeerolie in de samenwerking tussen de wijk en de gemeente. Via de wijkraad kunnen bewoners, organisaties en ondernemers bij de gemeente aandacht vragen voor dingen die in de wijk spelen en die zij belangrijk vinden. Bij het formuleren van beleid verplaatsen we ons in de belevingswereld van de Rotterdammer.

Het is belangrijk dat Rotterdammers nog beter, sneller en makkelijker geholpen worden als zij zich melden bij de gemeente. Wij voorkomen dat mensen verdwalen in regelgeving, van het ene loket naar het andere gestuurd worden of zich niet gehoord voelen. We helpen Rotterdammers daadwerkelijk problemen op te lossen. Onze dienstverlening sluit aan op de behoeften van Rotterdammers. In Oosterflank streven we er daarom ook naar om in 2023 een wijkhub gerealiseerd te hebben als laagdrempelige ontmoetingsplek voor jong en oud.

Opgave 2: Het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de Oosterflankse buitenruimte

We realiseren in de stad 20 hectare extra groen en daarom gaan we door met de groene stadsprojecten. We zorgen daarbij voor een minder eenzijdige groenaanplant en voor ecologisch groenbeheer. We initiëren 50 aansprekende klimaatadaptieve projecten in de openbare buitenruimte (denk aan het toevoegen van groen en/of bomen, buffers voor regenwater etc.), op bijvoorbeeld (school)pleinen en straten met als doel het beperken van hittestress, droogte en regenwateroverlast. De projecten worden waar mogelijk gekoppeld aan het (riool-) vervangingsprogramma. De komende 4 jaar gaan we 40 hectare bijenlandschap realiseren. Hiermee voegen we bijna 10% areaal toe aan het bestaande bloem- en kruidenrijk graslandschap in de stad. Hier wordt onder meer de relatie gelegd met de herinrichting van het Prins Alexanderplein.

We investeren in het vergroenen van versteende stadswijken. Samen met wijkraden bekijken we in elke wijk welke straten en pleinen vergroend kunnen worden.

We faciliteren zelfbeheer van groen, ook bij parken, wanneer dit het beheer goedkoper en beter maakt.

We verbeteren trottoirs, zodat deze goed toegankelijk zijn, ook voor mindervaliden. We verbeteren de zichtbaarheid van zebrapaden. Als het nodig is passen we het aan.

We stimuleren sport voor iedereen. Door beweging te stimuleren – voor jong en oud en mensen met een beperking – kan het beroep op de zorg verkleind worden en de gezondheid worden verbeterd. Dit sluit mooi aan op de propositie voor een gezonde leefomgeving in de wijk Oosterflank.

We gaan meer publieke sportvoorzieningen realiseren in de buitenruimte waar Rotterdammers gratis kunnen sporten.

Opgave 3: Het versterken van de kwaliteit van leven (welzijn) van de Oosterflanker

We willen kwetsbare Rotterdammers de zorg en ondersteuning bieden die zij echt nodig hebben. Dat wordt een forse uitdaging: Rotterdam kampt net als de rest van Nederland met stijgende zorgkosten, vanwege de groeiende vraag naar zorg. Bovendien is er een groot tekort aan zorgpersoneel. Dat vraagt om een nieuw zorgakkoord tussen het Rijk en landelijke partijen in de zorg, preventie en gezondheid, maar we moeten ook zelf scherpe keuzes maken. Om de pijn te beperken, hanteren we de menselijke maat (zorg die zo veel mogelijk aansluit bij de behoefte van Rotterdammers), en is meer dan ooit de inzet van Rotterdammers noodzakelijk. Er wordt eerst een beroep gedaan op het eigen sociale netwerk van familie, vrienden, mantelzorgers en vrijwilligers, voordat professionele hulp wordt ingeschakeld.

We zorgen voor een fijne oude dag. Ouderen verdienen waardering en respect: de generaties Rotterdammers voor ons hebben de stad opgebouwd. We gaan eenzaamheid onder ouderen tegen door sociale structuren voor ouderen te versterken. We streven ernaar om de meest dementievriendelijke gemeente te worden.

We gaan een effectief en doelmatig beleid voeren om ouderen te ondersteunen.

In Rotterdam zijn er nog steeds te veel huishoudens die aan het einde van de maand niet kunnen rondkomen. Huishoudens die in armoede leven. Hoewel het allereerst de verantwoordelijkheid van iedere Rotterdammer zelf is, om te werken aan zijn of haar ontwikkeling en te zorgen voor voldoende inkomen voor levensonderhoud, weten we dat dit voor veel Rotterdammers niet de realiteit is. De bestrijding van armoede leidt ertoe dat mensen weer mee kunnen doen en leidt ook tot minder stress en minder gezondheidsproblemen

We spannen ons in om de aangiftebereidheid van geweld achter de voordeur te verhogen. We concretiseren die inspanning aan de hand van de evaluatie van het actieprogramma Verandertraject Huiselijk Geweld.

Opgave 4: Bouwen aan een betaalbare toekomst met bijbehorende passende voorzieningen

We willen een aantrekkelijk, divers en betaalbaar woningaanbod creëren in prettig leefbare en veilige wijken. De woningmarkt in heel Nederland staat onder enorme druk: er zijn te weinig betaalbare woningen, er is nauwelijks doorstroming, de prijzen voor huur- en koopwoningen rijzen de pan uit en de wachttijden voor sociale huurwoningen lopen op. Huishoudens met een lager inkomen die in een slecht geïsoleerd huis wonen, hebben het extra zwaar door de stijgende energiekosten. Rotterdammers moeten in een huis kunnen wonen dat past bij hun behoefte en bij hun inkomen.

De inzet om woningen selectief aan te wijzen om de leefbaarheid van wijken te verbeteren, zijn effectief gebleken in bepaalde Rotterdamse wijken. Indien er andere instrumenten beschikbaar

komen, naast de wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek, om hetzelfde doel te bereiken dan zullen wij deze inzetten.

We gaan door met de zeven grote stadsprojecten, waarvan het Prins Alexanderplein er één van is, binnen de financiële kaders om de kosten beheersbaar te houden. Om de kosten beheersbaar te houden, werken we bij het realiseren van de deze projecten met een doen-scenario en een droomscenario. Het doen-scenario wordt voornamelijk gefinancierd door de gemeente, het droomscenario moet grotendeels worden gefinancierd door co-financiers.

We investeren in de woonsituatie van ouderen, zodat zij langer en prettiger zelfstandig kunnen wonen. In nieuwe en bestaande seniorencomplexen zetten we in op meer Thuisplusflats, bijvoorbeeld door de inzet van een huismeester, beweegactiviteiten of de (her)opening van een zorgrestaurant.

In het Cultuurplan 2025-2028 houden we rekening met de behoefte van bewoners en met spreiding van cultuur over alle wijken. We verbreden de inzet van cultuur naar andere maatschappelijke sectoren, bijvoorbeeld de bestrijding van eenzaamheid bij ouderen.

Opgave 5: De jeugd/jongeren een kansrijke toekomst bieden

We brengen de (online)leefwereld van jongeren die problemen veroorzaken, in kaart. Door beter te weten wat er speelt kunnen we overlast gevend- en crimineel gedrag op tijd signaleren en in de kiem smoren. Dit doen we met jongerenwerkers en professionals die we voorzien van expertise over de invloedscirkel en leefwereld van deze jongeren, zoals de (online) straatcultuur, gezinssituatie en mogelijke schulden.

We hebben nadrukkelijk oog voor de belevingswereld en behoeften van jongeren. We realiseren om die reden fysieke jongerenhubs waar activiteiten gericht op (talent) ontwikkeling en weerbaarheid van Rotterdamse jongeren worden georganiseerd. Aan het einde van deze bestuursperiode zijn er 20 jongerenhubs.

We breiden het aantal jongerenwerkers uit om te voorkomen dat jongeren het verkeerde pad kiezen. We kiezen nadrukkelijk voor een aanpak in kwetsbare wijken in samenwerking met jongerenwerkers om te voorkomen dat jongeren kiezen voor een criminele carrière.

We blijven investeren in het voorkomen van uitval van leerlingen. Wij zetten het programma Vroegtijdig Schoolverlaters en de Taskforce Thuiszitters voort.

We zorgen dat jongeren een goede springplank naar de arbeidsmarkt hebben, door het ontwikkelen van aantrekkelijke vaardigheden voor de arbeidsmarkt. Naast werken aan een goede basis, investeren we ook in een leven lang ontwikkelen.

Bijlage 6: Stedelijke opgaven cluster SB

Oosterflank

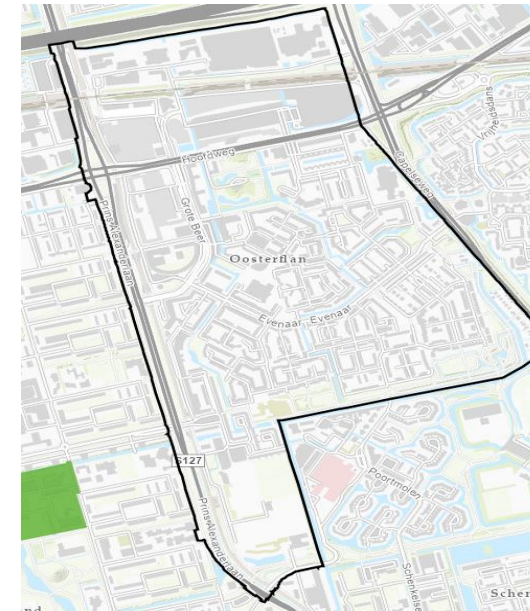
Integrale rioolprojecten		
Naam	Verwachte start participatie	Voorstel participatievorm
nvt		

Speelprojecten		
Naam	Verwachte start participatie	Voorstel participatievorm
Stavangererf (PA40)	2024	Meedenken
Lubeckhof (PA40)	2024	Meedenken
Tromsodreef (PA40)	2024	Meedenken
Kalundborgerf (PA40)	2024	Meedenken
Tromsodreef (PA40)	2024	Meedenken
Visbyerf (PA40)	2024	Meedenken
Toulondreef (PA66)	2024	Meedenken
Gibraltarpad (PA66)	2024	Meedenken
Valenciadreef (PA66)	2024	Meedenken
Tyruspad (PA66)	2024	Meedenken
Vigohof (PA66)	2024	Meedenken
Sjanghailaan	2024	Meedenken
Duisburghof	2024	Meedenken

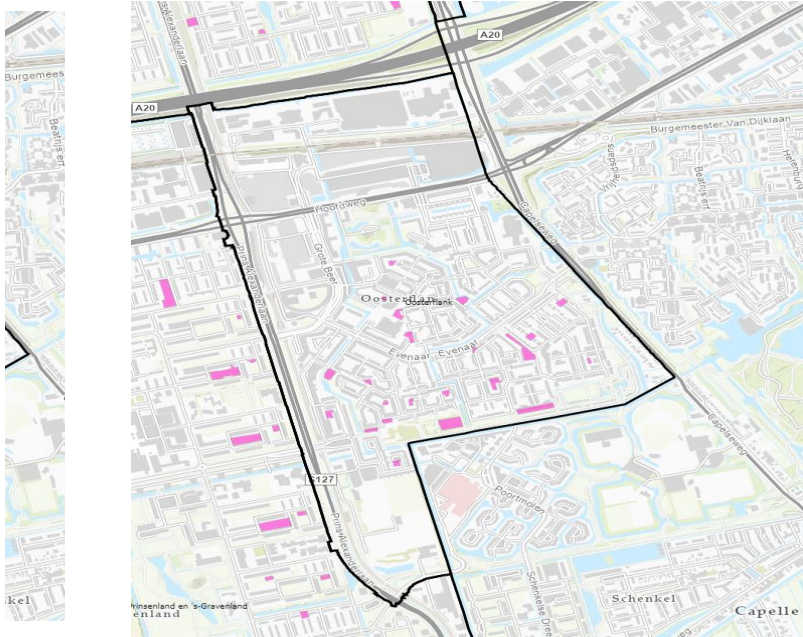
Circulair en klimaatadaptatie in de wijk	
Naam	
nvt	

Disclaimer
Projecten kunnen schuiven in tijd. Het format wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van jaarplannen en actuele ontwikkelingen.

Kaart rioolprojecten

kaart speelprojecten

Veiligheid en het wijkakkoord

Inleiding.

Het maken van een wijkakkoord voor jouw wijk is belangrijk. Dat doe je als wijkraadslid samen met inwoners en partners in de wijk, onder leiding van de wijkmanager. Het wijkakkoord bestaat uit twee delen: het wijkplan dat de wijkraad in concept vaststelt, en de afspraken over participatie bij stedelijke opgaven.

Stedelijke opgaven zijn programma's, beleid en projecten met veel effect op de stad. Veiligheid is zo'n opgave. Veiligheid voor alle Rotterdammers is een van de belangrijkste taken van de gemeente en de gemeente voert deze taak dus ook uit. Wat de stedelijke opgave voor de wijkveiligheid betekent, daarover denkt de wijkraad mee.

Voor meer informatie en meedenken over onderstaande onderwerpen?

Neem contact op met de wijkraadcoördinator.

De veiligheidsonderwerpen

- 1.** Cameratoezicht
- 2.** Overlast van mensen op straat
- 3.** Grenzenstellend jongerenwerk
- 4.** Aanpak woonoverlast
- 5.** High impact crimes
- 6.** Voetbal
- 7.** Accounthouders, veiligheidsregisseurs en stadsmariniers
- 8.** Ondermijning
- 9.** Horeca en horecagebiedsplan
- 10.** Cyberweerbaarheid
- 11.** Polarisatie
- 12.** Evenementenvergunningen
- 13.** Demonstraties
- 14.** Veiligheidsbeleving

1. Cameratoezicht

Cameratoezicht kan de gemeente inzetten als bijna alle andere mogelijkheden om veiligheid te vergroten niet werken. De mate en vorm van overlast bepaalt waar cameratoezicht komt. En het moet passen binnen het juridisch kader van cameratoezicht. De burgemeester, de politie en het Openbaar Ministerie besluiten of er cameratoezicht komt.

Na een incident kan de politie tijdelijk een verplaatsbare camera plaatsen, een zogeheten Mobile Camera Unit.

De gemeente vraagt de wijkraad een keer in de drie jaar om advies over cameratoezicht in de wijk. Het helpt als bewoners en ondernemers overlast altijd melden bij de gemeente via het [Veiligheidsloket | Rotterdam.nl](#). Dat geeft inzicht in waar een camera moet komen.

De wijkraad kan een overzicht ontvangen van de plekken met camera's in de wijk. Ook kan de wijkraad informatie ontvangen over wat er gebeurt met het cameratoezicht. Bijvoorbeeld wie de camerabeelden bekijkt en hoe cameratoezicht helpt misstanden te voorkomen of te stoppen.

2. Overlast van mensen op straat

De meeste Rotterdammers gaan op een goede manier met elkaar om als zij elkaar tegenkomen op straat. Maar soms veroorzaakt iemand overlast. Dat kan geluidsoverlast zijn, overlast van drugsgebruik of drugsdealen, overlast van groepen jongeren, intimidatie of een andere vorm van overlast op straat. De gemeente accepteert dat niet en pakt samen met politie, boa's, jongerenwerkers en zorgverleners overlast aan. Zodat iedereen zich prettig en veilig voelt op staat.

De gemeente besluit of de overlast wordt aangepakt. En ook op welke manier. Het is erg belangrijk dat bewoners en ondernemers overlast altijd melden via [Veiligheidsloket | Rotterdam.nl](#). Op basis van de meldingen kan de gemeente inschatten waar en op welke manier zij moet inzetten.

3. Grenzenstellend jongerenwerk

Binnen de gemeente werken jongerenwerkers die zich speciaal richten op jongeren die risicogedrag vertonen. Zij voorkomen overlastgevend en delinquent gedrag bij jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 23 jaar. Deze jongerenwerkers werken in alle gebieden, behalve in Pernis en Hoek van Holland.

Signalen en kennis vanuit de wijkraad en haar netwerk helpen om het werk van de jongerenwerker te versterken. Dat geldt ook voor de context van het werk van jongerenwerk. Waar grenzenstellend jongerenwerk wordt ingezet is afhankelijk van informatie van partners van de gemeente en meldingen van bewoners.

Het helpt als bewoners en ondernemers overlast altijd melden bij de gemeente via het [Veiligheidsloket | Rotterdam.nl](#). Dat geeft inzicht in waar grenzenstellend jongerenwerk moet komen.

De wijkraad kan horen wat het grenzenstellend jongerenwerk doet en heeft bereikt.

4. Aanpak woonoverlast

De gemeente pakt langdurige en ernstige woonoverlast aan samen met politie, verhuurders en zorgaanbieders. Alle meldingen van woonoverlast die de gemeente ontvangt via het meldpunt woonoverlast, pakt de gemeente of de woningbouwcorporatie op. Het melden van woonoverlast geeft de gemeente en partners dus de kans om de woonoverlast aan te pakken en te stoppen. De wijkraad kan een belangrijke rol spelen in het vergroten van de bekendheid van het meldpunt woonoverlast onder bewoners.

De wijkraad kan promotiemateriaal krijgen over het meldpunt woonoverlast.

5. High impact crimes

De term 'high impact crime' (HIC zijn (gewelddadige) vermogensdelicten, zoals woninginbraken, woningovervallen, winkelovervallen en straatroven. Deze HIC-delicten hebben een grote impact op het slachtoffer, de directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij. De gemeente heeft een aanpak gericht op het voorkomen van dit soort misdaden, nazorg aan alle slachtoffers en begeleiding aan alle daders om herhaling te voorkomen. Vanuit deze aanpak is tijdens het Zomeroffensief en Donkere Dagen Offensief extra aandacht voor het voorkomen van high impact crimes. De gemeente gaat dan de wijken in waar meer inbraken zijn geweest, een recente inbraak veel invloed op het veiligheidsgevoel in de wijk heeft gehad of waar een tijdelijke piek is geweest.

De gemeente creëert op deze manier meer alertheid en weerbaarheid voor bewoners en ondernemers. De gemeente en de grote woningbouwcorporaties hebben afgesproken te investeren in inbraakwerende maatregelen. Inbraakwerende maatregelen zijn bijvoorbeeld het verbeteren van hang- en sluitwerk, het plaatsen van (gevel)verlichting en camera's bij portiekingangen. De gemeente heeft ook aandacht voor de particuliere huiseigenaren voor het verbeteren van hang- en sluitwerk.

Buurtschouwen is een goede manier om problemen of veiligheidsrisico's in een wijk of rond woningen in kaart te brengen. Bewoners doen dit door samen met bijvoorbeeld de accounthouder, de veiligheidsregisseur, de wijknetwerker, politie en woningbouwcorporaties door de wijk te lopen. Problemen of veiligheidsrisico's zijn dan direct zichtbaar voor alle partijen, waarna zij maatregelen kunnen nemen. De wijkraad kan via de wijknetwerker vragen om zo'n schouw.

Participeren tijdens het Zomeroffensief (ZO) en Donkere Dagen Offensief (DDO) kan. De gemeente gaat met een bakfiets naar wijken waar dat nodig is. De wijkraadsleden kunnen aansluiten bij inbraakpreventie acties en de bewoners in hun wijk hierbij betrekken. Via mijn.rotterdam.nl worden de acties van tevoren aankondigd en de wijkraadcoördinatoren zullen op de hoogte worden gebracht.

De wijkraadsleden kunnen informatie en promotiemateriaal ontvangen over het Zomeroffensief, het Donkere Dagen Offensief en de inbraakwerende maatregelen. De wijkraad ontvangt informatie over het organiseren van veiligheidsschouwen.

6. Voetbal

De gemeente is met andere partijen verantwoordelijk voor het bewaken van de openbare orde tijdens voetbalwedstrijden. De gemeente wil dat een voetbalwedstrijd gastvrij en veilig plaatsvindt. Bij wedstrijden met Europese clubs zorgt de politie voor begeleiding van supporters door een wijk via een zogeheten *meetingpoint* naar het stadion.

Deze route bepaalt de politie op basis van een risicoanalyse. De wijkraad heeft hier geen invloed op.

De wijkraad kan informatie ontvangen over dit beleid. Bewoners en ondernemers kunnen overlastklachten melden via [Veiligheidsloket | Rotterdam.nl](https://veiligheidsloket.rotterdam.nl).

7. Accounthouders, veiligheidsregisseurs en stadsmariniers

In alle wijken zijn accounthouders veilig en veiligheidsregisseurs actief. In de wijken Hillesluis, Bloemhof, Carnisse, Oude Westen en Oud-Mathenesse zijn ook stadsmariniers actief. Het zijn ambtenaren aangesteld om (hardnekkige) veiligheidsproblemen in de wijken op te lossen. Dat is altijd maatwerk. Elke wijk is immers anders. Zij kunnen extra veiligheidsmaatregelen nemen, zoals de inzet van pleinstewards, het aanvragen van (tijdelijke) camerabewaking, het organiseren van bewonersavonden of overlastgevende personen aanpakken. Stadsmariniers hebben een budget dat ze voor het grootste deel inzetten voor activiteiten van bewoners en soms voor het versterken van de inzet van wijkpartners. Voorbeelden zijn: projecten in de buitenruimte, zoals het plaatsen van bloembakken, het organiseren van extra bewonersactiviteiten, zoals pleinbijeenkomsten en jongerenactiviteiten. De accounthouder, de veiligheidsregisseur en de stadsmarinier werken nauw samen met bewoners om de leefbaarheid en de veilig te vergroten.

In de wijken waar de stadsmariniers werken, kunnen de wijkraadsleden meedenken over de besteding van het budget.

8. Ondernijning

De aanpak van ondernijning is gericht op een veilig, eerlijk, maatschappelijk integer en rechtvaardig Rotterdam waarin het plezierig leven, wonen en werken is.

Bewoners en ondernemers kunnen te maken krijgen met de verleidingen van ondernijnde criminaliteit. Jongeren zien een criminele carrière als makkelijke kans om snel rijk te worden. Hele gezinnen zijn soms betrokken bij drugshandel en beheersen hun wijk. Criminelen gebruiken bepaalde branches om hun criminele activiteiten te verhullen. Sommige ondernemingen worden gebruikt als ontmoetingsplaats, werkplaats of dienen als witwasconstructie. Dit misbruik ondernijnt de norm van eerlijkheid en rechtvaardigheid en verslechtert de leefbaarheid. Het heeft een negatief effect op de eerlijke ondernemers, die zich gedwongen zien om hun activiteiten te staken of te verplaatsen.

In de zoektocht naar een aanpak van criminele activiteiten is de gemeente verschillende misstanden tegengekomen waarbij gemeentelijke regels, verordeningen en dergelijke worden overtreden. Denk aan illegale horeca, verkeerd of strijdig gebruik van een pand en overbewing. De aanpak ondernijnde criminaliteit draagt bij aan de bestaande handhavingstaken van de gemeente.

Signalen en meldingen van bewoners en ondernemers zijn cruciaal in de aanpak van ondernijnde criminaliteit. De wijkraden kunnen signalen van ondernijnde criminaliteit melden en dit ook vragen aan het wijknetwerk. De wijkraad kan hierover meer informatie krijgen.

9. Horeca en horecagebiedsplan

Het doel van het horecabeleid is het bewaken van de balans tussen levendigheid en leefbaarheid. De horeca maakt de stad gezellig en zet geen onevenredige druk op de openbare orde en/of het woon- en leefklimaat.

Met de horecagebiedsplannen heeft de gemeente invloed op de ontwikkeling van horeca in een wijk. De gemeente evalueert op dit moment het instrument horecagebiedsplan. Als blijkt dat het horecagebiedsplan (in gewijzigde vorm) blijft voortbestaan, dan worden afspraken gemaakt met de wijkraad over participatie. Dat komt in de nieuwe Nota horecaverGUNningen van 2023 te staan. Kennis uit het gebied en de wensen van bewoners zijn belangrijk voor een goed horecabeleid.

Als de wijkraad signalen van bewoners krijgt dat de horeca een positieve invloed heeft op de wijk, dat er suggesties zijn over de horeca in het algemeen of over het stedelijk horecabeleid, dan hoort de gemeente dit graag. Ook signalen van overlast van horeca (bezoekers) of ondernijning in de horeca ontvangen we graag van je.

De gemeente is altijd bereid om een toelichting te geven op het stedelijk horecabeleid in de wijkraad. Vanzelfsprekend wordt de wijkraad geïnformeerd over het nieuwe horecabeleid, zoals onlangs over het Uitvoeringsplan horeca.

10. Cyberweerbaarheid

Cyberweerbaarheid is het voorkomen van daders en slachtoffers van digitale criminaliteit. Ook nazorg aan slachtoffers valt daaronder om de invloed zo klein mogelijk te houden.

Inzet op het voorkomen van slachtoffers en daders van digitale criminaliteit zorgt voor een betere online veiligheidsbeleving in de wijk.

Het is mogelijk specifieke projecten voor jongeren, senioren, kleine ondernemers en mogelijke andere groepen te organiseren om (meer) weerbaarheid op digitale criminaliteit te creëren. De wijkraad kan hierom vragen.

Ook kunnen bewoners en ondernemers uit de wijk die slachtoffer zijn gratis meedoen aan de proef Cybercrime.

De wijkraad kan een gratis cyber-event voor de bewoners organiseren, als daar behoefte aan is. De gemeente hoort graag van de wijkraad wat er gebeurt in de wijk. Zo sluit het aanbod van de gemeente beter aan op de wensen van de bewoners. Via jouw wijkraadcoördinator kan je je zorgen delen of meer informatie ontvangen.

11. Polarisatie

Polarisatie ontstaat als groepen tegenover elkaar komen te staan. Dat is niet erg. Het doel van het beleid op polarisatie is het voorkomen dat polarisatie doorslaat naar maatschappelijke onrust, openbare ordeverstoringen of extremisme.

Het is belangrijk dat het effect van gepolariseerde thema's op de wijk minder is. De gemeente is gericht op het sterker maken van verbinding in de wijk en het stimuleren van onderlinge gesprekken. Het doel daarvan is een grotere sociale stabiliteit.

De wijkraden kunnen meedoen aan wijk-gesprekken. Zij kunnen informatie krijgen over polarisatie en leren hoe hiermee om te gaan. Wijkraadsleden kunnen al trainingen volgen over polarisatie. Wijkraadsleden kunnen signalen van polarisatie doorgeven aan de gemeente.

12. Evenementenvergunningen

De gemeente beoordeelt aanvragen voor evenementenvergunningen op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening en de Nota evenementenvergunningen. Niet alle evenementen hebben effect op de wijkveiligheid. Dat is afhankelijk van onder andere het type evenement en de exacte locatie.

De wijkmanager geeft advies over aangevraagde vergunningen. In dit advies neemt de wijkmanager graag signalen en gerichte adviezen van de wijkraad mee.

Wijkraadsleden kunnen meer kennis opdoen en inzicht krijgen over rollen en bevoegdheden. Daarvoor zijn al verschillende sessies geweest met de wijkraden. Via jouw wijkraadcoördinator kun je ook zo'n sessie verzoeken.

13. Demonstraties

Demonstreren is een groot goed, maar kan ook overlast of onveilige situaties veroorzaken. Elke aanvraag voor een demonstratie beoordeelt de gemeente op basis van de Wet openbare manifestaties (Wom).

De wijkraad heeft geen invloed op dit proces. Wel hoort de gemeente graag vooraf over eventuele zorgen en achteraf over eventuele klachten.

14. Veiligheidsbeleving

In Rotterdam dalen de criminaliteitscijfers. Dat is mooi. Bewoners voelen zich in sommige wijken echter nog steeds onveilig. Het gevoel van veiligheid onder bewoners daalt in sommige wijken. Maar de criminaliteitscijfers dalen ook. Dit blijkt uit het wijkprofiel. De gemeente wil graag dat Rotterdammers veilig *zijn* en zich veilig *voelen*. Dat laatste noemen wij veiligheidsbeleving. De gemeente kan helpen de veiligheidsbeleving te vergroten in de wijken. Want hoe groter de veiligheidsbeleving hoe fijner mensen zich voelen. Als wijkraad heb je een belangrijk taak om te signaleren hoe de inwoners de veiligheid beleven.

Als in jouw wijk de veiligheidsbeleving laag is wil de gemeente daar samen met de wijkraad iets aan doen. Wij gaan dan in gesprek met bewoners om samen te bepalen wat werkt in de wijk. We kunnen kijken of er een aanpak veiligheidsbeleving in de wijk past of dat er andere stappen nodig zijn.

Op dit moment onderzoekt de gemeente of er extra middelen zijn om de veiligheidsbeleving in wijken te verbeteren. De middelen zijn tot en met 2023 toegekend en al verdeeld over een aantal wijken. De gemeente wil graag in alle wijken die slecht scoren op de veiligheidsbeleving een wijkgerichte aanpak starten.

Directie Veiligheid
Gemeente Rotterdam
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
www.rotterdam.nl/veilig